la humanitat

Any IV — Núm. 1.029 — Preu: 15 cèntims

Fundador: LLUIS COMPANYS

Barcelona, dijous, 13 de juny del 1935

EL TEMPS. — A Catalunya el cel apareix poc nebulós per La Selva, Priorat, Baix Ebre i pla de Barcelona i gairebé cobert pel camp de Tarragona. Els vents són moderats del sector N. per l'Empordà i vall de Núria i del S. pel pla de Barcelona, camp de Tarragona i el Priorat. Durant les darreres 24 hores no s'han registrat precipitacions.

Temperatura màxima: 26'5 a Tarragona. Mínima: 0 graus al Port de la Bonaigua.

LA GUERRA DEL CHACO

Bolívia i Paraguai han signat l'armistici a Buenos Aires

LES HOSTILITATS HAURAN DE CESSAR AL CAP DE QUARANTA-VUIT HORES DE SIGNAT EL PROTOCOL :: CONTINUARAN LES NEGOCIACIONS PER A LA PAU DEFINITIVA

LES PRIMERES NOTICIES

Buenos Aires, 12. (Oficial.) — Els ministres de Relacions Exteriors de Bolívia i el Paraguai signaran el protocol pacificador del Chaco aquest migdia.

RUMORS D'AJORNAMENT

Londres, 12. — Cablegrafien de Buenos Aires a la British United Press que possiblemenst haurà d'ajornar-se la signatura de la fórmula per a solucionar la guerra del Chaco, anunciada per a aquest migdia, perquè els delegats paraguaians han manifestat que necessiten consultar novament amb el Govern de llur país.

DECLARACIONS DEL DELEGAT DE BOLIVIA A LA SOCIETAT DE NACIONS

París, 12. — Després de discutir l'armistici del Chaco amb l'ex-ministre de Relacions Exteriors de Bolívia, Alvestegui, el delegat d'aquell país a la Societat de Nacions, Costa Durels, ha manifestat: «Si bé no he rebut encara la notificació oficial, sento una profunda satisfacció perquè la guerra possiblement acabarà ara per mitjans pacífics, ço que demostra conseqüentment que el problema del Chaco no pot ésser resolt per les armes. Amb la suspensió de les hostilitats, es plantegen totes les possibilitats que el problema del Chaco sigui resolt en temps determinat per mitjà d'arbitratge, dintre un ambient de garanties efectives, que és precisament el que sempre es pretengué aconseguir en la Societat de Nacions. Aquest principi d'arbitratge amb garanties és l'únic que pot garantir una pau duradora; per tant, la seva realització causarà la major satisfacció als membres de la Societat de Nacions que a Ginebra han realitzat laboriosissimes negociacions i que en la reunió de novembre del 1934 mantenien aquest principi.»

Alvestegui ha manifestat que preferia no fer cap comentari abans d'haver estudiat detingudament les condicions de pau.

A causa d'estar absents els ministres paraguaians no s'ha pogut obtenir un comentari oficial, però en els medis paraguaians d'aquesta capital es mostren satisfets; hom considera que no s'arribaria a un armistici sense un previ acord entre el President Ayala i el general Estigarribia.

En els medis del Ministeri de Relacions Exteriors de París es considera que l'armistici del Chaco es reflectirà indirectament en el crèdit de la Societat de Nacions.

SIGNATURA DE LA TREVA

Buenos Aires, 12. (Urgent.) — Acceptades, primer per Bolívia, i després pel Paraguai, les condicions proposades pels mitjancers, aquest matí, a les 11'30, ha estat signat el protocol que posa fi al conflicte del Chaco.

Durant tota la setmana regnà gran incertesa davant les notícies contradictòries que circulaven en relació a l'actitud del Paraguai, ja que àdhuc s'arribà a anunciar que el Paraguai havia demanat un nou termini per a examinar més detingudament les condicions proposades pels mitjancers.

La fórmula o protocol signat avui pels ministres de Relacions Exteriors de Bolívia i del Paraguai, que a l'efecte vingueren expresasment a Buenos Aires, ha estat presentada prèviament als Governs de La Paz y Asunción, que l'acceptaren sense reserves. Aquest protocol preveu la immediata celebració d'una Conferència de la pau, acabament definitiu d'hostilitats entre Bolívia i el Paraguai, l'adopció de mesures de seguretat i la designació de la data perquè cessi la lluita armada.

L'acte de la signatura del protocol ha resultat solemnissim i ha estat presidit pel general Justo, president de la República Argentina; es trobaven presents, en el moment de la signatura del document que acaba la guerra del Chaco, sis ministres de Relacions Exteriors, incloent els dos de les nacions belligerants.

LA LLUITA HA D'ACABAR A LES 48 HORES DE LA SIGNATURA

Buenos Aires, 12. — En el protocol per a la pau en el Chaco, que ha estat signat aquest migdia, s'estipula que el foc cessarà en el teatre de la guerra a les 48 hores de la signatura d'aquell document. Si s'ha pres aquest termini de temps tan considerable, ha estat degut a què hom ha tingut en compte que cal cursar els corresponents avisos a les forces bolivianes i paraguaianes d'operacions, alguns contingents de les quals es troben fins a distàncies de 600 quilòmetres de la metròpoli, sobretot les forces del Paraguai.

ANIRA AL CHACO UNA DELEGACIO INTERNACIONAL MILITAR

Buenos Aires, 12. — D'acord amb l'estipulat en signar-se el protocol pacificador del Chaco, s'ha disposat que vagi a l'esmentat territori una comissió militar internacional. La comissió de referència, que efectuarà el viatge en aeroplà, tindrà, com a principal missió, la de comprovar que les hostilitats han cessat entre les parts belligerants i adoptarà les mesures encaminades a impedir que es malmeti la pau per alguna dissortada topada o un simple incident entre bolivians i paraguaians.

(Passa a la pàgina 4)

Guió del moment

EL CAS DE GRECIA

Les eleccions gregues del diumenge passat són dignes de la major atenció. El fet que Grècia sigui un poble petit, situat a un extrem d'Europa, no li lleva gens de l'exemplaritat que els esdeveniments de cada país tenen per a un altre. Res del que passi a un país, per petit que sigui, pot ésser mirat amb indiferència per un altre. Si quan el que hi esdevé afecta, com ara a Grècia, l'estructura interna de l'Estat, canvi que forçosament hauria de repercutir en les seves relacions exteriors, aleshores l'atenció ha d'ésser excepcional.

Grècia, petit com és com a Estat, minso com a potència, en poc temps, ha estat el punt de convergència dels esguards d'Europa. La seva situació geogràfica, el seu caràcter d'avançada en un dels extrems del continent, fins quan la política internacional immediata sembla més allunyada de les seves fronteres, no deixa de preocupar els països que controlen la política general d'Europa. Minúscul i tot, és un Estat que pot entrebancar-se el millor dia als potents engranatges de qualsevol gran potència. Cap enemic no és mai menyspreable. La guerra del 1914 va ésser una demostració més d'aquest axioma incontestable.

Per això, quan mesos enrera Venizelos s'aixecava en armes contra els partits monarquitzants, que sota la disfressa de republicans de dreta s'havien apoderat del governament del país, es podia dir que es lliurava una batalla entre la democràcia i la reacció, entre la monarquia disfressada i la República. Era indubtable que entre un Tsaldaris, monàrquic trucat de republicà i un Venizelos republicà convençut, les simpaties dels demòcrates d'arreu del món i de tots els homes avançats havien d'estar de banda de Venizelos. El cabdill cretenc no mentia quan deia que defensava la República contra les adulteracions dels monàrquics que se n'havien apoderat. Venizelos, triomfador, hauria assegurat la continuïtat de la República; vençut, la seva derrota desbroçava el camí dels monàrquics, amos i senyors de la República.

Les eleccions de diumenge passat es presentaven com un duel entre el monàrquic al viu, senyor Metaxas i el monàrquic sense rei determinat, cap del Partit anomenat Popular i president del Consell de la República, Tsaldaris. Les oposicions republicanes s'abstingueren. Els partits obrers presentaren candidatura, però hagueren de lluitar contra la puixança governamental i contra la persecució més aferrissada.

Els resultats han estat adversos als monàrquics que es presentaven com a tals. Tsaldaris demostrà més intelligència, més sentit polític, en no presentar-se a les eleccions com a un segur enemic del règim sinó com a mediador imparcial. La temença a les conseqüències d'un canvi de règim sempre aglutina una porció de poble que té por als trasbalsos; cal comptar, a més, amb aquella part del cos social que es decanta per inèrcia del costat governamental. Si Tsaldaris, deixant-se portar per la vehemència dels seus amics monàrquics hagués anat a les eleccions presentant-les com les presenten després els seus amics, com un plebiscit, per o contra la República, s'hauria creat ell mateix una pila d'obstacles que, potser no haurien estat invencibles donat l'estat permanent de repressió en què viu el país, però que indubtablement li haurien creat dificultats que així s'ha estalviat.

Ara, assegurat el triomf, ja sense embuts Tsaldaris anuncia que els resultats són favorables al restabliment de la monarquia i, si no es presenten dificultats exteriors que ho impedeixin, segurament que el mes de setembre, al moment en què s'hagi de reunir la Cambra, la majoria dels diputats es pronunciaran a favor del restabliment o, en tot cas del plebiscit per a provocar-lo. Els monàrquics grecs es pot dir que han jugat amb sort. S'han trobat amb una dinastia ben definida que pot aspirar a ocupar de nou el tron i per si això fos poc, amb una princesa maridada amb un princep anglès. Aquest fet dóna solidesa a les seves pretensions. D'altra manera és molt possible que s'haguessin hagut d'acontentar a continuar governant la República en monàrquic sense poder parlar seriosament del restabliment dels signes exteriors del seu règim preferit. Ara bé, des d'un punt de vista democràtic, pels republicans de debò igual representa que els monàrquics governin la República com que restableixin la monarquia. L'única diferència consisteix, potser, amb una major possibilitat del restabliment de la normalitat, del veritable règim republicà a favor del qual un home s'aixecava a Creta mesos enrera: Venizelos.

Caldrà seguir atentament el curs dels fets polítics de Grècia. El que ve passant dóna, cada dia, una major força moral i una més viva raó, al gest de Venizelos, avui a l'exili. Assenyalem que aquest mateix President Tsaldaris que avui ja proposa plebiscits, afirmava, a través de declaracions oficials del Govern que reprimí la revolta venizelista, que la República grega no corria perill i que el cap de la revolució utilitzava aquest pretext com a plataforma política.

Llegiu cada dia LA HUMANITAT

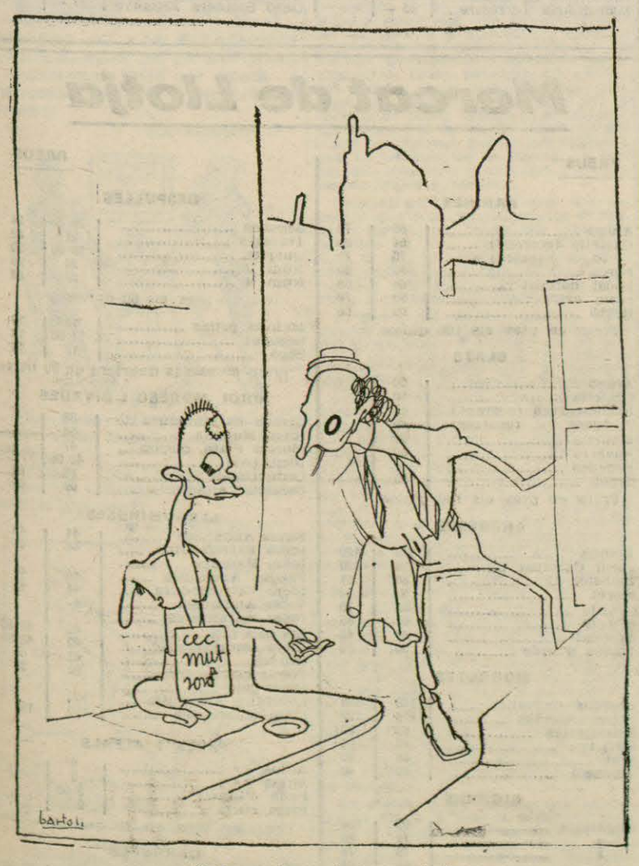

—Quina sort que teniu, mestre!

(Per Bartolí)

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

ESTAMPES DE LA PRESO

Petites vides truncades

El barber era un home de l'ofici. Un xicot andalús que quan parla es menja les paraules i es fa difícil entendre'l. Un noi que semblava molt prudent i que fent de l'ofici a la presó arreconava alguns estalvis. La seva illusió era, en sortir d'ací, posar «un salón». I ho deia amb paraula calma, tota plena de bons propòsits i de raonades consideracions, de persona previsora, com si parlés un vell assenyat, i amb un lèxic pintoresc, en el qual confonia i barrejava paraules no reconegudes per l'Acadèmia. El meu amic, poeta i observador, se l'escoltava embadalit i anotava frases i conceptes.

Un dia, mentre m'afaitava, amb la seva xerrameca de sempre i repetint les paraules de sempre, es va retirar de sobte per a dir:

—¿Verdad que yo afeito bien, zeñó?

—Ah, muy bien. Es usted un artista.

L'home es va sentir complagut. Després va continuar:

—Yo estoy aquí porque un compañero me dijo que no afeitaba bien.

—...?

—¡Y le corté el cuello de un navajazo!

Ja comprendreu que vaig callar. ¡I que amb una passada n'hi ha prou!

En efecte, així era. Aquest minyó ara és a un penal. En una disputa amb un company d'ofici sobre qui en sabia més, va matar-lo.

—¡Er vino!

A Catalunya en diem l'aiguardent.

* * *

Un altre tipus cèlebre és el Potoco, un vagabund simpatiquissim, que s'ha fet amo de la seva galeria. Fa d'ordenança, recull encàrrecs, es desviu per a tots. Es un home baix d'estatura, rodó com una bola de greix, alegre sempre i més viu que una centella.

Potoco! Potoco! Potoco! Tothom crida Potoco. ¿Per què li diuen Potoco?

També és andalús. Quan era petit, el seu pare li va comprar un tambor i ell no deixava de tocar-lo dia i nit. El seu pare no podia resistir el cançoner repiqueteig:

—Juaniyo, no toques màs.

I el nano, tossut, responia:

—Po... ¡toco!

I Potoco li ha quedat.

* * *

Prim, nerviós, amb una cara d'infant rebec, aquest jove és a la presó per una niciesa. També l'aiguardent o el vi de la taverna.

Es diu Rafael i un dia transitava embriac pel carrer. Sembla això el conte dels dos sords. Aquesta vegada eren dos embriacs.

—¡Hola, Rafael!

—¿...?

—Perdone, me pensaba que era mi amigo Rafael.

—Sí, señor; yo soy Rafael.

—No, usted no es Rafael.

—Que sí que soy Rafael.

—Usted es un embustero.

—¡Que sí, yo soy Rafael!

—¡Embustero!

—¡Ladrón, sinvergüenza!...

Total, un al cementiri i aquest, Rafael, a la presó. L'altre Rafael, l'amic del mort, ve ara a veure'l...

Presó Madrid, juny 1935.

Els pecats d''El Matí''

«El despit contra les dretes ha esborrat tota gradació. Els comentaris dels darrers números de LA HUMANITAT, la publicació requadrada i en desmesurada mida dels programes de Moscou ens la delaten com a servidora dels amos del Kremlin.»

Aquestes coses les diu, molt seriós, l'editorialista —donem-li algun nom— d'«El Matí». Es veu que aquesta història de l'or rus encara impressiona els inefables beats i beates que llegeixen el rosat full matinal.

Recordem que l'Església condemna amb penes molt greus la mentida. L'editorialista d'«El Matí», si no rectifica, anirà a l'infern. En pot tenir la seguretat.

Per la nostra banda només afegirem que LA HUMANITAT està al servei de Catalunya, de la República, de la llibertat política i de la justícia social. Si aquesta justícia troba, i de vegades la troba, expressió en normes i lleis de la Rússia soviètica —de la qual, per principis, hem de sentir-nos allunyats i molt sovint adversaris— no dubtarem a aplaudir-la i a elogiar-la. Ho hem fet sovint i seguirem fent-ho sempre que en tinguem motius.

Però nosaltres no estem al servei de res més que del que deixem expressat abans.

NEGRE O VERMELL

La capçalera de LA HUMANITAT

El gran tiratge del nostre diari ens obliga a imprimir una part de l'edició en una rotativa que no és la nostra habitual. Per aquest motiu, i com sigui que la màquina complementària no té el dispositiu especial per a la tirada en color, resulta que un nombre determinat d'exemplars surt completament imprès en negre, àdhuc naturalment la capçalera.

Com que d'aquest fet, pel que sembla, algú n'ha volgut treure interpretacions de caràcter polític, repetim una vegada més que es tracta pura i simplement d'un detall de caràcter tècnic, al qual ens obliga el gran tiratge assolit pel nostre diari, l'expansió del qual és cada dia superior.

La «Gaceta»

HA PUBLICAT LA SENTENCIA DEL TRIBUNAL DE GARANTIES CONTRA ELS MEMBRES DEL DARRER GOVERN DE LA GENERALITAT

Madrid, 12. — La «Gaceta» d'avui publica la sentència del Tribunal de Garanties contra l'ex-President i exconsellers de la Generalitat, així com també el vot particular subscrit pels senyors Sbert, Taltabull i altres.

El clam popular

La procedència i la urgència d'una amnistia depenen del sentiment de l'opinió pública davant els fets i els homes als quals ha de comprendre. En el règim republicà, l'amnistia és, no pas una gràcia personal, ans una prerrogativa que serveix per a reflectir l'anhel popular quan la justícia oficial ha dit la seva paraula. Procedeix l'amnistia quan el poble la vol, i urgeix quan el poble la demana amb tota la força d'un clam generós.

Encara que la concessió de les amnisties és, segons la Constitució, una prerrogativa del Parlament, és indubtable que aquest la té per delegació del poble. Jurídicament, les amnisties es justifiquen per ésser l'obra d'un poder popular verament suprem, que esborra els fets jutjats i les penes imposades. I un poder d'aquesta natura ha de venir per força de la font mateixa de la sobirania política.

Hi ha, doncs, un criteri per a concedir o denegar les amnisties, per a precipitar-les o ajornar-les. Aquest criteri és el d'escoltar i atendre els batecs del cor del poble.

* * *

¡I com batega ja, a hores d'ara, el cor de milers i milions de ciutadans de la República! Poques vegades — potser mai — no hi haurà hagut ací un bategar més general i més intens.

El millor que pot succeir en casos com aquest és que es situï la qüestió de l'amnistia en el seu lloc humà i cordial. No hi ha ningú que no sàpiga distingir el caràcter especial dels anomenats delictes polítics. Homes de totes les idees i de tots els partits han estat acusats, una hora o altra, d'aquesta classe de delictes, i molts— fins alguns que després han arribat a les altures de la jerarquia estatal — han vist caure damunt d'ells els processos i les condemnes. I quan ha vingut una amnistia a resoldre llur situació, tothom ha considerat que era ben aplicada si ha respost als sentiments del poble, d'aquest poble d'on, segons la fórmula constitucional vigent, emanen tots els poders.

Avui els sentiments populars davant la qüestió de l'amnistia són clars, palpitants, vehements. Reconèixer aquest fet, per damunt de qualsevol posició política, és un imperatiu de la realitat.

* * *

Es ja tan vigorós el clam popular, que des d'ara pot dir-se que la qüestió de l'amnistia pren el primer lloc entre les més importants qüestions que en l'hora actual té plantejades la República espanyola.

Els qui vulguin ésser sincers hauran de reconèixer que, més aviat o més tard, els processos i les condemnes pels fets d'octubre han de tenir l'epíleg de l'amnistia. I bé: els efectes d'una amnistia que la gran majoria dels ciutadans anhelen, són més benfactors i apaivagadors a mesura que més escurcen els dolors i les angoixes. Els parents, els amics, els correligionaris, els ciutadans tindrem un pes al cor mentre no arribi l'amnistia. L'interès de tot és que vingui ben aviat.

A. ROVIRA I VIRGILI

DESPRES DE LA SENTENCIA

Diu Lluís Companys

El Sol *de Madrid publica un interessant reportatge d'un dels seus redactors amb els homes de Catalunya condemnats a 30 anys de presidi per sentència recent del Tribunal de Garanties.*

En demanar el repòrter unes declaracions al senyor Lluís Companys, el President del que fou Govern de la Generalitat de Catalunya, contestà amb les següents paraules, que copiem textualment de l'esmentat diari:

«—Las hechas en el juicio — nos dice el señor Companys —. Ni una coma màs ni un punto menos, por ahora. Iremos satisfechos y orgullosos de nuestras vidas a donde nos lleven. El tiempo también hará su obra, y es, en definitiva, el que revalida las acciones de los hombres a corto o largo plazo. Pero ni una palabra más.»

Amb la veritat per norma...

Del periòdic de Guadalajara «Abril», reproduïm el següent comentari, que publica en la seva última edició:

«La semana última se ha visto ante el tribunal de Garantías el proceso de los Consejeros de la Generalidad, con motivo de los sucesos de Octubre.

Comprenderàn nuestros lectores que no podemos ser todo lo explícitos que quisiéramos ante dicho proceso. Sólo—creemos que nos lo permitiràn—queremos destacar dos hechos: el proceso de los del 10 de agosto de 1932 y éste. El primero fué motivo de escàndalo y de desprestigio; todos negaron los hechos, todos se habían reunido en las altas horas de la madrugada, en plena Castellana, a tomar tila y vermut. Era el proceso de los representantes de un régimen caduco y podrido moralment hasta la raiz.

Los Consejeros de la Generalidad dignos, sin desplantes, serenos y gallardamente se han hecho responsables de los sucesos. De esa posición han sabido sacar partido las defensas, entre las cuales destacamos la del Sr. Ossorio y Gallardo. Copiamos a continuación, las últimas palabras de Luis Companys; son las de un republicano de izquierda. Con la verdad por norma, deshace toda la serie de canalladas y vilezas que cierta prensa—por llamarle algo—vertía sobre esos hombres a raiz del levantamiento. No conocemos todavía el fallo. Ni nos importa. Lo que sí podemos decir, muy alto, que con Companys y los demàs caballeros consejeros de la Generalidad, està toda la España auténticamente republicana, la del 14 de abril.»

El Parlament a l'agonia

(Crònica del nostre redactor a Madrid, Alard Prats)

El començament de la setmana parlamentària ofereix els mateixos aspectes que els anteriors. Unicament setanta diputats han acudit a les sessions. Els passadissos, deserts. El bar i els salons de conferències, sense gens de concurrència; els escons, buits; les tribunes gairebé sense curiosos. Es va discutir el pressupost de Marina i s'ha aprovat, sense oposició i sense apologies. El conegut ministre senyor Royo Villanova una vegada més ha fet gala del seu formós esperit bromista, des del banc blau també desert.

Llegiu LA HUMANITAT

Tot té la impressió que es parla per a parlar i com per a complir una missió ingrata, amb l'eficàcia de la qual no es creu gens. Tot és poema i sona a buit. I sobretot quan es parla del pas que els Governs representatius de l'esperit d'aquest Parlament en agonia han consagrat en el lloc comú més usat i en la paradoxa més sagnant. Per tots els procediments imaginables ha estat provocat l'augment de parats en proporció tràgica. I a mesura que creix es parla menys de treure diners «d'on sigui i com sigui».

Un incident revelador hem de recollir. El diputat radical senyor Basili Alvarez ha pronunciat un discurs. Discurs vigorós i clar, d'atac contundent al Govern, sobre el qual llança l'acusació de l'inèpcia i de la despreocupació. «¿Què és això? ¿La unanimitat de la majaria parlamentària esquerdada? No és d'ara. La petició d'una votació de «quòrum» posaria en aquests dies el Govern en situació de derrota».

Els governamentals ingenus i de bona fe s'indignen i es consternen.

—Això no marxa —deia un d'ells aquesta tarda—. Arribarà un moment en què les votacions es guanyaran com els partits de futbol: per tres a dos.

GODED SUBSTITUEIX LOPEZ OCHOA EN EL CARREC D'INSPECTOR DE L'EXERCIT

Madrid, 12. — El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una circular que diu que, disposat per decret de 18 de febrer últim, cessarà en el càrrec d'inspector general cap de la tercera inspecció de l'Exèrcit el general de divisió senyor Eduard López de Ochoa, que per raó d'aquest nomenament havia estat designat vocal del Tribunal especial revisor dels falls de tribunals d'honor, es resol el cesse en l'indicat càrrec i que sigui substituït pel general de divisió, inspector general de l'Exèrcit, Manuel Goded.

Els béns dels jesuïtes

«Parece que pronto será un hecho la devolución a sus dueños de los bienes indebidamente incautados por el gobierno del bienio como pertenecientes a la Compañía de Jesús. Con toda clase de pruebas se ha demostrado que dicha incautación es ilegal e improcedente; pero por lo visto esto ha desagradado a un sector que por su actitud bien merece el calificativo de «amigos de lo ajeno» y éstos, y la prensa que les ampara y apoya en sus desafueros, protestan de tal medida.»

De la vella alcavota monàrquica «Diario de Barcelona». Ens limitem a recollir l'afirmació i les injúries que adreça als homes i a la Premsa d'esquerres. No mereix diàleg, ni major atenció, el paper de referència.

Els aviadors portuguesos Monteverde intenten el salt de l'Atlàntic

Nova York, 12. — Els aviadors portuguesos germans Monteverde han iniciat el primer vol de l'any damunt l'Atlàntic septentrional.

Els aviadors sortiren de Nova York a les disset hores i es proposen arribar en vol sense escales fins a Roma. Tripulen un monoplà construït per l'enginyer Bellanca, al qual han batejat amb el nom de «De Pinedo», en record del famós aviador italià d'aquest nom que morí a Nova York quan emprenia el vol amb el seu aparell —també Bellanca— per tal d'intentar un vol sense escala fins a Roma.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Secretariat

«Esquerra Republicana de Catalunya» ha installat el seu Secretariat a la Ronda de Sant Pere, núm. 70, pral., primera, telèfon 14526.

Les entitats i militants del Partit que vulguin adreçar-s'hi per a qualsevol informació o consulta, poden fer-ho des d'ara per escrit o personalment.

Els dimarts, dijous i dissabtes, de dotze a dos quarts de dues de la tarda, hi haurà al local del Secretariat un vocal de la Comissió Executiva del Partit, per a atendre els consultants.

* * *

Les entitats clausurades a Catalunya poden enviar, i és convenient que ho facin, a les oficines del Secretariat d'E.R.C. una relació detallada de la seva situació actual, data i motius de la clausura, etc., i en fi, tots aquells detalls que es considerin d'utilitat per a realitzar les gestions convenients a la seva obertura.

LA HUMANITAT lluita pels ideals catalans i republicans

· ESPECTACLES PUBLICS ·

TEATRES

TEATRE NOU

DISSABTE, 15. SENSACIONAL ESDEVENIMENT

Presentació de la Companyia de revistes frívoles. Estrena a Espanya de la revista en dos actes i 17 quadros de **Joaquim Vela i Enric Sierra** i música del mestre **Alonso:**

¡HIJOS DE MI ALMA!

Debut de la super-vedette **Celia Montalvan** - Diverses vedettes 40 gírls bellíssimes. Immillorable presentació.

TEATRE BARCELONA

Companyia de Comèdies de LOLA MEMBRIVES

Avui, dijous, tarda, a les 5'15 i nit, a les 10'15, la comèdia en tres actes del germans **Quintero:**

PARA MAL, EL MIO

Gran èxit al teatre Lara de Madrid.

TEATRE ROMEA

Telèfon 22026

A les 4'15. GRAN PROGRAMA EXTRAORDINARI. 2 obres - 7 actes:

LAS DOCE EN PUNTO d'**Arniches** i **MORENA CLARA** de **Quintero i Guillén.** A les 10'15, **118 representació** de la comèdia de l'aire i la gràcia:

MORENA CLARA

que ha entrat en el tercer mes d'estada al cartell. Genial interpretació d'**Antònia Herrero i Rafael Bardem.** — Demà, divendres, dissaute i diumenge, a les 10'15: **MORENA CLARA.**

TEATRE NOVETATS

Gran Companyia titular del Teatre de la Sarsuela, de Madrid. Avui, dijous, tarda, a les 4'30. **Butaques a 3'50.** Comiat del divo bariton **Marc Redondo.** Primer: **EL AGUADUCHO** - Segon, Darrera representació del gran èxit: **NO ME OLVIDES!!** La gran creació del divo bariton **Marc Redondo** i de tots els altres intèrprets — Nit, a les 10'15. Esdeveniment artístic. Estrena a Barcelona de la comèdia lírica en tres actes, llibre dels senyors **Tellaeche i Góngora;** música del famós compositor **Schubert,** adaptada pel mestre **Pau Sorozabal: LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS.** - Principals figures del repartiment: **Conxita Bañuls, Aurora Saiz, Carme F. de Toro Maria Silvestre, Pere Terol, Anselm Fernàndez, Baby Alvarez, Ramon Cebrià, Valentí Gonzàlez** i el popularíssim artista cinematogràfic **Robert Rey** que ha estat contractat especialment per a aquesta obra. - Magnífica presentació. Decorats i figurins de **Fontanals.** Vestuari de **Montfort** — Demà, divendres. Tarda i nit: **LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS.** - L'obra que veurà tot Barcelona.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de Comèdies de Maria Fernanda Ladrón de Guevara

Avui i cada dia, tarda, a les 5'15 i nit, a les 10'15, el gran èxit dels germans **Quintero:**

LA RISA

La funció de la nit ha estat organitzada pel «Montepio de la Vera Cruz» i «Maestros Albañiles y peones».

TEATRE COMIC

PALAU DE LA REVISTA

Avui, tarda, 5'15. Nit, 10'15. El gran èxit: **AL CANTAR EL GALLO.** Triomf de **Laura Pinillos, Alady, Lepe** i tota la Companyia. 30 bellíssimes Girls. Gran presentació — Pròximament, estrena: **LA SOTA DE OROS,** de **Jiménez, Paradas** i mestre **Guerrero.**

TEATRE TIVOLI

Tarda, a les 5. Nit, a les 10'15. AVUI, GRAN FESTIVAL. COMIAT DE

Pastora Imperio

amb nou programa seu i de la seva extraordinària companyia, amb **Adelina Duran;** les famoses estrelles **Carme Roy i Maruja Casanoves; Morals and Claret,** la gran atracció; **Topete,** el popularíssim caricat; **La Calorre,** bellíssima gitana; **Gracia-Mario,** genial art afro-cuba; **Espinosa,** super-fantasista; **Milagros Fernàndez,** cantant; **Víctor Rojas,** màgic de la guitarra; **Canastoros de Triana; Gran orquestrina Graviño** i la collaboració de EDMOND DE BRIES, el famós imitador d'estrelles; **Nanin,** el gran caricat; **Antoni Díaz, «El flecha»,** cantador andalús; **Paquita Cler,** la bella vedette moderna; **Toni Kar,** el célebre prodigiós, únic al món; LOS OCHO INSEPARABLES BOYS DE CELIA GAMEZ - **3 ptes. butaca. A 3 Ptes..**

DISSABTE, 15, DEBUT de la COMPANYIA d'**ENRIC RAMBAL** amb la fantàstica ESTRENA:

LA VUELTA AL MUNDO EN 80 DIAS

CINEMES

CINE GRAN TEATRE ESPANYOL

AVUI, sessió CONTINUA des de les 4 tarda:

LOS QUE NACEN

PROHIBIDA L'ENTRADA ALS MENORS DE 18 ANYS - ¡¡DONES!!.... ¡¡HOMES!!.... HEU DE VEURE AQUESTA PEL·LICULA! ELLES PER **MARES; PER ESPOSES** I ELLS, **¡¡PER HOMES!!** CADA DIA, DE 4 TARDA A 1 MATINADA. — **Nota:** Les persones excessivament impressionables no han de veure aquesta pel·lícula.

CINEMA PARIS

Avda. Pta. Angel, 11 i 13 Telefon 14544

SEMPRE EL PROGRAMA MES ATRACTIU I EL PREFERIT PER LA SEVA AGRADABLE VENTILACIO — **Tarda, 4'30. Nit, 9'45: REVISTES PATHE - FEMENINA - Fredric March - Silvia Sidney en**

EN MALA COMPAÑIA

Dick Powell - Ginger Rogers en la celebrada comèdia musical:

20 millones de enamoradas

Diumenge, matinal, 10'30. Preu únic, 1 pta - Tarda, continua. Preferència, 2 ptes. Especial, 1 pta - Nit, preferència, 1'50 ptes. Especial, 1 pta.—Dilluns vinent: Bing Crosby, el millor cantant de la ràdio americana en

ALEGRIA ESTUDIANTIL

PUBLI - CINEMA

Sessió continua. Seient UNA PESSETA: **NOTICIARIS - DOCUMENTALS - VIATGES,** etc.

MARYLAND

Plaça Urquinaona, 5 — Tel. 21966

Tarda, contínua: 3'30, 5'30 i 7'30. Nit, a les 10:

DIBUIXOS ALFOMBRA MAGICA

BERKELEY SQUARE

Butaca, 2'20. A LES 7'30: 1 pta.

Nota: L'aire d'aquesta sala renovat constantment, és prèviament filtrat, purificat i refrigerat.

FANTASIO

Avui, tarda, a les 4 i nit, a les 10: **REVISTA FEMINA - PATHE JOURNAL - EDIE DICHIN Y SU ORQUESTA - DIBUIX** i èxit de **Marie Bell** en la superproducció:

FEDORA

EMPRESA CAPITOL

CAPITOL. — Tarda, a les 4 i nit, a les 10: **CAUTIVO DEL DESEO,** per Leslie Howard i Frances Dee; **GENTE DE ARRIBA,** per Warren William i Mary Astor i **DIBUIXOS.**

EXCELSIOR. — Sessió contínua de 4 a 12'30: **NOCHES DE NUEVA YORK,** en espanyol, per Spencer Tracy; **EL NOVENO HUESPED,** en espanyol, per Donald Cook i Genevieve Tobin; **EL FUGITIVO DE CHICAGO,** per Gustav Froelich i **DIBUIXOS.**

COMTAL. — Sessió contínua de 3'45 a 12'30: **EL GUAPO,** en espanyol, per James Cagney; **UNA AVERIA EN LA LINEA,** per Spencer Tracy; **AS DE ASES,** per Richard Dix i **DIBUIXOS.**

WALKYRIA. — Avui, sessió contínua de 4 a 12'30: **EL NOVENO HUESPED,** en espanyol, per Donald Cock i Genevieve Tobin; **UNA MUJER PERSEGUIDA,** en espanyol, per Wime Gibson i Pat O'Brien; **EL ULTIMO RODEO,** per Ricard Scoot i Monte Blue i **DIBUIXOS.**

PRINCIPAL PALACE

PLAZA TEATRO 2 - TELF. 21082

Sessió contínua des de les 4'15 a les 12'30:

Ha entrado un fotógrafo

per **James Cagney**

EL PASADO ACUSA

(en espanyol), per **Luana Alcañiz;**

LA VENUS RUBIA

en espanyol, per **Marlene Dietrich.**

VARIETATS

FRONTO NOVETATS

Avui, dijous, tarda, a les 4: PASTOR - VILLARO contra FERNANDEZ - LEJONA. Nit, a les 10'15: GALLARTA III - PASAY contra SOLOZABAL - UNAMUNO. — Detalls per cartells.

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda: ISIDORO II - ALBERDI contra RECALDE II - ALDAZABAL. Nit: JUARISTI I - GUTIERREZ contra ARGARATE - MARCELINO.

ESPECTACLES PER A AVUI

TEATRES

Barcelona. — Tarda i nit: «Para mal, el mio».
Còmic. — Tarda i nit: «Al cantar el gallo».
Novetats. — Tarda i nit: «No me olvides».
Poliorama. — Tarda i nit: «La risa».
Romea. — Tarda i nit: «Morena clara».

CINEMES

Actualitats. — Dibuixos de Betty Boop.
Amèrica. — «El crucero Emden», «Viva Villa!» i «El enemigo público núm. 1».
Arenes. — «La maternal», «Praderas sangrientas», «Rumbo al Canadà», Revista i Dibuixos.
Astòria. — «Basta de mujeres» i «Casino del mar».
Avinguda. — «Basta de mujeres» i «Casino del mar».
Barcelona. — «El hijo perdido», «As de Ases», Revista, Dibuixos i altres.
Boheme. — «La voz del peligro», «Las mil y dos noches» i «Así ama la mujer».
Bohèmia. — «Don Enredos», «Ella era una dama» i «Volando en pos de la dicha».
Broadway. — «Rafles», «El mundo sin careta» i «El burlador de Florencia».
Bosc. — «Dick Turpin» i «El desquite».
Catalunya. — «Flor marchita» i «El aguacil de la frontera».
Coliseum. — «Si yo fuera el amo».
Capitol. — «Cautivo del deseo», «Gente de arriba» i Dibuixos.
Cèntric. — «El hombre del Hispano», «El adivino» i «De cara al cielo».
Comèdia. — «Caballeros rústicos» «A vuelo tendido» i «Paddy».
Comtal. — «El guapo», «Avería en la línea».
Delícies. — «Luna de miel para tres», «El beso de la muerte» i «La espia núm. 13».
Diana. — «El gavilàn», «La peliroja», «huyendo de la quema».
Diorama — «Guillermo Tell», «El conquistador irresistible» i «La última senda».
Entença. — «No es pecado», «Agua en el suelo» i «El secreto de las 5 llagas».
Excelsior. — «Noches de Nueva York», «El noveno huésped» i «El fugitivo de Chicago».
Espanyol. — «Los que nacen».
Esplai. — «Cruel desengaño», «La llama eterna» i «Por el mal camino».
Fantasio. — «Fedora».
Fèmina. — «Canción de primavera», i «Aventura en el sud exprés».
Florida. — «Estaba escrito», Dibuixos «Divorcio en la familia» i «El tango en Broadway».
Fregoli. — «Por el mal camino», «La mujer del otro» i «Casados y felices».
Foc Nou. — «La màquina infernal», «Su mayor éxito» i «Dedé».
Goya. — «Escàndalos romanos», «Carmen», «Queremos un hijo» i «El circo gigante».
Iris. — «Avería en la línea», «La pequeña Dorrit» i «La maternal».
Intim. — «Broadway por dentro», «Politiquerias» i «Las vírgenes de Wimpole Street».
Kursaal. — Dibuixos en colors, «El zarewitch», «I F. 1 no contesta», «I F 1 realizado» i «Catalina de Rusia».
Laietana. — «Vaya niña», «El mundo cambia» i «El adversario invisible».
Majestic. — «Identidad desconocida», «Alegría estudiantil» i «Deuda de sangre».
Marina. — «Una fiesta en Hollywood» «Tarzàn de los monos» i «Calles de New York».
Maryland. — «Berkeley Square».
Metropol. — «La venus rubia», «La conquista de papà» i «Montecarlo».
Mistral. — «Vuelan mis canciones», «Las damas del presidio» i «El... es ella».
Núria. — «Màs difícil todavía», «Oye papá», «Tirando planchas», «Himno guerrero» i «En cada puerto un terror».
París. — «20 millones de enamoradas» i «Mala compañía».
Pathe Palace. — «Pecadores sin careta», «Noches de Nueva York» i «Tarzàn y su compañera».
Principal Palace. — «La canción de París», «El tigre del mar negro», i «Tres vidas de mujer».
Pedró. — «Don Enredos», «Ella era una dama» i «Volando en pos de la dicha».
Principal — Noticiari, Dibuixos, «Dick Turpin» i «El desquite».
Publi Cinema. — Reportatges d'actualitat.
Rambles. — Còmica, Dibuixos, «Noches de Viena» i «El desquite».
Rovira. — «Luna de miel para tres», «El beso de la muerte» i «La espia núm. 13».
Royal. — «Noches de Broadway», «La vida en broma» i «La maternal».
Saló Victòria. — «El expreso de Shanghai» i «La canción de París».
Select. — Dibuixos, Noticiari, «El diluvio» i «El guapo».
Splendid. — «La familia lo desea», «El secreto de Madame Blanche» i «El enemigo público núm. 1».
Talia. — «Campeones olímpicos», «El hombre del bosque», «Cruz Diablo».
Tetuan. — «El amante escrupuloso», «Chu-Chin-Chow», «El trío de la bencina».
Trianon. — «Por el mal camino», «La mujer del otro» i «Casados y felices».
Triomf. — «Una fiesta en Hollywood» «Tarzàn de los monos» i «Calles de New York».
Urquinaona. — «Sola con su amor», «Noches en los bosques de Viena» i «Mata - Hari».
Volga. — «Hombres de presa», «El difunto Tupinel» i «Fanny».
Verdi. — «Tres amores», «Hay mujeres así».
Walkyria. — «El noveno huésped», «Una mujer perseguida» i «El último rodeo».
Xile. — «El cumpleaños de Betty» i «Las mil y dos noches».

SAIGON DANCING D'ESTIU — Tel. 33841 PASSEIG DE L'EXPOSICIO (Edifici Funicular)

Cada dia, tarda, a les 7 i nit, a les 11

FORMIDABLES ATRACCIONS A LA PISTA

MANOLITA GUERRERO :: ROSITA TELLEZ WOOD

NAPOLEON'S BAND

Acurat servei de restaurant

LES COMARQUES

LLEIDA

L'ACOLLIDA DE «LA HUMANITAT» :-: ALTRES NOTICIES

Lleida, 12. (Per telèfon). — Avui, a primeres hores del matí, hora en què arriba el correu, hom esperava amb molt d'entusiasme LA HUMANITAT.

—El cap d'Obres Públiques ha procedit a la recepció dels treballs de la carretera de Sant Guim a Santa Coloma de Queralt.

—Ha quedat clausurat per tal de fer-hi unes reformes el Museu Jaume Morera.

—El pintor Picasso ha passat per aquesta ciutat.

—Ha mort a conseqüència de l'accident sofert la nena Pilar Casumellas.

—Per la Casa de Beneifència ha estat assistit Josep Aigé.

—Per aquesta darrera remesa d'infants orfes d'Astúries, Lleida n'ha demanants dos.

ALIMENTS DIETETICS I DE REGIM

Casa **Sorribas**

ESTOMAC I INTESTINS DIABETIS — ALBUMINURIA — INFANCIA — ETC.

CARRER LLURIA, 62

(entre Consell de Cent i Aragó)

SALMERON, 222

MANSO, 72 (davant del Mercat)

BADALONA

Per causes particulars, i per no poder atendre de moment el que es refereix a les informacions de Badalona, el nostre amic Salvador Grifol s'ha vist obligat a deixar la corresponsalia que des de feia prop de dos anys venia exercint.

RODA DE TER

NOTES LOCALS

Ha estat nomenat secretari interí d'aquest Ajuntament el que ho és en propietat de Castellbisbal; el nou designat, segons pròpia confessió, té unes conviccions polítiques i religioses contràries a la lletra i esperit de la Constitució.

¿No és contraproduent que a l'empar de circumstàncies polítiques anormals com les d'ara sigui indicada per a un càrrec, encara que interí, de secretari municipal una persona que per les seves idees mai no podrà estar d'acord amb un Ajuntament que, essent la genuïna representació corporativa del nostre poble, sempre serà republicà, esquerrà i laic?

Fem aquesta observació per tal que ho tinguin present aquells que vulguin assumir la responsabilitat de donar la plaça de secretari del nostre Ajuntament amb caràcter definitiu.

REUS

NOTES LOCALS

S'ha celebrat l'enllaç matrimonial del nostre amic l'advocat Antoni Borrell Grinyó amb la senyoreta Misericòrdia Marcó Cortina. La nostra enhorabona.

—El diari «Avui», òrgan de la Lliga, ha publicat un divertit article relacionat amb la formació de l'Ajuntament governatiu. Entre altres coses vodevilesques diu que els deixebles del senyor Cambó són els únics veritables catalanistes. A Reus tots ens coneixem.

—Divendres actuarà al Teatre Bartrina, en funció «Amics del Teatre», la companyia de teatre francès de M. Desalberes. Representarà l'obra «Chotard et C.º», de M. Ferdinand.

—Avui, dijous, a les 10.30 de la nit, donarà una conferència a l'Associació Cultural el senyor Albert Pallejà Carnicé, el qual parlarà sobre «L'origen de la Fotografia».

—Els lladres entraren a la casa de camp propietat de Rafael Cerballa Arbós, situada a la carretera de Valls. De moment, hom desconeix el valor dels objectes robats.

—Pròximament es celebrarà al Centre de Lectura una exposició de caricatures del dibuixant barceloní senyor Rialto, el qual passa uns dies a Reus per a donar en aquest acte caràcter reusenc amb notes i apunts de caire localista.

S'aclareix un fet aparentment misteriós

Per les gestions efectuades pel Jutjat en el sumari doble que es segueix per divorci i per desobediència en negar-se Josep Porqueres a declarar on tenia el nen de tres anys, fill del seu matrimoni, s'ha posat en clar que l'esmentat nen està en una casa del carrer de Còrsega, domicili d'un guàrdia de seguretat jubilat.

Anàrem a casa del guàrdia, i en un principi aquest negà que a casa seva hi hagués cap criatura, però a mesura que seguia la conversa agafà confiança i acabà per confessar que, efectivament, el tenia.

A continuació contà com va fer coneixença amb el pare i la mare del nen. Fou a la plaça de Catalunya, arran d'una baralla haguda aleshores entre marit i muller. L'esmentat guàrdia intervingué com a testimoni en el judici de faltes. Degut a això el senyor Porqueres es féu amic seu i li demanà si no tenia cap inconvenient de fer-se càrrec de la criatura. El portà a casa seva, i la filla del guàrdia accedí de bon grat a tenir-lo. El menut té ara uns tres anys. Degut al fet que aquest es trobava un xic malaltís, el visità un metge, el qual digué que convenia donar-li un reforçant. Pel que es veu, i segons manifestà el pare del nen al referit guàrdia, la mare de l'infant no es preocupava gens de la salut d'aquest, ja que la pensió que li passava sembla que l'esmerçava en altres finalitats.

— Ara — diu el que l'ha recollit — acabo d'assabentar-me que el pare del nen es troba a la presó per no haver acomplert l'ordre que li donà el Jutjat de lliurar-lo a la seva mare. Nosaltres — afegeix — li hem posat afecte, ja que té un bon caràcter. El seu pare ens donà cent pessetes el dia que ens en féu lliurament, i precisament demà pensava venir a veure'l.

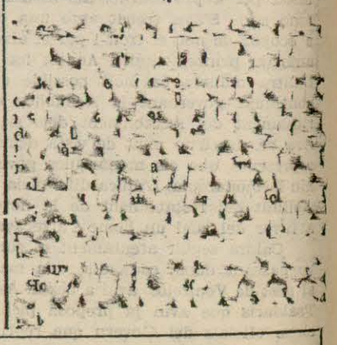

· COMERÇ I FINANCES ·

LA BORSA

Impressió

Els deutes de l'Estat han seguit sostinguts, i s'han fet escassíssimes operacions.

Les obligacions Municipals, amb poques transaccions, han millorat una mica, particularment l'emissió de l'Exposició. Diputacions i Provincials, sense cotitzar-se. Les Tresoreria de la Generalitat repetiren canvis.

Les obligacions ferroviàries seguiren llur norma de fluixedat, encara que a darrera hora tornaren a refer-se, i quedaren als voltants de la tanca del dia anterior. Les industrials només que sostingudes i amb poc negoci.

Al sector de fi de mes, en el rotllo d'accions ferroviàries, es creuaren bon nombre d'operacions a canvis bastant fluixos.

Al rotllo d'accions industrials hi hagué una manca total de transaccions. A darrera hora semblava que les esmentades accions tenien tendència a millorar.

Les accions Chade completament abandonades.

Borsí del matí

Nord, 53'00, 52'80, 52'95; Alacant, 40'30, 40'15, 40'40, 40'30; Ford, 257, 260, 258'50; Petrolets, 505; Asland, 74'00, 73'75; Felgueres, 41'50; Explosius, 127'50, 127'25; Rif, 64'15, 64'00; Aigües, 183'75, 183'35, 183'75; Colonial, 44'35; Chade, 437.

Borsa de la tarda

Nord, 52'80, 52'70, 52'75; Alacant, 40'30, 40'05; Colonial, 44'50, 44'25, 44'65, 44'50; Ford, 259, 260'50, 259; Rif, 63'75, 64'00, 63'85; Petrolets, 505, 510; Hulleres, 52'00, 52'25; Explosius, 127'25, 127'50; Aigües, 183'75; Chade, 437'50, 435.

Borsa oficial

Gas E., 121'50; Chade, 437'50, operacions; Chade D, 84'50, operacions; Chade E, 86'20, paritat; Filipines, 372, paper; Explosius, 127'50; Petrolets, 5'05, 5'10.

CANVIS DE MONEDES

Lliures	36'30	36'40
Francs	48'35	48'45
Dòlars	7'35	7'37
Lires	60'45	60'65
Marcs	2'945	2'965
Suissos	239'50	239'75
Belgues	124'00	124'50
Florins	4'96	4'97
Escuts	32'90	33'30
Cor. Praga	30'70	30'90
Cor. sueques	1'87	1'89
Cor. noruegues	1'82	1'84
Cor. daneses	1'62	1'64

TANCA

	Ant.	Avui
Deutes de l'Estat		
Interior 4 °/. A	76 15	76 25
» B	76 15	76 85
» C	76 10	76 85
» D	76 —	76 85
» E	75 —	76 85
» F	75 75	
» G 1 H	73 —	73 50
Perp. Ext. 4 °/. A	93 25	93 25
» » B	92 50	92 85
» » C	92 —	92 85
» » D	92 —	92 —
» » E	91 25	91 15
» » F	91 —	91 15
» » G 1 H	92 —	93 —
Amortit. 4 °/. A	85 75	
» 1900 B	85 75	
» C	85 —	
Amortit. 5 °/. A	96 75	
» 1900 B	96 75	96 85
» C	96 75	96 85
» D	96 75	
» E	96 75	
» F	96 15	
Amortit. 5 °/. A	95 85	95 50
» 1917 B	95 50	95 50
» C	95 50	95 50
» D	94 60	
» E	95 —	
» F	94 75	
Amortit. 5 °/. A	102 70	
» 1926 B	103 —	
» C	102 50	
» D	102 15	
» E	102 15	
» F	101 70	
Amort. 4 1/2 °/. A	100 45	100 30
» 1928 B	100 25	100 30
» C	100 25	100 30
Amortit. 5 °/. A	102 80	103 —
» 1827 sense B	102 80	103 —
» impostos C	102 80	103 —
» D	102 70	
» E	102 65	102 80
» F	102 65	
Amortit. 5 °/. A	95 —	95 25
» 1927 amb B	95 —	95 25
» impostos C	95 —	95 25
» D	94 85	95 25
» E	94 85	
» F	95 15	
Amortit. 5 °/. A	79 75	79 75
» 1928 B	79 —	79 25
» C	78 90	79 —
Amortit. 4 °/. A	96 25	96 50
» 1928 B	96 35	
» C	95 35	
Amortit. 5 °/. A	103 —	
» 1929 B	102 85	102 80
» C	102 50	102 80
» D	102 —	102 80
» E	102 65	
» F	102 25	
Bons or Tresoreria A...	248 —	248 50
Bons or Tresoreria B...	247 50	247 50
Deute Ferroviari 5 °/. A	102 75	
Deute Ferroviari 5 °/. B	102 95	
Deute Ferroviari 5 °/. C	102 95	
Deute Ferrv. 4 1/2 °/. A	97 75	
Deute Ferrv. 4 1/2 °/. B	97 —	
Deute Ferrv. 4 1/2 °/. C	98 —	
Generalitat		
Tres. Generalitat 6 °/.	101 75	101 75

	Ant.	Avui
Ajuntaments		
Badalona 6 °/.	89 —	
Barcelona, semestre	67 25	
» 1906 A	67 —	
» 1906 B	68 75	68 75
» 1906 C	62 50	
» 1907 D	66 —	
» 1910 D	66 25	
» 1912 B ampl.	66 —	
» 1912 E	64 50	
» 1912 F	65 —	
» 1913 B ampl.	67 50	
» 1910 B	67 75	
» 1917 B	67 25	
» 1918 B	67 75	
» 1919 B	67 85	
» 1920 B	67 50	
» 1921 6 °/.	88 —	88 50
» 1921 6 °/. dc	88 25	
» 1925 6 °/.	87 50	87 50
» 1926 6 °/.	87 75	
» 1929 6 °/.	86 50	
» 1922 Expos.	90 —	91 —
» 1925 Balmes	87 —	
» 1928 Balmes	86 —	
» 1928 P. Frc.	87 85	
» 1928 5 °/.	76 —	
» 1934 6 °/.	97 85	97 50
» Eixample 1907	68 75	
» Eixample 1913	70 —	
» Eixample 1927	68 50	
» Bons Reforma.	68 50	
Càdiz 5 1/2 °/. 1929	76 —	
Màlaga 6 °/. 1923	65 —	
Màlaga 6 °/. 1925	54 —	57 —
Sevilla Exposició 6 °/.	95 —	
València 5 °/.	77 50	77 50
Antigues Diputacions		
Barcelona, 9 milions	82 25	
» 5 milions	78 75	
» sèrie B	74 50	
» sèrie C	74 50	
» 6 °/. 1926	90 —	
» 6 °/. 1930	95 75	
» Provincials	95 25	
Mancomunitat 1914	69 —	
Mancomunitat 1920	69 —	
Caixa Crèdit Com.	71 —	
Juntes d'Obres Públiques		
Port Barcelona 1908	98 —	
» Barcelona, diverses	92 —	91 —
» de Càdiz	93 75	
» de Gijón Musel	97 —	
» de Sevilla s. D.	98 50	
» » s. E.	94 —	
» » s. F.	91 —	
» de Tarragona	90 —	
Valors que es cotitzen com efectes públics		
Banc Hip. d'Esp.a 4 °/.	90 75	
» » » 5 °/.	81 —	
» » » 5 °/.	99 50	99 50
» » » 6 °/.	108 —	
» » » 5 1/2 °/.	102 65	
» Crèdit Local 6 °/.	99 15	99 35
» » » 5 1/2 °/.	94 15	94 —
» » Interprv. 5 °/.	95 —	95 25
» » Interprv. 6 °/.	101 85	101 75
Crèdit Local 6 °/. 1932.	104 25	
Bons Expos. Internac...	100 25	100 50
Local 6 °/. amt. per lots	118 —	

	Ant.	Avui
Valors amb garantia de l'Estat		
Caixa d'Emis. 6 °/.	93 50	
Hidrogràfica Ebre 6 °/.	94 50	
Deutes i Obligacions		
Cèdules Argentines	1 55	
Emprèst. Argentí 6 °/. A	100 —	
» » B	100 —	
» » C	99 75	
Empr. Austriac 6 °/. A	99 —	
Empr. Austriac 6 °/. B	99 75	
Empr. Austriac 6 °/. C	99 —	
Gov. Imp. Marroc 5 °/.	89 50	90 —
Emprst. Maizen 6 °/. A	107 25	
» » B	107 25	
» » C	104 —	
Cèd. 7 °/. Costa Rica	59 50	
Ferrocarrils		
Nord Espanya 1.a s. 3 °/.	62 —	61 75
» » 2.a s. 3 °/.	56 75	56 —
» » 3.a s. 3 °/.	61 50	
» » 4.a s. 3 °/.	61 50	
» » 5.a s. 3 °/.	61 —	
Esp. Pamplona 3 °/.	60 —	
Prior. Barcelona 3 °/.	68 50	68 —
Segòvia a Medina	51 —	
Asturies 1.a hipoteca	58 50	
» 2.a hipoteca	57 75	
» 3.a hipoteca	58 50	
Lleida a Reus 3 °/.	62 50	
Vilalba a Segòvia	62 50	
Especials Almansa	65 —	68 75
Almansa a València ad.	55 50	55 50
Mines Sant Joan 3 °/.	56 —	
Alsasua i Sant Joan	74 65	74 —
Osca a França	66 —	
Nord especials 6 °/.	92 75	
Id. Valencianes 5 1/2 °/.	88 25	88 —
Alar a Santander	82 50	
Alacant 1.a hipoteca	54 25	54 —
» 2.a »	84 —	83 50
» 3.a »	83 —	
» A 5 °/.	74 50	
» B 4 1/2 °/.	61 —	60 —
» C 4 °/.	57 50	57 —
» D 4 °/.	56 —	
» E 4 1/2 °/.	64 50	63 —
» F 5 °/.	74 —	73 50
» G. 6 °/.	86 25	
» H 5 1/2 °/.	78 75	78 75
» I 6 °/.	86 25	
» J 5 °/.	72 50	
» França 1864	88 —	87 75
» França 1878	86 25	85 75
» Directes	47 —	
» Reus a Roda	32 —	
» Còrdova 3 °/.	52 —	
» Badajoz 5 °/.	83 50	
Andalusos 1.a variable	7 25	
» 1.a 3 °/.	12 50	
» 2.a variable	6 25	
» 2.a 3 °/.	11 25	
» 1907, 3 °/.	12 —	
» «Bobadilla»	15 —	
» 1918 5 °/.	15 —	
» 1920 6 °/.	15 —	
F. C. de Catalunya 5 °/.	69 —	
» » 6 °/.	83 —	84 —
» Central d'Aragó °/.	78 50	
F. C. Oest Espanya 3 °/.	42 50	
F. C. Cremallera 6 °/.	8 50	
F. C. Secundaris	41 —	
Gran Metro 1922 6 °/.	85 —	
Gran Metro 1925 6 °/.	84 50	

	Ant.	Avui
Medina a Salamanca	44 —	
Metropolità Trans. 6 °/.	27 —	
Orense A B C D E F	87 50	87 50
Orense G i H prior.	62 50	
F. C. Sarrià 6 °/.	97 —	
Tànger a Fez 6 °/.	104 50	
Aigua i Canals Gas i Electricitat		
Aigües de Huelva 6 °/.	53 —	
Aigües València 6 °/.	101 —	
Barcelonesa Elect. 1907	99 —	
Barcelonesa Elect. 1908	98 —	
Barcelonesa Elect. 1912	96 75	
Barcelonesa Elect. 1913	96 75	
Barcelonesa Elect. 1920	101 50	
Canal d'Urgell	57 50	
Catalana Gas D	91 —	
Catalana Gas E	90 75	90 75
Catalana Gas F	101 75	102 —
Catalana Gas G 6 °/.	101 —	101 25
Catalana Gas Bons	105 50	105 50
Hisp. Amer. d'Elec. 6 °/.	115 —	
Hisp. Amer. d'Elec. bons	65 —	
Regants Ebre, Bons	62 50	
Coop. Fluid Elec. 6 °/.	87 —	87 50
Coop. Manresana Ener.	93 50	
Energ. Elec. Catal. 5 °/.	101 —	
Energ. Elec. Catal. 6 °/.	100 —	
Energ. Elec. Cat. 5 °/. or	103 25	103 25
Energ. Elec. C. 6 °/. 1928	108 50	
Ener. Elec. C. 6 °/. 1932	104 —	
Ener. Elec. C. Bons 1918	102 50	
Ener. Elec. C. Bons 1924	101 —	101 —
Elèctrica Cinca 6 °/.	98 25	
Elèctrica Tenerife 6 °/.	100 25	
Elec. i Gas Lebon 6 °/.	74 —	
Aigües Barcelona 3 °/.	83 —	
Aigües Barcelona 4 °/.	99 50	
Aigües Barcelona 5 °/.	102 75	103 —
Aigües Barcelona 6 °/. C	108 —	108 50
Aigües Barcelona 6 °/. D	76 —	
General Regadius 6 °/.	96 —	
Llum i Força Llevant	99 —	
Manresana Elec. 6 °/.	83 —	
Prod. Forces Motr. 6 °/.	93 25	
Prd. For. M. Bons 7 °/.	86 25	
Pro. For. M. 6 °/. 1923	88 50	
Can. i Regants Ebre	104 25	
Bons Regads. Llevant	79 —	79 25
Regadius Llevant 5 °/.	96 50	
Sevillana d'Elec. 7 sèr.	93 —	
Sevillana d'Elec. 8 sèr.	101 —	
Sevillana d'Elec. 9 sèr.	101 —	101 25
Unió Elèct. Catalunya		
Tramvies		
Gral. Tramvies 4 °/.	78 —	
Gral. Tramvies 5 °/.	76 —	
Eixample i Gràcia 4 °/.	69 —	
Tramv. St. Andreu	66 75	
Tramv. Barcelona 1925	87 25	87 —
Tramv. Barcelona 1930	85 25	85 75
Tramvies Sevilla 6 °/.	95 —	
Tramvies Granada 6 °/.	79 50	
Navileres		
Transatlàntica 4 °/.	7 —	
Transatlànt. 6 °/. 1920	14 —	
Transatlànt. 6 °/. 1922	16 —	
Trans. 6 1/2 °/. esp. 1925	94 —	
Trans. 6 1/2 °/. cns. 1925	93 75	
Transatlànt. 5 °/. 1926	97 —	97 —
Transatlànt. 5 °/. 1928	89 —	
Bons Transmedit. 6 °/.	99 50	99 50
U. Naval Llevant 6 °/.	90 25	

	Ant.	Avui
**Obligac

la humanitat

EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Redacció i Administració
RONDA UNIVERSITAT, 25
Telèfon 22122

Impremta
TALLERS NUM. 48
Telèfon 14446

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona, un mes	2'50 ptes.
Fora, un trimestre	7'50 »
Amèrica Llatina i Portugal un trimestre	9'— »
Altres països, un trimestre	18 »

LA VIDA DE CAFE

—Vamos a guardar dos minutos de silencio.

—¿Quién se ha muerto?

—Nadie. Es para que invente Fernàndez el rumor del día.

(De «Ya».)

GILLY SYMPHONY'S

La gallina sabia.—Y sobre todo, no digàis, por Dios, que sois pollos de incubadora monàrquica.

(De «La Voz».)

LAS ETERNAS VICTIMAS

—¿Usted por aquí, doña Cele?

—¡Qué quiere usted! Desde que le han prohibido a mi marido perorar en actos públicos no hay quien pare en casa.

(De «El Debate».)

LOS CUATRO MONARQUICOS GRIEGOS

A aumentar el número de ruinas

(De «El Liberal».)

DESPUES DE LAS ELECCIONES O ENSEÑANZAS DE LA HISTORIA

—¡Caramba! ¡Pero qué amena e instructiva resulta la Historia de Grecia!

(De «Heraldo».)

1 8 3 5

—Exigeixen sis rals de jornal i només volen treballar catorze hores diàries.

—Però... que estem boigs?... ¡Aquestes falornies s'han d'acabar costi el que costi!

(De «La Publicitat».)

IO SONO IO

(Itàlia formarà un gran Imperio, sin tomar en consideración la opinión mundial.)

Mussolini.—¡Ni opinione mundiale ni universali, ni de Dio, ni de tuti la corte celestiali, ni de la Accione Populare Espagnola!

(De «El Sol».)

· LA PREMSA ·

Panorama parlamentari

El corresponsal de La Publicitat *a Madrid ens dóna una visió del Parlament radical-cedista que és, com veureu, una visió no massa confortadora:*

«Una altra vegada ha fet la seva inesperada aparició el projecte de reforma constitucional. Com més tèrbola és la situació política i més amenaçador es presenta l'horitzó, quan ha de creure's que el Govern està més preocupat pels problemes del moment i aquests ofereixen el major motiu d'inquietud, sorgeix misteriosament el projecte revisionista. Sembla un projecte de suro que floti per damunt de tots els temporals i desafii totes les turbonades.

Avui, quan ningú no es recordava ja del projecte, el ministre de Comunicacions ha dit en sortir del Consell que la reforma constitucional està en marxa i que dijous es dedicarà un Consell extraordinari a estudiar la ponència preparada pel senyor Dualde. El propòsit del Govern és presentar a les Corts la proposta de reforma abans que comencin les vacances d'estiu, però aquest propòsit ha d'ensopegar, sens dubte, amb alguns obstacles, perquè no sembla fàcil establir l'acord dels ministres de la «Ceda» a base de la ponència del senyor Dualde sobre l'extensió que ha de tenir la reforma. Esperem, doncs, que el projecte faci noves misterioses aparicions com la d'avui abans d'arribar a conclusions definitives.

Les Corts, després d'escoltar les denúncies del senyor Hidalgo sobre el cas del conseller governamental de la Generalitat senyor Prat i de prometre el ministre de Justícia una inspecció, ha començat l'estudi dels pressupostos.

La desanimació ha estat gran com en sessions anteriors. Davant l'escàs nombre de diputats els senyors Manglano i Carranza han consumit torns de totalitat al pressupost de Marina, que és el primer de discutir-se. Res tant irreal com aquest debat, en què a propòsit del pressupost l'almirall Carranza ha parlat de les glòries de la nostra marina en un to familiar i casolà. L'almirall Carranza ens ha explicat com la «Invencible» fou vençuda i no pels elements com es creu, sinó pels anglesos. S'ha ocupat després de les guerres amb Flandes i ha examinat a continuació els fulls de servei dels nostres més grans illustres marins. En parlar de Méndez Núñez, per exemple, ha dit ple d'admiració: «Aquest sí que fou un bon almirall!». I així, donant qualificacions segons el seu criteri a personatges que pertanyen a la història, ha parlat l'almirall monàrquic durant una hora.

La resposta del senyor Royo Villanova ha estat digna del discurs de l'almirall. El ministre de Marina ha insistit una vegada més que ell no entén res d'aquests afers, i ha recordat que el seu fort és el Dret Administratiu, però que si continua al ministeri un parell d'anys acabarà sabent de coses de marina tant com el que en sàpiga més.

Amb aquesta manca de serietat ha començat, doncs, la discussió del pressupost que ha quedat interromput a darrera hora de la tarda, per a abordar el projecte d'atur obrer. El debat no prendrà volada fins a la sessió de la nit, però no hi arriba aquesta impressió.

A propòsit de responsabilitats, convé assenyalar l'ocorregut avui en la comissió dels vint-i-u, designada per a entendre en les acusacions formulades contra els senyors Azaña i Casares Quiroga sobre el contraban d'armes. Després de la frenética campanya de greuges realitzada per les dretes contra l'ex-President del Consell de Ministres i ex-Ministre de Governació, ara semblen desentendre's de l'afer. A la reunió celebrada avui per la Comissió formada per vint-i-un diputats, com dèiem, només hi han acudit nou diputats, i d'ells quatre que pertanyen a grups de les oposicions, mentre les acusacions i presa en consideració per la majoria suma cinc diputats afectes al Govern, adhuc algun monàrquic, s'interessen ja per l'afer. El senyor Barcia es proposa presentar a la reunió que celebrarà demà la comissió el seu vot particular.»

Us i abús de les banderes

Amb aquest tema escriu l'editorialista de El Sol:

«Dias pasados se publicó el texto de un decreto reglamentando el uso de banderas que no debemos dejar pasar sin comentario.

Vaya por delante nuestra opinión favorable a que esta materia sea reglamentada por el Estado, al igual que en otros países extranjeros. Quizá con mayor motivo aquí, donde hemos llegado a una situación de verdadero frenesí en el uso de toda clase de símbolos y emblemas, que indudablemente contribuyen a la completa destrucción de la ya reducida esfera de nuestra convivencia ciudadana. Efectivamente, basta penetrar en un lugar donde se reúnan más de diez personas o pasear simplemente por la calle para poder catalogar a las gentes según sus opiniones políticas, sociales o religiosas, que se corresponden con la insignia de la solapa, la forma del sombrero y aun con los colores de trajes y vestidos.

Pero el problema presenta dos aspectos que son completamente distintos y deben, por tanto, ser tratados también de una manera diferente. Uno, el que se refiere al uso de banderas regionales, y otro, al de símbolos que representan tendencias políticas o sociales determinadas.

Respecto del primer aspecto, cabe oponer muy serios reparos a la eficacia y oportunidad política de las medidas decretadas, que en puridad se reducen a disponer que la bandera nacional sea compañera obligada de las regionales y una preeminencia de lugar y tamaño a su favor. La Dictadura, que ni aun en los tiempos que corremos puede ser tomada como modelo de tacto político, tomó una medida casi idéntica, y el resultado todos sabemos que fué una exaltación de los sentimientos nacionalistas en sus formas más extremas. Cualquier persona que considere objetivamente el fenómeno de los nacionalismos de Cataluña y Vascongadas tendría que desaprobar una medida semejante, que parece como hecha a propósito para beneficiar su propaganda.

En cambio, mal se compaginan los deseos de exaltar nuestra enseña, expresados en el preámbulo del decreto, con omitir una reglamentación de su uso que evite el lamentable espectáculo de que nuestro símbolo nacional sea usado lo mismo para cubrir el «pim, pam, pum» de la verbena que para vestir una comparsa carnavalesca. Hubiera sido deseable que al acometer la reglamentación de la materia no se hubiera echado en olvido este aspecto, el más importante, de la cuestión.

En cuanto a las medidas que se disponen sobre el uso de banderas políticas y sociales (las de carácter religioso parecen excluídas de la reglamentación), no tendríamos inconveniente en aprobarlas si hubiera preponderado en su redacción un criterio más riguroso, pero evidentemente más justo, quitando la posibilidad gubernativa de autorizar en cada caso su uso, puesto que en la forma actual el menos malicioso habrá de creer que ese arbitrio ha sido creado para ser ejercido en beneficio de determinadas clientelas políticas.»

Homenatge al senyor Marraco

Llegim a La Veu de Catalunya:

«Avui, dimecres, se celebra a Barcelona una Assemblea de forces vives per a demanar que torni a la Generalitat el servei de recaptació de contribucions. Es tracta, doncs, d'aconseguir que sigui deixat sense efecte el decret del dia 9 d'octubre del 1934 que l'aleshores ministre de Finances senyor Marraco dictà en un moment de mal humor, en un «atac de bilis», com ell mateix digué gràficament.

Són els mateixos contribuents catalans, en les seves representacions més autoritzades i més autèntiques, que demanen el restabliment d'un sistema de recaptació que havia remeiat deficiències notòries del règim recaptatori anterior i s'havia compenetrat amb els costums i la idiosincràsia de la població catalana. Ni oficialment ni oficiosament no s'ha donat encara cap mena de raó que justifiqui el decret del 9 d'octubre. La mateixa autoritat militar, encarregada aleshores del despatx dels serveis administratius a la Generalitat, en protestà tot seguit i inicià les gestions per aconseguir la rectificació d'aquell inexplicable, o massa explicable, cop de gènit.»

Si, vaja: una mena d'homenatge al senyor Marraco.

Visca la llibertat!

Heus aci unes paraules de El Diluvio:

«Remontémonos a las épocas de más oprobiosa reacción política. Entonces no le estaba vedado a la Prensa el pedir indulto o amnistía para los condenados por delitos de opinión.

Ahora, que vivimos bajo un régimen republicano, ni eso se tolera. Lo que la monarquía consideraba lícito, es delictuoso y vitando en plena República.

Lo estamos viendo y nos parece que sufrimos los efectos de una alucinación. ¿Estamos despiertos o soñamos?

¡Sáquenos usted de la duda, Sr. ministro de la Gobernación! ¿No nos decía usted muy seriamente hace pocos días que la censura periodística apenas si existía de nombre?

Pues mire usted lo que pasa: ¡Ni tan sólo se permite a la Prensa que abogue por un piadoso indulto o una generosa amnistía que, sacando de sus prisiones a los condenados por los sucesos de octubre del 1934, pacifique los espíritus en Cataluña!»

Mentrestant, la premsa de dreta gaudeix d'una tranquil·litat!...

La suspensió de periòdics

Heus aci com comenta Heraldo de Madrid *aquesta mesura:*

«A B C» no ha hecho nunca distingos al protestar de la suspensión gubernativa de periódicos. Hoy quiebra su buena norma y disculpa en cierto modo la suspensión de «El Socialista» para, por contraste, exaltar la injusticia de la de un periódico de derechas.

Dice que «siempre que el Gobierno tiene que tomar una medida contra las izquierdas la aplica también contra las derechas». Todavía no está muy claro si, por ejemplo, la suspensión de actos públicos ha sido provocada principalmente por oradores de un bando o de otro. Por lo menos el ministro de la Gobernación declaró en pleno Parlamento que los excesos se habían producido en una y otra parte. Con el mismo derecho que «A B C» podríamos afirmar que por culpa de las derechas se ven perjudicadas las izquierdas.

No. No es pleito de significación política. Se trata sólo del principio fundamental de que gubernativamente no se debe suspender ningún periódico. «Sólo —dice «A B C», después de disculpar la suspensión de «El Socialista», anulando, por ende, su propia argumentación—, sólo una sentencia firme y de Tribunal competente puede interrumpir una publicación.»

Nosotros vamos más allá. Nuestro criterio —de siempre— es que los periódicos no delinquen nunca, sino los autores de los artículos punibles o los directores cuando éstos no aparecen firmados.

«A B C» muestra gran interés por el semanario «Aspiraciones», olvidándose de otros colegas suspendidos. Para nosotros, todas, absolutamente todas las suspensiones son indefendibles. Protestamos contra la de «El Socialista», contra la de «Aspiraciones», contra la de «El Pueblo», etc.

Una buena doctrina deja de ser buena en cuanto empieza a ser aplicada casuísticamente.

Claro que «A B C» olvidará sus distingos de hoy en cuanto tema que sus distingos puedan ser reconocidos como buenos por un Gobierno de signo opuesto al actual.»

PULI-NET
Neteja metalls
PRODUCTE CATALÀ DE MÀXIMA CALITAT
JOSEP VILA - BADALONA

· LA CULTURA ·

Alliberament d'uns detinguts

Ahir al migdia, visitaren el rector accidental els estudiants que foren detinguts fa uns dies amb motiu de l'intent de manifestació que es produí a les Rambles, els quals foren alliberats per ordre governativa.

Uns que volen cobrar

Ahir al migdia, també visitaren el rector accidental una nombrosa Comissió d'industrials que efectuaren les obres de la Universitat Autònoma, d'acord amb el Patronat Universitari.

Hom exposà al rector accidental els rumors que circulaven, que la Junta Universitària s'havia negat a fer efectives aquestes partides en descobert.

El senyor Mur els manifestà que no hi havia res d'això.

UNIVERSITAT

El rector a Madrid. — Demà sortirà cap a Madrid el rector accidental Dr. Mur, per tal de presidir la constitució del Tribunal d'oposicions a les càtedres de Càlcul Comercial, les quals estan vacants en diverses Escoles de Comerç. Durant la seva absència, restarà encarregat de les funcions del Rectorat el degà de la Facultat de Farmàcia Dr. Xavier Palomas.

—Exàmens d'ingrés. — Els exercicis de proves especials d'ingrés (Secció de Lletres) començaran el pròxim dilluns, dia 17, a les quatre de la tarda, i es realitzaran les proves de llatí. L'exercici tindrà lloc en una aula de la Facultat de Filosofia i Lletres i Pedagogia. Els alumnes poden utilitzar diccionari i gramàtica.

CONFERENCIES

Les normes higièniques de la vida. Demà, el doctor Cosme Rofes donarà una conferència sobre aquest tema al Grup Cultural «Atlant Empar». Començarà a dos quarts de deu del vespre.

NOTICIARI

Anunci d'oposicions a càtedres d'Escoles de Comerç. — A la Gaceta del dia 7 del mes que som, s'ha inserit un anunci del Tribunal d'oposicions (torn lliure) el qual és presidit pel Dr. Mur, a les càtedres de Càlcul Comercial les quals es troben vacants a les Escoles de Comerç de Xereç de la Frontera, Lleó, Oviedo, Palma de Mallorca, Vigo, Múrcia i Cartagena.

Els opositors han de concórrer el dia 15 del pròxim mes de juliol a les quatre de la tarda, a l'Escola de Comerç de Madrid, per tal de donar començament als exercicis i lliurar a l'esmentat dia, al Tribunal, la Memòria reglamentària sobre el concep te, metodologia i programa raonat de la disciplina.

El qüestionari de les oposicions, redactat pel Tribunal, estarà a disposició dels aspirants el dia 24 d'aquest mes a l'esmentada Escola.

La IV Assemblea de l'Institut de la MetaHúrgia i de la Mecànica. — El dia 6 de juny, a les set de la tarda, se celebrarà la quarta reunió de l'esmentat Institut, en una aula de la Facultat de Ciències. Es dedicà mig hora per a facilitar el mutu coneixement dels assembleistes. Seguidament, tingué lloc la sessió de notícies d'actualitat científica. El doctor Grifoll, el qual ha fet als Laboratoris de la Universitat determinats estudis sobre el descapat del ferro i de l'acer, presentà un treball de divulgació sobre el mateix tema que per la manca de temps no pogué acabar. Va quedar pendent per a una altra sessió la discussió d'aquest tema, tan interessant per als industrials.

El doctor Tama va parlar sobre els procediments moderns del laminat en comparació amb els antics, i es referí a l'invent dels americans els quals estalvien temps i materials. El seu treball fou illustrat amb projeccions.

De València vingué el doctor Turègano per tal d'exposar als concurrents alguns treballs interessants sobre els fosfats tribàsics i les seves possibles aplicacions a la indústria química, tèxtil i de construcció mecànica.

Tots els dissertants foren molt aplaudits i felicitats així com el Comitè Directiu de l'Institut de la MetaHúrgia i de la Mecànica per la tasca que realitza pel progrés de la indústria del nostre país.

Assemblea general de la Federació de Municipis Catalans

El vinent diumenge, dia 16, a les 10 del matí, a l'històric Saló de Cent, tindrà lloc l'Assemblea general ordinària de la Federació de Municipis Catalans.

En aquesta Assemblea, ultra els assumptes de tràmit reglamentari, seran posats a discussió diversos afers d'interès per a l'Entitat i per als Municipis en general.

El Consell Directiu prega als Ajuntaments que si per qualsevol causa no haguessin rebut l'oportuna convocatòria, es donin per convidats a l'acte.

DELEGACIO D'HISENDA

PAGAMENTS PER A AVUI

Lluís Balta, 906'81 pessetes; Josep Bardia, 1.569'33; Jaume Casulleras, 4.105'92; «Combustibles S. A.», pesetes 13.045'58; Francesc Estruch, 1.814'15; Fills de Martí Ventosa, 881'26; J. Junte, 23.887'49; Junta Obres del Port, 293'36; G. C. Julienne Vicet, 1.924'65; J. Montplet, 1.554'88; Albert Miró, 12.954'88; Segon Ricabea, 333'31; Antoni Roca, 4.524'41; Successor de J. Pagès, 333'29 Josep Seguí, 1.482'60; Vídua d'Isidre Portell, 59.682'19; Administració Loteria núm. 9, 50.100; Josep Díaz Guijarro, 5.000; «Combustibles S. A.», 1.810 (or); J. Juste, 3.350 (or); Vídua d'Isidre Portell, 8.270 (or).

DE LA FIRA DE MOSTRES

Uns stands pedagògics

La campanya que des de l'any 1934 ve realitzant amb tant d'èxit la «Compañía Barcelonesa de Electricidad» per al millor aprofitament de la llum artificial i a favor de la higiene de la vista, ha estat portada a la Fira de Mostres als Stands números 385-386-387. Els exemples i consells gràfics, vistosíssims, atrauen l'atenció per llur novetat i eficàcia. També s'hi projecten pellícules que mostren els perills que envolten la vista i les quals constitueixen un alt valor d'ensenyament social. Per això no hem dubtat a qualificar de pedagògics aquests Stands que esdevenen una nota molt destacada en l'actual Fira de Mostres.

Els Stands de la «Compañía Barcelonesa de Electricidad» són una ben reeixida demostració de la tasca eficient que mena aquesta Companyia a favor de l'aprofitament de la llum i de la seva aplicació higiènica, suportada eficaçment per la Sala de Demostracions d'IIluminació del carrer Girona, 1 (telèfon 16545-Int. 514) en la qual es donen tota mena d'assessoraments i es concedeixen visites domiciliàries que efectuen, gratuitament, els agents especialitzats adscrits a la mateixa oficina.

· EL TREBALL ·

Problemes del dia

L'atur forçós reclama remeis urgents. - Els dos-cents milions destinats a tot Espanya els necessita qualsevol província per a ella sola. - L'atur forçós fomenta la prostitució. - Les monarquies, la religió i la prostitució reglamentada

¿FOU L'ATUR FORÇOS UNA PLATAFORMA ELECTORAL DE «ACCION POPULAR»?

Segons l'Anuari Estadístic d'Espanya, la població activa del país està distribuïda de la següent manera:

Treballadors agrícoles: 4.162.000 homes i 319.000 dones. Total: 4.481.000 camperols.

Treballadors industrials: 1.680.000 homes i 285.000 dones. Total: 1.965.000 productors industrials.

Treballadors del comerç: 340.000 homes i 57.000 dones. Total: 397.000 empleats mercantils.

Professions liberals: 476.000 homes i 80.000 dones. Total: 556.000 treballadors.

Doncs d'acord amb aquestes xifres que dóna l'esmentat Anuari, acusa un total de 7.399.000 persones que treballen en tots els ordres, físicament i intellectual, per a mantenir, per a fer viure la resta dels habitants de la Península que no treballen o que no fan una feina productiva.

Ara bé, en un país tan ric com Espanya, tan ubèrrim com és el sòl espanyol, d'aquests 7.399.000 treballadors en resten sense poder produir, prop d'un milió.

Qualsevol persona que hagi fet un viatge per Europa s'haurà adonat de seguida de la manca que té Espanya de tot: vies ferrades, carreteres, canals, pantans, camins veïnals, asfalt de moltes carreteres, rètols indicadors per als turistes, manca d'una extensa xarxa telefònica, aigües potables, hospitals o sanatoris comarcals, escoles, en fi, tot això que assenyala el benestar i la prosperitat i l'alegria d'un poble.

Espanya, poble dominat per l'Església catòlica i romana, poble d'illetrats; 50 per 100 d'analfabets.

Espanya, poble governat per una monarquia militarista i catòlica; poble tarat físicament i intellectual; a milers d'inútils per al servei militar cada any; la tuberculosi s'escampa arreu fent bona parella amb l'avariosi, car la fam crea la prostitució clandestina alhora que els governs mai no s'han preocupat d'establir una seriosa reglamentació. Sembla que monarquia, religions i prostitució, formen un triangle inseparable —la primera casa de prostitutes pontifical, fou establerta pel papa Benet IX—. Les «dames» havien d'assistir cada dia de bon matí a una missa especial. Els clergues, prelats i altres dignataris de l'església, no podien ésser rebuts per les «dames» sense un permís especial, o sigui un «indult». La casa havia de restar tancada la setmana santa. Els preus canviaven d'acord amb les festes de l'església; com més festa, el preu més elevat (1).

Les monarquies també fomenten, amb la misèria del poble, la prostitució. Els regnats de Lluís XIV i Lluís XV en són tot un exemple que, la història implacable, exposa davant el lector fastiguejat. I no parlem pas del recent regnat d'Alfons XIII. Encara ara, aquest rei sexual i viciós, home el pot veure com desfà la seva família i com ell es lliura al vici i als prostíbuls de preu, amb el diner que s'emportà d'Espanya.

La manca de treball en les llars obreres, fomenta la prostitució lliure al nostre país. El Govern Azaña volia combatre-la i reglamentar-la. Fou un projecte no realitzat després pels governs de dreta que s'han succeït.

Barcelona —per exemple— és bruta; bruta als carrers i bruta als pisos. Però també bruta de vici. Més vici a l'esperit i més brutícia en el cos que al barri del «vieux port» de Marsella, que a l'Havre, que a Londres, que a Barracas, a la Boca i al Paseo de Julio de Buenos Aires.

Misèria, brutícia i vici. Heus ací els efectes immediats de la manca de treball. Després, la mort; mort prematura o mort per violència.

Barcelona, a més a més del seu aspecte brut dels carrers —ja hem dit que una solució per a tenir-la neta i donar feina als parats, és la realització d'un vell projecte d'instal·lar a la muntanya coneguda pel nom de St. Pere Màrtir, uns grans dipòsits d'aigua de mar que permetessin netejar diàriament, no solament els carrers, sinó les cloaques, les quals a Barcelona i a tot Espanya, apesten—, és el país d'Europa que posseeix menys cases de banys.

Bé és veritat que també el bany és combatut per l'església —¿serà aquest un dels motius de la resistència dels propietaris per a instal·lar el bany o la dutxa als pisos a lloguer?—. Havelock Ellis ens ho explica en reportar que Sant Jeroni aprovà l'actitud de Santa Paulèta quan aquesta afirmava que la «puresa del cos i dels vestits, significava impuresa de l'ànima»; igual que aquell frare del mont Athos que declarava: «L'home ha de viure enmig de la brutícia per tal com l'ànima pugui restar immunitzada.»

De no haver existit aquesta propaganda a favor de la brutícia, potser a Barcelona i a totes les grans ciutats d'Espanya, hi hauria un indústria més: la del bany i anexos.

* * *

Un partit catòlic, Acción Popular, que ara està al Poder amb una gran preponderància, va fer servir com a una de les seves plataformes electorals, la solució de l'atur forçós. S'han elaborat diversos projectes, i de tots aquests n'ha sortit un que després de molts articles resta resumit a 200.000.000 de pessetes. Una misèria; millor diríem una befa als treballadors sense feina. Ahir ho dèiem i ho repetim: **700.000 treballadors amb un sou de 10 pessetes diàries per als 300 dies feiners de l'any, resulten 2.100.000.000 de pessetes solament per als jornals, sense comptar material ni tècnics.**

Com que els ministres d'«Acción Popular» deuen saber de números, no han d'ignorar que qualsevol província espanyola necessita per a ella sola els dos-cents milions de pessetes que ells han destinat **per a tot Espanya i per a un any i mig.**

¿Demagògia de les dretes? ¿Indiferència del Poder públic quant a l'atur forçós?

Que ho qualifiqui el lector.

Nosaltres no hem de repetir altra cosa que: l'atur forçós necessita un remei urgent i que els governs del senyor Lerroux semblen estar preocupats per altres afers, puix que els dos-cents milions destinats a treballs públics fa el mateix efecte dels dos cèntims que les «ànimes caritatives» fan als captaires.

(1) «La veritable education sexuelle», André Lorulot. París. Edition 1928.

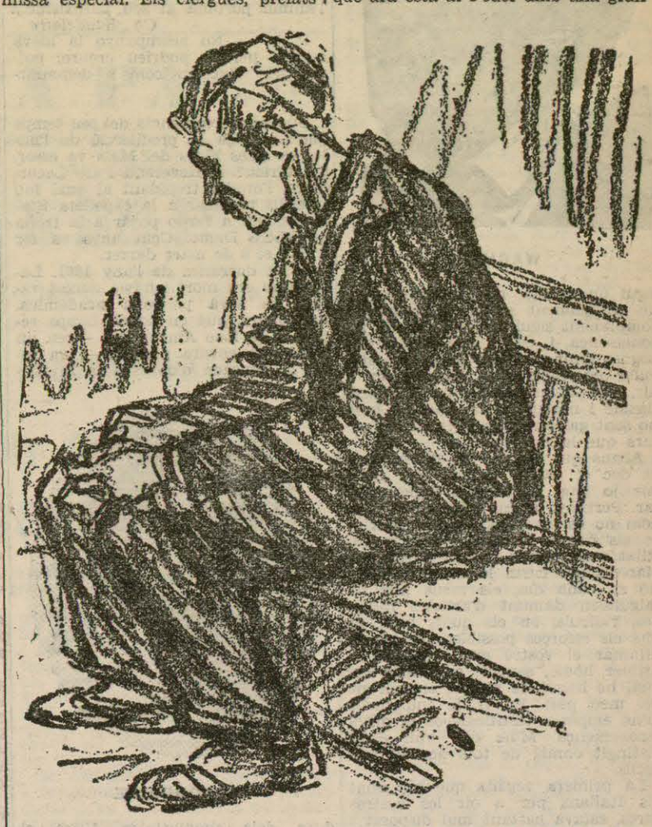

Un obrer? Un camperol? ¿De Barcelona, de Madrid o de Guadalajara? Es igual. No té feina ni esperances de trobar-ne. ¿Pensa acollir-se a les disposicions del ministre de la Guerra fent-se voluntari per a l'exèrcit? ¿Es un camperol de Castella, elector d'«Acción Popular» i compara les paraules amb els actes?

LA CONFERENCIA INTERNACIONAL DEL TREBALL

Contra les quaranta hores Només Itàlia i Estats Units voten a favor

Ginebra, 12. — La Conferència Internacional del Treball, amb els vots en contra dels Estats Units i d'Itàlia, ha decidit rebutjar el projecte de Conveni per a l'establiment de la jornada de 40 hores.

LA DISCUSSIO DE LA JORNADA

Ginebra, 12. — En la sessió celebrada avui per la Conferència Internacional del Treball, ha estat adoptada una moció presentada pels representants obrers sobre la jornada setmanal de 40 hores. Com se sap, en la sessió d'ahir, la representació patronal, amb excepció dels EE. UU i Itàlia, rebutjà la proposició.

En la moció de la representació obrera es demana també el manteniment de l'actual estat de coses per a l'arranjament de les diferències entre obrers i patrons, ja que la seva aplicació pràctica continuarà com fins ara, especialment degut a què la Conferència decidí abandonar la idea de nomenament d'un Comitè que entengués en la qüestió, comitè que rebutjarien els patrons, segons anunciaren.

El Conveni establint la jornada setmanal de 40 hores, solament podrà concloure's en el cas que obtingui dos terços de majoria al seu favor, per la qual cosa és precís comptar amb els vots que s'han abstingut avui, que pertanyen a les representacions dels Governs.

La votació obtinguda avui ha estat de 57 vots a favor i 49 en contra.

Crida de la Borsa del Treball

Per tal de subsanar algunes deficiències observades en llur documentació, són pregades de passar per les Oficines de la Borsa Municipal de Treball les persones que a continuació s'esmenten:

Josepa Fabregat Fabregat, Josepa Roger Esteve, Josepa García Gómez, Josepa Sala Costa, Angela Miret Llobet, Maria Vicente Pina, Carme Vila Folichet, Concepció Vilaplana Llorens, Nativitat Esteban Rocha, Teresa Samper Pastor.

NOTICIARI

LA UNIO GENERAL D'OBRERS DEL TRANSPORT MECANIC DE BARCELONA I EL SEU RADI

Aquestat entitat fa avinent a tots els seus afiliats i obrers del transport en general que poden passar per la secretaria, carrer d'Aribau, 21 (Bar Esquerra), tots els dies feiners, de quatre de la tarda a nou de la nit, on se'ls facilitarà tota informació referent a règim de vacances, descans setmanal, etc., etc., estipulats en les bases de treball vigents.

Així mateix, hom prega a aquells afiliats que tinguin necesitat de presentar alguna reclamació al Jurat Mixt, que abans de fer-la s'adressin a l'esmentada secretaria, on els serà tramitada gratuitament.

Els nostres companys que tinguin algun expedient o recurs pendent de resolució, podran passar a les hores abans dites, per tal d'informar-los de la situació d'aquells.

Manifestacions del Conseller de Treball

El senyor Torrents, en rebre ahir al migdia els periodistes, els va manifestar que havia rebut una comissió de la Confederació Gremial Catalana, en la qual figuraven els presidents de tots els gremis,; li féu algunes suggerències d'ordre interior.

Va dir que se sentia optimisme respecte al traspàs i valoració dels serveis de Treball, puix que el senyor Salmon i el sots-secretari es mostren molt ben disposats.

A preguntes dels periodistes, va dir, sobre l'anunciada vaga general a Ripoll, que no sabia si havia estat declarada, ja que no havia tingut temps de comunicar amb l'alcalde d'aquella població.

El repartiment de la correspondència

Ens ha visitat una comissió de carters per tal de pregar-nos que fem present al públic que el retard amb què és repartida la correspondència d'uns dies ençà és degut a la reorganització de cartera imposada per la Direcció de Correus.

Fem constar aquest aclariment amb el desig que les coses es normalitzin ràpidament.

MORENES?
Frissures? Fistules? MORENOL
Escriviu avui mateix a Picaiqués, 12, tenda, Barcelona, i us guarireu

ORXATERIA VALENCIANA
Corts, 634 i Passeig de Gràcia, 16
HA INAUGURAT UNA
SUCURSAL
al carrer Salmeron, 2 i 4 i Passeig de Gràcia, 132, on ha ampliat, amb tot el que es refereix al de café, el seu acreditat servei de gelats, tant a l'establiment com a domicili i fora de la capital

ACADEMIA DE JURISPRUDENCIA I LEGISLACIO DE CATALUNYA

En la darrera sessió de la Junta de Govern de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, tinguda conjuntament amb els actuals senyors acadèmics de Mèrit, s'acordà constituir un nou organisme, format per trenta-cinc membres permanents, que s'anomenarà Consell d'Acadèmics de Mèrit, i tindrà al seu càrrec les funcions consultives i executives que determinaran els Estatuts. Per unanimitat, i a proposta de la Junta, es va nomenar, per a formar part del nou Consell com a Acadèmics de Mèrit, els senyors Josep Maria Tries de Bes, Josep Borrell i Sol, Rafael Gay de Montellà, Lluís Serrahima i Camín i Joan Moles i Ormella, així com acceptar la proposta de l'actual Consell de nomenar amb igual títol els senyors Josep Faus i Condomines, Pau Font de Rubinat i Emili Saguer i Olivet, com a representants dels senyors acadèmics de les comarques de Lleida, Tarragona i Girona, respectivament.

LA HUMANITAT és el diari de les esquerres catalanes

· LES LLETRES ·

LES PREFERENCIES DELS GRANS HOMES

Baudelaire fou un admirador de Wagner i de Lacordaire

M. Julien Tiersot acaba de publicar un recull de lletres franceses de Ricard Wagner. Entremig d'elles figura la que anem a reproduir i que, després d'una llarga permanència a Wahufried, es troba actualment a França, a la Biblioteca de Sainte Geneviève, col·lecció Doucet.

La lletra diu així:

«Senyor: Sempre m'he figurat que per molt avesat a la glòria que

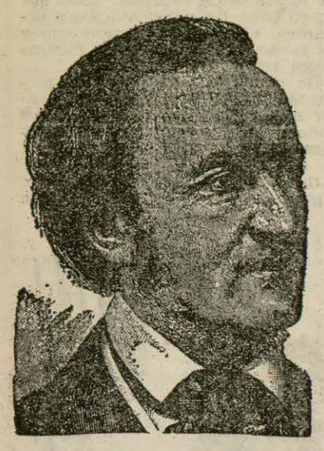

WAGNER

sigui un artista, no és insensible a un compliment sincer, quan aquest compliment sigui com un crit de reconeixença, i, en fi, que aquest crit pogués tenir un valor de gènere *singular* en venir d'un francès, és a dir, d'un home poc fet per a l'entusiasme i nascut en un país on hom no sent gaire més la poesia i la pintura que la música.

Abans que tot, he de dir-vos que us dec el gaudi musical més gran què jo hagi pogut mai experimentar. Pertanyo a una edat en la qual hom no es diverteix gaire a escriure als homes cèlebres i hauria vacil·lat molt temps encara a testimoniar-vos per carta la meva admiració si, cada dia, els meus ulls no caiguessin damunt d'articles indignes, ridículs, en els quals hom fa tots els esforços possibles per tal de difamar el vostre geni. No sou el primer home, senyor, en ocasió del qual he hagut de patir i enrogir-me del meu país. En fi, la indignació m'ha empès a testificar-vos la meva reconeixença. M'he dit: vull ésser distingit enmig de tots aquests imbecils.

La primera vegada que sóc anat als Italians per a oir les vostres obres, estava bastant mal disposat i fins, ho confesso, ple de prejudicis. Però tinc excusa; he estat tan sovint ensarronat, he escoltat tanta música de xerraires amb grans pretensions... El que he experimentat és indescriptible... D'antuvi m'ha semblat que coneixia aquesta música, i més tard, en reflexionar, he comprès d'on venia el miracle: m'ha semblat que aquesta música era *la meva* i jo la reconeixia com tot home reconeix les coses que està destinat a estimar... El caràcter que m'ha corprès principalment és la grandesa. Això representa el gran i empeny al gran. He retrobat pertot, en les vostres obres, la solemnitat dels grans sorolls, dels grans aspectes de la Natura i la solemnitat de les grans passions de l'home. Hom se sent tot de sobte elevat i subjugat.

He copsat també, i us prego que no rigueu, sensacions que deriven probablement del giravoltar del meu esperit i de les meves preocupacions freqüents. Hi ha pertot quelcom d'arravatador, quelcom que aspira a remuntar-se més alt, quelcom d'excessiu i de superlatiu. Per exemple, per tal de servir-me de comparacions manllevades a la pintura, m'imagino davant els meus ulls una vasta extensió d'un roig ombrívol. Si aquest roig representa la passió, jo la veig arribar gradualment, amb totes les transicions de vermell i rosa, a la incandescència de la fornal. Em semblaria difícil, fins impossible, arribar a quelcom de més ardent; i tanmateix un darrer coet acaba de traçar un solc més blanc damunt el blanc que li serveix de fons. Això serà, si voleu, el crit de l'ànima portada al seu paroxisme...

Ch. Baudelaire

P. S. — No acompanyo la meva adreça perquè podríeu creure, potser, que tinc quelcom a demanar-vos.»

* * *

Una altra eminència del seu temps que abassegà la predilecció de l'autor de «Les Flors del Mal» va ésser, qui diríeu? el Reverend Pare Lacordaire, l'orador trepidant al qual fou interdit predicar a la capelleta Stanislas, per a fer-lo pujar a la trona de Nòtre Dame. Cent anys va fer d'això el 8 de març darrer.

A les darreries de l'any 1861, Lacordaire era mort i havia deixat vacant la seva poltrona acadèmica. Baudelaire, que en aquell temps residia a la Rue Amsterdam — en un hotel que encara perdura —, va tenir la pensada d'optar a la investi-

LACORDAIRE

dura dels «immortals». Ultra el seient de Lacordaire hi havia disponible el de Scribe. Abundaven els candidats i la lluita anava a ésser aferrissada. Sainte-Beuve, en un article aparegut al «Constitutionel», el 20 de gener del 1862, va tenir paraules d'encoratjament per al Poeta. Baudelaire li va escriure en aquests termes:

«...crec de bona política optar pel lloc de Lacordaire. L'opció d'un candidat no ha d'ésser pas dirigida pel desig d'èxit, sinó també ha de constituir un homenatge de simpatia a la memòria del difunt. Així mateix, Lacordaire és un capellà romàntic i me l'estimo.»

Sainte-Beuve, però, va fer entendre a Baudelaire que les seves aspiracions acadèmiques no tenien pas gaire fonament. El Poeta no necessità més per a retirar, sense soroll, la seva candidatura.

F.

ECOS

Pere Coromines. Arriba de Caldes de Montbui. I, com és natural, ha vist Manolo Hugué. Anar a Caldes

MANOLO
(Autoretrat.)

i no veure Manolo, és com anar a Roma i no veure el Papa.

—I, doncs, què fem per ací?—conta Coromines que va preguntar al genial escultor.

—Ja ho veieu. Ens hem fet «del ram de l'aigua» — va respondre Manolo, posant una cara trista de reumàtic que enternia les pedres.

* * *

Un periodista amic nostre ha rebut un d'aquests dies una nota furibunda comminant-lo a satisfer tot seguit la llicència per a usdefruitar els sons d'un aparell de ràdio. L'home, que feia tres mesos que havia acomplert aquesta obligació, va agafar tranquillament el rebut i va fer cap a les oficines de Telègrafs.

Allà es trobà amb una munió de ciutadans que anaven pel mateix cas. Pel que es veu l'administració de l'Estat és una meravella. Calgué fer cua. Quan al nostre amic — que anava sense capell — li anava a tocar el torn, s'estintolà al dintell de la vidriera. En aquestes arriba una dama, enfurismadissima, se li adreça i li diu a crits:

—Vostès són uns poca-vergonyes! Jo ja he pagat i no vull pas pagar dues vegades... Ho té entès?

I, llançant als nassos del nostre amic la papereta comminatòria, gira cua i se'n va, sense donar-li temps a explicar-se. I és el que ell diu:

—Resulta una mica dolorós que a qui gaudeix de certa personalitat el prenguin per un ordenança.

Un llibre d'interès per a tots els catalans

«EL GOBIERNO DE LA GENERALIDAD EN EL BANQUILLO»

Tots els catalans coneixem l'interès que ha desvetllat el procés contra el Govern de la Generalitat pels fets del 6 d'octubre. Tots hem seguit amb interès des de les pàgines d'aquest diari els interrogatoris, respostes, defenses i acusacions que han estat fetes al President i als Consellers. La sentència vè a cloure aquest període d'angoixa que ha tingut els catalans amb el nerviosisme natural dels grans esdeveniments històrics.

Alard Prats, el conegut repòter madrileny, també ha esperat la sentència per a cloure el seu llibre que sota el títol EL GOBIERNO DE LA GENERALIDAD EN EL BANQUILLO, es posarà a la venda la setmana pròxima, i que contindrà tot el procés pres taquigràficament. Tots els catalans hem de conèixer, llegir i propagar aquesta obra, ja que en ella hi haurà condensat el gran esdeveniment històric del 6 d'octubre, i el procés que tanta sensació ha causat i causa a casa nostra.

Aquesta obra, igual que "Catalunya - Companys", serà administrada per la Llibreria Catalònia.-A.J.R.

INFORMACIO DE L'ESTRANGER

EL CONFLICTE ITALO-ETIOPIC

Els anglesos acusen als italians de preparar l'atac pel millor moment

El plet sino-japonès

EL MINISTRE XINES DE LA GUERRA DIMITEIX

Peiping, 12. — El ministre de la guerra xinès, Ho-Ying-Xing, ha presentat la dimissió després d'informar al Japó que Xina acceptava les peticions japoneses sobre l'àrea de Tientsin.

ELS XINESOS EVACUEN LA PROVINCIA HOPEI

Pekin, 12. — Segueix l'evacuació de la provincia de Hopei per les tropes xineses, d'acord amb l'exigit en l'ultimàtum japonès.

Les autoritats han requisat tots els trens i els vehicles de tota classe.

A mesura que passa el temps s'aferma el convenciment que l'ultimàtum japonès, encara que observat per les autoritats xineses, no tallarà les activitats japoneses al Nord de Xina.

VAIXELLS JAPONESOS A TIENTSIN

Tientsin, 12. — Els destructors japonesos «Fuji» i «Tsuta» han ancorat davant el «Buud» rus.

S'ESPERA L'ARRIBADA DE SOLDATS JAPONESOS A TIENTSIN

Tientsin, 12. — Hi ha símptomes d'aparent crisi xino-japonesa pel fet que dos destructors japonesos han ancorat davant la ciutat, i, per altra part, el general Dohaira ha conferenciat amb l'alt comandament japonès.

Hom creu que demà arribaran dos mil soldats japonesos.

Hi ha tres factors que indiquen que podria produir-se un nou conflicte: el primer es refereix a les insinuacions xineses que, fetes les concessions verbals al Japó, hom farà resistència passiva a les peticions japoneses. El segon factor és que els japonesos es queixen perquè diuen que els xinesos han sabotejat ja els acords a què s'han compromès, i, per últim, el fet que hom desconeix l'extensió de la intenció del Japó, però tot sembla indicar que es faran noves peticions per a la cooperació del Japó al Nord de Xina.

El general Dohaira ha manifestat que «la solució darrera del problema del Nord de Xina depèn de la manera de complir les peticions.»

Els militaristes japonesos han desmentit oficialment el que es refereix a un ultimàtum. De font japonesa se sap que l'Exèrcit japonès ha establert un aeròdrom a Kalgan i està disposat a tramètre avions a Peiping i Tientsin mentre concentra tropes a Shanhaiwkan i a Kupeikow.

L'avió misteriós que ha volat freqüentment sobre Tientsin es creu que porta els oficials de Kwantung des de Mukden.

El general Takashisakai, comandant de la guarnició de Peiping, ha manifestat que les conferències del general Dohaira han fet relació a la política militar futura japonesa. No farà més revelacions fins després de la conferència de demà.

ELS ESTATS UNITS ES PREOCUPEN DE LA SITUACIO DE LA XINA

Londres, 12. — El corresponsal del "News Chronicle", a Nova York, comunica al seu diari que el Departament americà d'Estat es preocupa en gran manera de la situació creada a la Xina del Nord, per l'acció del Japó, que, segons sembla, es proposa actuar en aquest territori de la mateixa manera que anteriorment ja va fer a la Manxúria.

L'esmentat corresponsal creu saber que la política americana consistirà a treballar de comú acord amb Anglaterra "en una forma que Washington no sigui l'únic que hagi de suportar la ira dels militaristes nipons".

La Conferència Naval de Londres

ES POSSIBLE QUE FRANÇA S'OPOSI A LA PRETENCIO ALEMANYA

París, 12. — Es probable que en el Consell que demà efectuarà el Govern, quedi redactada la resposta de França a Anglaterra en el que fa referència a les converses navals anglo-alemanyes. La resposta es trametrà seguidament a Londres per tal que el Govern anglès pugui conèixer el punt de vista francès sobre l'assumpte, abans que les negociacions, actualment en suspens, amb motiu de la Pasqua, siguin reempreses.

Es probable que el Govern francès es manifesti oposat a les peticions alemanyes sobre el 35 per cent de tonatge de la flota anglesa per a la del Reich, i desitjar que tot el que soliciti Alemanya quedi enquadrat dintre de la declaració franco-anglesa del 3 de febrer.

EL CRITERI ANGLES

Londres, 12. — Encara que no es té cap referència oficial de les converses navals anglo-alemanyes, en els cercles informats es sap que el cap de la Delegació alemanya, Von Ribbentrop, ha demanat per al Reich el 35 per cent del tonatge anglès, sense precisar categories. Sembla ésser que l'Almirallat anglès sosté el criteri que s'han d'especificar perfectament els tonatges de cada categoria i conèixer el programa de construccions a Alemanya.

Es probable que el Reich accedeixi als desigs d'Anglaterra, ja que el que desitja per damunt de totes les coses, és que li sigui reconegut el començament de rearmament naval.

El «Normandie», a la tornada, ha anat encara més de pressa que a l'anada

París, 12. — El paquebot gegant francès «Normandie», en el seu viatge de retorn d'Amèrica, ha batut el record de velocitat que va establir a l'anada. El «Normandie» ha creuat l'Atlàntic en quatre dies, tres hores i vint-i-cinc minuts, a una velocitat mitjana de 30,31 milles per hora, contra 29,95 en el seu primer viatge.

El Govern grec acorda celebrar el plebiscit per a la monarquia

Atenes, 12. — El cap del Govern Panayoti Tsaldaris va anunciar anit a darrera hora que havia estat acordat celebrar definitivament el plebiscit popular per tal que Grècia decideixi sobre la qüestió del règim.

EL GENERAL CONDILIS, A FAVOR DEL PLEBISCIT

Atenes, 12. — El ministre de la Guerra general Condilis, ha declarat que: "El resultat de les eleccions del diumenge passat, no ha aclarit la qüestió de saber si el poble grec desitja o no el retorn de la monarquia. Per aquest motiu i per tractar-se d'una qüestió d'importància capital és precís que el més aviat possible se celebri un plebiscit popular per tal d'aclarir aquesta qüestió d'una vegada per a sempre".

L'EX-REI DE GRECIA ESTA MOLT SATISFET DELS GOVERNANTS DE LA REPUBLICA

París, 12. — L'ex-rei Jordi de Grècia ha expressat la seva més profunda satisfacció pels resultats de les eleccions del diumenge passat en el seu país, particularment pel nombre reduït d'abstencions.

Per tant si l'Assemblea Constituent grega, la qual s'ha de reunir pel mes de juliol, pren una acció ràpida, en disposar la celebració d'un plebiscit o crida directa, els reialistes grecs creuen que el rei Jordi pot tornar al seu país abans que acabi l'estiu. Els reialistes expliquen la situació en la forma següent: En el curs de la campanya electoral tots els caps dels partits antivenizelistes fins i tot, Kondylis, Tsaldaris i Metaxas, varen declarar al poble grec que ara podrien elegir el règim que volguessin ja que tots entenien que la qüestió del règim era el que estava en joc. Metexas va dir que la qüestió és que el rei sigui cridat immediatament, mentres que per Tsaldaris i Kondylis, el retorn ha d'ésser decidit per un plebiscit.

Els venizelistes en acordar l'abstenció, en les darreres eleccions creien que els electors s'abstindrien en gran quantitat de votar, per tal de demostrar que el règim republicà encara era mantingut pel poble, però el fet que només una reduïda minoria s'ha abstingut de fer-ho demostra que una gran majoria del país és monàrquica.

La proporció d'abstencions en seguir la consigna venizelista és molt reduïda, ja que cal tenir en compte que en els llocs on aquest partit compta amb major nombre de partidaris, les abstencions han estat solament d'un 30 per 100. Per tant unes quatre cinquenes parts del poble grec són partidàries del canvi de règim. Els grecs podran ara elegir el règim que volen, després dels anys desgraciats de republicanisme, els quals s'han caracteritzat per les lluites i les calamitats. En el curs del règim republicà s'han produït més de 10 revolucions o sedicions militars, la qual cosa posa en evidència que el règim republicà de Venizelos no pot continuar en vigor.

Es pot, per altra part, dir que la majoria dels diputats elegits com a membres del partit governamental, així com també la majoria del Govern, varen plantejar la qüestió del règim monàrquic als electors. Per tant, sembla lògic, que, si han estat elegits sota la bandera monàrquica, facin efectiu immediatament el mandat que els ha estat concedit pel poble a la pròxima Assemblea Constituient. Per la qual cosa, es pot esperar, opinen els monàrquics grecs, que Grècia entrarà aviat en un període de prosperitat i de calma.

L'ORGAN DELS MONARQUICS GRECS CONSIDERA LES ELECCIONS COM UN TRIOMF

Aetnes, 12. — El diari monàrquic «Mavro Michedis» publica un comentari sobre les eleccions del passat diumenge que resulta molt eloqüent. Afirma, en efecte, que la suposada derrota dels monàrquics en dites eleccions no és tal, sinó la derrota «personal» de Metaxas «al qual els monàrquics grecs no consideren com al seu cabdill».

El Govern italià ha prohibit l'entrada de diaris anglesos. — La premsa italiana continua emprant el llenguatge bèllic de sempre

ELS ABISSINIS ACUSEN ITALIA D'HAVER FET ELLS SOLS ELS INCIDENTS DEL DIA 4

Londres, 12. — A l'Agència Reuter li comuniquen des d'Addis Abbeba que el Govern d'Etiop ha respost a la nota italiana de protesta pels incidents registrats el dia 4 del mes que som, als confins d'Abissínia amb la Somàlia italiana i amb Eritrea.

El Govern abissini afirma categòricament que en dits incidents no hi va prendre part ni un sol soldat abissini, i afegeix que els incidents s'originaren quan les tropes indígenes italianes atacaren sobtadament i sense cap justificació uns pastors abissinis que es trobaven en territori etiop.

El Govern d'Addis Abbeba acaba formulant la seva protesta per aquestes violacions de les seves fronteres perpetrades pels italians.

TROPES I OBRERS CAP A LES COLONIES ITALIANES

Roma, 12. — Els «bersaglieri» de la divisió Sabauda han embarcat a Nàpols en els vaixells «Belvedere» i «Colombo», amb rumb a l'Africa Oriental.

A Gènova han estat mobilitzats 1.500 obrers, que seran utilitzats en els treballs de desembarcament a Africa.

El vaixell «Cesare Battisti» ha salpat de Cagliari amb importants contingents de la divisió Sabauda.

* * *

Nàpols, 12.—Constantment arriben a aquest port concentracions de tropes i obrers especialitzats que embarquen amb rumb a l'Africa Oriental italiana. Ahir, a la nit, embarcaren 1.500 obrers i durant el dia d'avui es concentraran dues divisions de la milícia feixista mobilitzada que embarcaran seguidament cap a Africa.

EL GOVERN D'EGIPTE NO DEIXA RECLUTAR OBRERS ALS ITALIANS

El Cair, 12. — El Govern egipci ha prohibit als agents italians que reclutin obrers egipcis per tal de dedicar-los a la construcció de carreteres a l'Africa Oriental italiana, on, segons asseguren, els obrers italians cauen freqüentment malalts de la malària i d'altres malalties hepidèmiques d'aquelles zones.

DIARIS ANGLESOS PROHIBITS A ITALIA

Roma, 12. — Ahir, a la nit, ha estat feta pública la decisió del Govern de prohibir l'entrada a Itàlia als periòdics anglesos «Daily Herald», «Sunday Express», «Manchester Guardian» i «London Evening Standard».

La decisió governamental es basa en els comentaris que els esmentats diaris han fet sobre el conflicte italo-abissini.

EL LLENGUATGE BEL·LIC DELS ITALIANS

Milà, 12. — El «Corriere della Sera» publica avui un important comentari sobre els recents discursos pronunciats per Mussolini durant la seva visita a l'illa de Cerdenya.

El periòdic declara que la visita del Duce a Cerdenya «tingué una múltiple significació que pot resumir-se en la paraula voluntat, és a dir: en la voluntat de consolidar i desenrotllar sense cessar la ideologia feixista, en la voluntat d'estendre la potència d'Itàlia en el món i en la voluntat de defensar l'honor de la bandera italiana on i contra qui sigui.»

El periòdic afegeix: «L'expansió de la potencialitat d'Itàlia no és cap caprici ni tampoc un acte arbitrari, sinó una imperiosa necessitat per a l'existència d'Itàlia perquè per a la nostra pàtria, que està apretada entre les seves fronteres i és una nació sobrepoblada, l'expansió territorial és una de les condicions indispensables per a la seva existència.»

LES CONCENTRACIONS MILITARS A LA SOMALIA I A ERITREA

Londres, 12. — La Premsa publica una informació relativa als preparatius bèllics que realitzen els italians a l'Africa Oriental.

La informació de referència deixa entreveure que Itàlia, si s'arriben a trencar les hostilitats amb Abissínia, realitzaria contra aquest país un sobtat atac partint de dos fronts: Per la fronera de Somàlia i per la d'Eritrea.

La informació segueix dient que l'aspecte del port de Massaua és imponent, puix que apareix envait per complet de vaixells-transports dels quals constantment salten a terra soldats o es descarrega material de guerra en quantitats fantàstiques. Degut a les reduïdes dimensions del port, són nombrosos els vaixells que estan ancorats fora d'ell en espera de torn per a descarregar.

La informació posa de relleu que els embarcaments d'homes i material de guerra s'han portat a cap a Itàlia amb extraordinària precipitació, puix que és evident el fet que els vaixells sortits amb tanta pressa després han d'esperar torn dies sencers fora del port de Massaua abans de poder descarregar.

A continuació s'enumeren els inconvenients que ara toquen *els italians*, puix que manca l'aigua potable, que ha d'ésser portada a Eritrea des d'Aden. S'han registrat nombroses incoacions i la dissenteria i les febres causen veritables estralls entre els «Camises Negres».

La guerra del Chaco

(Ve de la primera pàgina)

ANTECEDENTS DE LA GUERRA

Ginebra, 12. — La notícia de la signatura del protocol que posa fi al conflicte del Chaco ha produït als cercles de Ginebra gran satisfacció, tant més quan aquest agradable esdeveniment s'esdevé en moments que torna a aparèixer la perspectiva d'altres conflictes armats a Asia i al continent negre.

Amb motiu de la signatura de la pau a Buenos Aires, és interessant fer història sobre els antecedents del conflicte que ha emplenat de sang les selves verges del Chaco per espai de prop de quatre anys.

Bolívia i Paraguai, que arribaren a ésser Estats independents a principis del segle XIX, no han fixat encara llur frontera comuna.

Bolívia aduïa l'«uti possidetis juris» del 1810 i invocava la qualitat de successor de l'Audiència de Charcas, i declarava que tenia dret al territori del Chaco.

El Paraguai feia valdre la seva qualitat de successor de l'antiga província colonial del Paraguai i considerava que el Chaco li pertanyia a base de l'«uti possidetis de facto».

El Tractat del 1876 de fronteres entre la República Argentina i el Paraguai estableix que el territori comprès entre el braç principal del riu Pilcomayo i Bahía Negra fos considerat com dividit en dues parts: la primera, entre Bahía i el riu Verde, i la segona entre el riu Verde i el braç principal del riu Pilcomayo. El Govern argentí renuncià definitivament a tota pretensió o a tot dret sobre la primera part. La qüestió de la propietat del territori de la segona part o del dret a aquest territori, fou sotmesa a la decisió definitiva d'un arbitratge. El President Hayes, dels Estats Units, adjudicà al Paraguai l'esmentat territori.

Bolívia protestà per la cessió de l'esmentat terriori, i allegà que hi hagué «res inter acta», i es reservà els drets que pogués fer valdre.

Bolívia i el Paraguai signaren el 1879, el 1887 i el 1894 acords incomplets que res no solucionaven a cap de les parts.

El 1888 el Paraguai ocupà militarment Bahía Negra (Puerto Pacheco) i es produí la primera flamarada que afectava el territori bolivià.

El 12 de gener del 1907 es signà un acord boliviano-paraguaià que contenia una conformitat de «statu quo» de posicions.

El primer incident greu entre Bolívia i el Paraguai es produí al fortí bolivià Sorpresa en apropar-se una patrulla paraguaiana, que fou rebutjada amb baixes.

El 5 de desembre del 1928 tropes paraguaianes ocuparen el fortí bolivià Vanguardia, que fou incendiat i afusellats els seus defensors bolivians. La Comissió de conciliació de Washington obligà el Paraguai a la reconstrucció del fortí Vanguardia i Bolívia retornà al seu torn al Paraguai el fortí Boqueron, que havia ocupat en represàlia a l'acció del Paraguai.

El 15 de juny del 1932 un destacament paraguaià atacà el fortí bolivià Mariscal Santa Cruz.

El 15 de juliol del mateix any les tropes paraguaianes atacaren amb grans efectius el fortí bolivià Santa Cruz.

Invocant el dret d'usar represàlies, després de l'operació militar paraguaiana del 15 de juliol, els bolivians prengueren alguns dies més tard tres fortins paraguaians: Corrales, Toledo i Boqueron.

La guerra estava iniciada i havia de prosseguir fins avui en què s'ha acordat cessar el foc que posarà fi a la cruenta carnisseria tropical.

Divergències en el si del Partit Comunista rus

COM EXPLIQUEN LA DEPORTACIO DE YENUDIKSES

Moscou, 12. — La deportació a Sibèria del líder comunista Yenudikses ha causat profunda sensació a Rússia, i sobre la qüestió corren els més variats rumors.

El periòdic «Pravda» publica una informació oficiosa, en la qual diu que Yenudikses ha estat fins fa poc temps president del Comitè Executiu de Transcaucàsia i un dels més valuosos col·laboradors de Stalin; però que darrerament havia abandonat bastant els seus treballs, tot adoptant una actitud passiva, la qual cosa ha obligat els dirigents del partit comunista de prescindir d'ell i deportar-lo a Sibèria.

EL «PRAVDA» DEIXA ENTREVEURE EL CREIXEMENT DE L'OPOSICIO A LA POLITICA D'ACOSTAMENT A LES POTENCIES CAPITALISTES

Moscou, 12. — El «Pravda» deixa entreveure que aviat es produirà un cisma en el si del partit comunista. Segons sembla, l'acord ha sorgit en constatar el principi de la idea de nació.

Per altra banda, un important nucli del partit acusa els dirigents d'aquest d'ocupar persones estranyes al comunisme i d'haverse apartat del camí de la doctrina marxista pura.

El túnel de Gibraltar

París, 12. — Un periòdic parisenc que es publica a migdia publica una curiosa informació sobre el túnel de l'Estret de Gibraltar.

L'autor de la informació quan es refereix als originadors o tècnics del projecte esmenta solament a un espanyol i en canvi nomena tres o quatre francesos desconeguts.

En l'esmentada informació es justifica la conveniència del túnel pels avantatges que diu que reportaria entre Africa i Espanya, i per tant, entre el Continent negre i l'europeu.

!LLIBRES!

AUTOGRAFS, DIBUIXOS, AQUAREL·LES

i el més important assortiment de GRAVATS de Barcelona

Exposició i venda a preus inversemblants a

METROPOLITANA

Llibreria vella i Nova

Canuda, 31 (baixos Sala Mozart)

La República de les Lletres

Hem rebut el núm. 4 de «La República de les Lletres», la prestigiosa revista valenciana que editen un grup de valencianistes ben coneguts dels qui segueixen el moviment renaixentista actual a València.

Aquest quadern, corresponent als mesos d'abril-juny, tanca el primer any de publicació, i es pot constatar com es manté el propòsit editorial del primer número, fent cada dia més, el to literari suggestiu i acurada la dignificació de l'idioma.

A les llibreries i quioscos trobareu «La República de les Lletres», la qual revista insereix el següent sumari: «El valencià a les escoles», per Carles Salvador. — El «Llibret de versos», de Teodor Llorente. — «Un clown en el camí», per Ernest Martínez Ferrando. — «Al voltant de les troballes de Castelló», per Domènec Fletcher. — «Poemes», per Josep Gonçales Mir. — «L'art i els artistes», per E. N. i B. — «Paradisos de paper», per Eduard M. Ferrando, E. G. N., Carles Salvador i Francesc Bosch i Morata. — PROA. Una nova entitat valencianista. — Diversa.

Un llibre nou

«ESTAMPES DE L'URUGUAY» PER VICENÇ BERNADES

Tot just aparegut al públic el nou llibre de Vicenç Bernades, que porta per títol «Estampes de l'Uruguay», la rebuda que li ha estat feta no pot ésser més falaguera, i molt ens equivoquem o bé aquestes «Estampes» no estaran gaires dies a les llibreries i llocs de venda, a jutjar pels comentaris que al seu voltant hem sentit.

Es un volum de 240 pàgines, en el transcurs de les quals l'autor, amb pinzellades vivíssimes, explica les escenes següents a la capitulació amb el pas dels consellers de la Generalitat i de l'Ajuntament al vaixell presó, així com multitud d'escenes viscudes en la reclusió. El llibre, d'un alt valor anecdòtic, conté nombrosíssimes fotografies inèdites de la vida dels detinguts a bord, un exemplar del diari que es feia a bodegues i una relació dels que passaren, no solament per l'«Uruguay», sinó també pel «Ciudad de Cádiz», «Argentina», «Manuel Arnús», de Tarragona, i altres llocs que serviren de reclusió a Catalunya.

Aquest llibre, per si sol interessantíssim, pel contingut i pel que representa, porta un sentit pròleg de Ventura Gassol, que deixa un profund sabor de catalanisme, com altament catalanista és tota l'obra.

Un llibre d'actualitat

POLITICA D'ESQUERRA A CATALUNYA

(Després del 6 d'Octubre)

per

JOAQUIM DE CAMPS I ARBOIX

Administració i venda:

LLIBRERIA CATALONIA - 3 Ronda Sant Pere, 3

L'aviador Pombo reemprendrà el vol el dia 25

Río de Janeiro, 12. — Segons un telegrama procedent de Betlem (Estat de Para), l'aviador espanyol Joan Ignasi Pombo ha manifestat que per al dia 25 del mes que som té la intenció de reemprendre el seu interromput raid aeri a Mèxic. Tripularà la nova avioneta que la casa constructora de Santander li ha tramès i que rebrà a Belem de Para un dia d'aquests.

El rei d'Anglaterra, malalt

Londres, 12. — La Premsa internacional publicà anit i aquest matí notícies contradictòries, però en general alarmistes, relatives a la salut del rei Jordi d'Anglaterra.

Aquest migdia, a la residència reial de Sandringham, ha estat publicat un butlletí facultatiu, en el qual els metges declaren que el sobirà sofreix un catarro bronquial, que desapareix lentament i regularment. L'esmentat butlletí facultatiu afegeix que aquesta afecció és conseqüència dels esforços físics que prodigà el rei Jordi durant les darreres setmanes, amb motiu de les festes del seu jubileu.

El comunicat acaba dient que els metges han aconsellat el malalt a un repòs absolut durant quinze dies, suficient perquè el sobirà recobri la seva salut habitual.

Als cercles palatins han manifestat que el rei seguirà el consell dels metges i que passarà dita temporada de repòs en el propi palau de Sandringham.

Catalanista i republicà: el teu diari és LA HUMANITAT

D'una agressió

Ha mort el diputat socialista Sr. Rubio Heredia

Badajoz, 12. — El diputat socialista senyor Rubio Heredia, ha mort a la una de la matinada, a conseqüència de les ferides rebudes.

El senyor Rubio Heredia era un dels diputats més joves del Parlament. Tenia 26 anys d'edat.

Pertanyia al partit socialista i era funcionari de l'Oficina d'Obres públiques de Badajoz. A aquesta província havia actuat molt activament en política des de fa anys.

Referent al succés es té aquesta altra referència:

A dos quarts d'onze de la nit es trobava sopant al restaurant "La Mezquita" el senyor Rubio Heredia. L'agressor havia arribat a Badajoz aquella mateixa nit, acompanyat d'un advocat i de diversos amics. Els forasters varen prendre un refresc abans en un bar, on trobaren el senyor Rafael Rodríguez Moñinos, cap de la Secció de voltes de la Diputació i altres amics. Sembla que parlaren referent a l'article publicat en el setmanari "La Verdad Social", article que ha estat motiu del succés. A l'esmentat article s'acusava el senyor València d'haver fet diverses investigacions en alguns Ajuntaments, per ordre del governador, posant en evidència el partit socialista que dirigien, fins fa poc temps la política en aquests Ajuntaments.

Des del bar el senyor València anà cap a "La Mezquita" i allí trobà el diputat mentre estava menjant. Sembla que li va demanar explicacions, i no satisfet amb aquestes es va treure una pistola i li disparà un tret al cap.

L'agressor fou detingut i passà a la Comissaria de Vigilància on es va constituir el Jutjat i començà les actuacions sumarials amb la declaració de l'agressor.

A la clínica on fou trasllladat el senyor Rubio Heredia li fou practicada la trepanació, però la ferida era de tanta gravetat que aquest senyor va morir a la una de la matinada.

Al lloc on s'efectuà el crim és un "colmado" i s'anomena "La Mezquita". En el pis superior hi ha una pensió i a ella sembla que es va hostatjar l'assessí del senyor Rubio Heredia.

*

Aquest succés és molt comentat per les persones que han intervingut en ell i per la categoria del mort.

L'agressor, en les seves declaracions, ha dit que va cometre el crim en un moment d'obcecació indignat pel solt publicat contra ell pel senyor Rubio Heredia en el setmanari que dirigia. Digué que en aquest solt no se li dirigien acusacions, sinó insults i que volgué una rectificació, a la qual cosa va negar-se el senyor Rubio Heredia.

EL SR. PORTELA DIU QUE EL FET NO TE CARACTER SOCIAL NI POLITIC, SINO QUE ES UNA BARALLA PER INJURIES

Madrid, 12. — A primera hora de la tarda rebé els periodistes el ministre de la Governació, el qual digué que no tenia notícies.

Parlant del succés ocorregut a Badajoz i de la mort del diputat socialista senyor Rubio Heredia, digué que aquests fets són sempre dolorosos, sigui la víctima del matís que sigui.

El succés —afegí— no té caràcter social ni polític, sinó una baralla per injúries. Segurament algunes persones tractaren d'encendre passions i donaren al fet caràcter de crim social. Això ho considero antipatriòtic, immoral.

Confirmà que demà es celebrarà el Consell de Ministres per a tractar de la revisió constitucional.

EL PARE DEL DIPUTAT SOCIALISTA ASSASSINAT

Madrid, 12. — Aquest matí ha arribat a Madrid el pare del diputat socialista mort a Badajoz, Rubio Heredia. No tenia notícies concretes sobre l'estat del seu fill i solament sabia que estava greu. Per tal de saber la veritat de l'ocorregut entrà en una botiga i demanà conferencia telefònica amb la Diputació Provincial de Badajoz. No obtingué contestació. El senyor Rubio es lamentà entre els dependents d'aquest contratemps i un d'aquests li va dir que si volia rebre notícies sobre l'estat del seu fill podia dirigir-se a l'oficina de la minoria parlamentària socialista. Fins allí l'acompanyà, arribé en el moment que els diputats del partit, senyors Negrin, Lamoneda, Lozano Romero i Anastasio de Gràcia, sortien en automòbil cap a Badajoz.

Sense dir-li que el seu fill havia mort, li han ofert un lloc a l'automòbil per tal que pogués realitzar el viatge, i el pare del senyor Rubio Heredia ha sortit en direcció cap a Badajoz aquest migdia. Aquesta nit han sortit cap el mateix lloc altres diputats socialistes i significats correligionaris del mort.

AVUI TINDRA LLOC L'ENTERRAMENT

Badajoz, 12. — El jutjat continua activament els seus treballs per a acabar el sumari instruït amb motiu de l'assassinat del diputat socialista senyor Rubio Herèdia. El jutjat ha comunicat a València, l'autor del fet, el processament i presó sense fiança.

L'enterrament del cadàver de Rubio Herèdia tindrà lloc demà a les dotze.

S'han donat ordres per tal d'evitar que l'acte de l'enterrament es converteixi en una manifestació política.

Les autoritats han disposat que el cadàver sigui conduït al cementiri pel camí més curt.

A la plaça de la República ha aparegut una pissara, del setmanari «La Verdad Social» que dirigia el diputat assassinat, anunciant que l'enterrament es verificarà demà i que el setmanari publicarà un número extraordinari donant compte de les veritables causes del succés.

El cadàver continua exposat al públic en un xalet particular.

Durant el dia d'avui han desfilat davant el cadàver personalitats del partit socialista i molts obrers. Entre l'element obrer regna gran excitació.

Han arribat de Madrid alguns diputats i dirigents del partit socialista, per tal d'assistir a l'acte de l'enterrament.

La vista de la causa es celebrarà aviat, davant el Tribunal d'Urgència.

A la Presó de Madrid

Visites

Madrid, 12. — Avui visitaren, a la presó, el senyor Companys i ex-consellers de la Generalitat una comissió de Montevideo, presidida pel senyor Francesc Domènech. Duien un missatge de les societats catalanes de Montevideo. També els visitaren els senyors Jarabo, Lluís Miquel Rovira, Lluís Franquesa, Lluís Carreras, Fèlix Mestres, Jaume Bagaria, doctor Genovès, Vicenç Sol, Lluís Mascort, senyora de Casares Quiroga, Margarida Riera, Ruiz Lecina, senyora de Valera, Cijes Aparicio, senyora de Miret, senyor Peinador, senyor Moles, Margarida Xirgu i el diputat senyor Palet i Barba.

La Comissió Mixta de traspassos

El secretari diu que es mantindrà la lletra i l'esperit de l'Estatut... però que no pot donar detalls concrets de com quedarà la cosa

Madrid, 12. — Des de les onze del matí fins a tres quarts de tres de la tarda estigué reunida avui, a la Presidència, la Comissió mixta de traspassos de serveis.

En acabar la dita reunió, els periodistes interrogaren el secretari, senyor Gonzàlez Parrado, el qual els digué:

—Estem en la plena valoració dels serveis, i com que no sé encara el criteri general que imperarà en la Comissió, no puc donar detalls concrets de l'acordat. El nostre propòsit és acabar aquesta setmana. Tingueu en compte que serà mantingut l'esperit de la lletra de l'Estatut. La nostra tasca es fa des d'un punt de vista objectiu, d'acord al nostre lleial saber i entendre. No hem concretat res. Hi ha, això sí, dos acords definitius: el traspàs dels serveis, que ja està fet, i ara falta la valoració, que és un afer molt complex. Sembla, però, que la valoració quedarà feta aproximadament tal com prejutjàvem anteriorment. Pel que fa a la xifra exacta, no puc dir-vos res. Aquesta tarda i en dies successius ens tornarem a reunir.

Guerra i Marina

EL SENYOR LERROUX VA A GETAFE

Madrid, 12. — El cap del Govern ha estat despatxant durant el matí a la Presidència i en sortir no féu manifestacions als periodistes.

El senyor Lerroux es dirigí a l'aeròdrom de Getafe, on, junt amb els ministres de la Guerra i Marina, presencià unes proves que efectuà l'aviador Costas a bord d'un avió de guerra «Breguet». Després el cap del Govern marxà al seu domicili per a dirigir-se més tard al Congrés.

EL MINISTRE DE MARINA TAMBE VA A GETAFE

Madrid, 12. — El ministre de Marina digué als periodistes que anava a Getafe, on, junt amb el President del Consell i el ministre de la Guerra, assistiria a les proves d'un avió de guerra modern per a informació i bombardeig, que desplega una velocitat de 385 quilòmetres per hora.

El senyor Royo Villanova comentà després la ràpida aprovació del pressupost de Marina, i digué que si es seguia aquest ritme, esperava que els pressupostos i totes les lleis que el Govern vulgui aprovar, ho seran abans d'acabar el mes.

I EL DE LA GUERRA, TAMBE

Madrid, 12. — A la una de la tarda, marxà el ministre de la Guerra a l'aeròdrom de Getafe per tal de presenciar les proves de l'avió «Breguet».

*

Ultima hora

*

L'armistici al Chaco

Les hostilitats cessaran a les dotze hores del divendres

La Paz, 12. — La notícia d'haver estat signat el protocol de la pau al Chaco, produí immensa alegria.

Aquesta alegria refredà força en assabentar-se el poble de la notícia vinguda del front que diu que hores després de la signatura dels elements pacifistes a la capital argentina les tropes paraguaianes havien donat mostres d'activitat i havien pressionat intensament els bolivians a diversos punts, principalment a Ingavi, Huirapinditi i Cuevo.

Persisteix l'optimisme perquè en els termes del protocol signat avui hom preveu l'acabament de les hostilitats fins a les quaranta-vuit hores, o sia fins a les dotze del divendres.

A ANGLATERRA

Sembla que la malaltia del rei Jordi inspira inquietud

Londres, 12.—No obstant l'optimisme expressat en els comunicats facultatius publicats durant el dia d'avui, aquesta nit existia en els cercles oficials de Londres alguna inquietud per l'estat de salut del rei Jordi. Encara que ningú no dubta que, en realitat, sofreix un petit catarro bronquial com afirmen els comunicats facultatius, es tem que l'avançada edat del sobirà pugui provocar alguna greu complicació.

En els cercles oficials, no obstant, s'atenen al que diuen els metges que assisteixen al rei Jordi V.

La vetllada d'anit al Nou Món

Resultats dels combats disputats anit al Nou Món: Villanova abandonà durant el transcurs de la segona represa davant Rubies; Portell vencé Mir als punts; Mestres vencé Cañada, per abandonament d'aquest, en iniciar-se la sisena represa; Fenoy II vencé als punts Soria, i Arias vencé per k. o. López Moreno «El Ajero», a la tercera represa.

A disposició del jutjat

Anit passaren a disposició del Jutjat de guàrdia els detinguts en un bar del carrer de la Lluna pertanyents al «Socors Roig Internacional», mentre celebraven una reunió clandestina.

LES SESSIONS DE CORTS D'AHIR

A la de la tarda acabà la discussió de la totalitat del projecte de llei sobre l'atur forçós i començà la de l'articulat

DESANIMACIO

Madrid, 12. — Els passadissos de la Cambra estan deserts i no es veu ni un sol diputat. La desanimació és general.

El senyor Alba obre la sessió a les quatre i cinc.

Al banc blau el ministre del Treball.

Hi ha vuit diputats als escons i les tribunes estan buides.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

El senyor LABANDERA demana la lectura de l'article 102 del Reglament.

Així es fa per un secretari.

Després el senyor LABANDERA demana que es discuteixin tal com està ordenat les proposicions no de llei.

ES REPREN EL DEBAT SOBRE L'ATUR OBRER

La PRESIDENCIA dóna unes explicacions al senyor Labandera i després d'intervenir breument continua el debat sobre l'atur obrer.

El senyor CALVO SOTELO fa ús de la paraula per tal d'acabar el discurs que començà en l'última sessió nocturna.

(Pren seient al banc blau el ministre de Comunicacions).

Pregunta l'orador si el problema de l'atur pot resoldre's solament amb el crèdit o mitjançant un pla d'obres públiques amb l'auxili de l'impost i del crèdit. Pregunta també si la Junta nacional contra l'atur va a conservar o no les facultats sobiranes que li atorgà el decret de juliol.

El ministre del TREBALL li diu que la Junta determinarà d'acord a les estadístiques les zones de l'atur en relació que figuren al projecte.

El senyor CALVO SOTELO continua el seu discurs.

(Entren els ministres d'Hisenda i Obres Públiques.)

El PRESIDENT crida l'atenció a l'orador ja que porta massa temps en l'ús de la paraula i hom li concedí aquesta sols perquè expliqués el vot de la minoria.

El senyor CALVO SOTELO acaba parlant del crèdit bancari.

El senyor GALLART per la Lliga explica el seu vot. Manifesta que el problema de l'atur no és un fet isolat, ja que intervenen en ell multitud de factors polítics, econòmics i socials. Creu que la política social desenrotllada a través dels Jurats Mixtos ha contribuït a agreujar l'atur, especialment el referent al vestit, que ha produït a la classe patronal un moviment de retracció.

Finalment s'estén en consideracions respecte d'altres facetes del gran problema de l'atur.

El senyor LAMAMIE DE CLAIRAC, pels tradicionalistes, explica el seu vot. Combat el dictamen en tots els seus aspectes.

El ministre del TREBALL, contesta als que han intervingut en el debat.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Vaig a concedir la paraula als senyors diputats que han demanat rectificar, però adverteixo que anem per la tercera sessió que discutim aquest projecte i encara no hem passat de la totalitat. Hi ha presentades cinquanta-una esmenes a l'articulat, i assenyalo aquest fet als senyors diputats perquè no sembli que mentre els obrers parats esperen aquesta Llei, els senyors diputats s'entretenen amb discursos. Què fem?

El senyor FUENTES PILA: Tancar el Parlament.

(Protestes i cops de campaneta. El senyor Calvo Sotelo és un dels que més es distingeixen en les protestes.)

El PRESIDENT: V. S., senyor Calvo Sotelo, és precisament el qui menys ha de protestar, perquè sap bé el temps que ha d'emprar-se en tota intervenció parlamentària, i avui i anit passada ha rebassat aquest temps, i la Presidència li ho ha permès.

El senyor CALVO SOTELO: Això és una insídia, perquè sap la Presidència que si s'ha rebassat el temps en els discursos, en el meu no ha estat pel gust de perdre el temps, sinó per a veure de cooperar amb la nostra intervenció parlamentària a la millor solució del problema. (Protestes en els bancs republicans i cops de campaneta. El President aconsegueix restablir l'ordre.)

Intervé el senyor PASQUAL LEONE per a rectificar. Diu que la seva intervenció en aquest debat, com en tots, és de franca col·laboració. Reitera la seva afirmació que el projecte és insuficient.

També rectifica el senyor LAMAMIE DE CLAIRAC i s'acaba el debat de totalitat.

LA DISCUSSIO DE L'ARTICULAT

El senyor MANGRANE defensa un vot particular a l'article primer i diu: Per a mi és una grandíssima satisfacció, potser la major que he tingut, des que sóc diputat, que a la fi es tracti ací de l'atur obrer. Puc dir que he aconseguit la realització del somni que jo tenia que aquest assumpte es discutís ací. Ningú no pot dubtar del meu interès, car ho he demostrat des del primer moment, i vaig ésser el primer que presentà una solució en sessió del mes de desembre del 1933, que era i és la mateixa que vaig publicar l'any 1931. (Rialles.) No sé si VV. SS. tenen per costum riure's de coses sense importància, però ací el que s'ha de fer no és riure, sinó portar solucions.

S'adhereix a les paraules pronunciades pels senyors Basili Alvarez i Guerra del Río i espera que ambdós prestaran ajut al seu vot particular. Si algú no hi està conforme s'haurà de tractar i ens entendrem.

Jo espero que la Presidència, en aquest assumpte, em concedeixi alguna amplitud.

Al senyor Calvo Sotelo he de dir-li que la dictadura féu coses bones, però en féu més de dolentes. Deia S. S. que no existia l'atur obrer durant l'època de la dictadura, i sempre n'hi ha hagut, i també ha existit durant la dictadura a Andalusia i a Extremadura; SS. SS. saben tan bé com jo que el general Primo de Rivera anava a Andalusia i estava ben assabentat que aquella pobra gent es moria de gana i no ho remeiava. No feren SS. SS. res sobre assistència social, ni sobre segurs socials, ni tampoc en Instrucció Pública, a favor dels que no tenien mitjans per anar a l'escola.

No s'envaneixi S. S. per les seves propostes econòmiques, que aquest modest diputat, abans de venir S. S. al Parlament —i al Diari de Sessions hi ha les cartes que he adreçat als senyors ministres i a la Presidència— va proposar solucions que van més enllà del que S. S. proposa.

Diu al senyor Madariaga que es retirà de la comissió amb gran sentiment de tots, perquè no li agradava el projecte i que, per tant, podia haver parlat menys en defensa del Ministre.

Diu que amb el diner passarà el mateix de sempre, o sigui, que hi haurà diner per a emprèstits i per a coses que permetin cobrar el cupó.

Acaba dient que els homes volen diner i no almoina i que el subsidi és un criador de ganduls, i que cal donar als obrers parats treballs que produeixin el necessari per a viure. Creu que abans que tot fa falta una política de continuïtat.

Li respon, per la Comissió, el senyor FERNANDEZ LADREDA, el qual li diu que no es pot resoldre el problema de l'atur amb un increment d'obres públiques, puix que seria necessària una política d'extensió monetària que ara no tenim.

Rectifica el senyor MANGRANE i és rebutjat el seu vot particular.

El senyor CANO LOPEZ retira un altre vot particular.

El senyor MADARIAGA defensa una esmena en la qual demana la supressió de l'article primer i basa la seva petició en el fet que hi ha una Llei que està en pugna amb el que hom demana en aquest article.

Li respon el MINISTRE DE TREBALL, el qual diu que no s'ha de témer que la subvenció sigui repartida exclusivament entre les caixes sindicals extremes, encara que hom ha d'afavorir totes les societats.

Rectifica el senyor MADARIAGA i retira l'esmena.

A proposta del senyor ALBA s'acorda que aquesta nit hi hagi sessió en les mateixes condicions i extensió que ahir.

El senyor BOLIVAR diu que l'atur obrer és fill legítim del capitalisme i que solament hi ha un país on s'abolí l'atur, perquè s'abolí abans els capitalisme: Rússia. (Les dretes protesten).

Replica el senyor Bolívar que solament es treballa a Rússia una jornada de set hores i augmenta la població.

Afirma que aquest projecte és una burla que es fa als obrers parats. Afegeix que al poble de El Toboso s'ha pagat a les dones jornals de 0'60 pessetes i als homes de 1'25.

El MINISTRE DE TREBALL: ¿On és això?

El senyor BOLIVAR: N'hi ha prou que ho pregunti a El Toboso.

UN DIPUTAT DE LA MAJORIA: Que ho preguntin a la Dulcinea (Rialles).

El senyor BOLIVAR, segueix dient que a molts pobles es pagan jornals de fam i que a la província de Badajoz són admesos obrers portugesos. (Protestes d'alguns diputats).

Diu que aquest projecte representa una burla quan succeeixen aquestes coses.

El senyor JIMENEZ FERNANDEZ, el qual ocupa la Presidència, crida l'atenció de l'orador per l'extensió que dóna al seu discurs.

El senyor BOLIVAR: Ho faig, perquè no em varen concedir un torn a la totalitat i, per tant, he de combatre el projecte.

A una interrupció que se li fa sobre Rússia, diu: Si allà estan tan malament, ¿per què no permeteu als obrers que vagin a Rússia perquè es convencin del fracàs d'aquest règim? Han de fer-ho clandestinament i quan tornen els fiqueu a la presó.

No s'explica que s'esmercin milions sostenint un Exèrcit poc eficient.

El senyor JIMENEZ FERNANDEZ li crida l'atenció sobre els qualificatius que empra.

El senyor BOLIVAR pronuncia algunes paraules que no s'entenen bé.

El senyor MADARIAGA: Els que assassinen per l'esquena són els correligionaris de la V. S. Fou a Villacañas i vós estàveu a la cuina.

El senyor BOLIVAR: A veure, ¿qui assassinà el senyor Rubio?

UN RADICAL: un ex-amic vostre.

El senyor BOLIVAR: Els assassins no són amics meus.

Acaba dient que totes aquestes coses s'acabaran quan els obrers aconsegueixin extirpar el capitalisme.

El senyor MANGRANE s'aixeca per a defensar un vot particular, però com que la part que en ell impugnava passà a figurar a l'article 17, l'orador diu que parlarà després.

Són rebutjats alguns vots particulars i admesos altres.

El senyor MANGRANE consum un torn en contra de la totalitat de l'article segon, i sollicita que les persones que es dediquin a aquests assumptes no s'ocupin de res més, puix que entén que s'està fent una cosa fonamental, i per això s'han d'elegir les millors i més capacitades persones, per tal que la Junta no resulti ineficaç. Demana al ministre que acabi amb aquests sous de 30.000 i 40.000 pessetes per acumulació.

S'aprova l'article segon.

El senyor JIMENEZ FERNANDEZ diu que hi ha un vot particular a l'article tercer, del senyor Mangrané.

El senyor MANGRANE: ¿Però no em contesta ningú?

El senyor MARTIN ARTAJO: Sols he de dir que els membres de la Comissió no cobren.

El senyor MANGRANE: Jo no he dit que els senyors de la Junta cobrin; el que dic és que aquests senyors cobren en molts llocs, i per això no poden acudir a tants càrrecs.

Sollicita que hom li reservi l'ús de la paraula per als articles 7 i 17.

S'aprova l'article tercer.

El senyor DIAZ AMBRONA sollicita que s'intercali un nou article entre els tercer i quart.

(Ocupa la Presidència el senyor Alba.)

El senyor SANCHEZ IZQUIERDO contesta en nom de la Comissió al senyor Díaz Ambrona i aquest rectifica i retira l'esmena.

El senyor MANGRANE retira una altra esmena perquè diu que solament té interès a intervenir quan s'arribi als articles 7 i 10.

S'accepta una esmena del senyor CASABO.

Després de breus explicacions del senyor PALANCA, es retira una esmena d'aquest diputat.

Queda aprovat l'article quart.

Es suspèn la sessió a dos quarts de nou de la nit, per a reprendre-la a dos quarts d'onze.

La sessió nocturna

Continua el debat sobre l'atur forçós

Madrid, 12. — La sessió nocturna començà a dos quarts d'onze. Presideix el senyor Alba. Al banc blau el senyor Aizpun. Escassa animació.

Es reprèn el debat sobre l'atur forçós. Continua la discussió de l'articulat interromput a la sessió de la tarda a l'article cinquè. S'aproven els articles cinquè al 15 i a tres quarts de dues s'aixeca la sessió.

A PARIS
MENJAR BE I ECONOMIC
AL RESTAURANT
"AU SOLEIL D'ESPAGNE"
Rue Geoffray Marie, 11
CUINA CATALANA I ESPANYOLA

La revisió del procés Rojas

Ahir declararen els senyors Azaña i Casares Quiroga

També declarà el general Cabanellas

Càdiz, 12. — Avui ha continuat la vista de la revisió del procés derivat dels successos de Casas Viejas.

L'acte començà a les deu del matí. Hi havia gran expectació puix que es sabia que havien de comparèixer en qualitat de testimonis l'ex-president del Consell senyor Azaña, l'ex-ministre senyor Casares Quiroga i el general Virgili Cabanellas.

Des de primera hora es formà una llarga cua a la porta de l'Audiència a fi de presenciar les declaracions dels esmentats senyors. A la cua figuraven l'ex-alcalde de Càdiz, doctor Lapinta, diversos regidors i altres moltes persones afectes a l'ex-president del Consell.

El Tribunal es constituí de la mateixa forma que ahir.

En començar la sessió d'avui l'acusador privat renuncia a diversos testimonis.

Passa a declarar el tinent d'Infanteria senyor Tomàs Ramirez, els extrems del qual no són d'interès.

A continuació ho fa el nen Salvador del Río, nebot del vell Barberan que resultà mort a Casas Viejas per la força pública.

També declaren diversos testimonis que no aporten dades d'interès.

DECLARA EL SENYOR AZAÑA

Entra el senyor Azaña i es produeix gran expectació en el públic. L'ex-president del Consell mostra una actitud serena i les seves contestacions són enèrgiques i decidides a totes les preguntes que li formulen l'acusador privat i la defensa.

Comença declarant el senyor Azaña que no està enemistat en absolut amb el capità Rojas. Afirma que no té altra cosa a dir, sinó que es ratifica en tot quant figura en l'escrit que lliurà fa temps.

Manifesta que el Govern tenia notícies que es preparava un moviment revolucionari d'alguna envergadura amb motiu de la vaga ferroviària. El Govern prengué les mesures necessàries a fi que si esclatés pugués ésser sufocat ràpidament. Després el Govern s'assabentà que el moviment s'havia ajornat per uns dies. Més tard, un dissabte, el dia 7 de gener, sabé el Govern que el moviment anava a esclatar segons sembla el dia següent i es va rebre un telegrama al Ministeri de la Governació donant compte de les intencions dels elements revolucionaris que tenien el propòsit d'assaltar les casernes i altres edificis públics, per la qual cosa es donaren les ordres pertinents per tal de defensar-lo.

El DEFENSOR: ¿Aleshores el moviment era de molta gravetat?

El senyor AZAÑA: Per les notícies que tenia el Govern ho era i per això es prengueren les mesures necessàries per a impedir-ho.

El DEFENSOR: Insisteix en la pregunta i pregunta també si és que la Presidència del Consell de ministres tenia relacions amb la Direcció General de Seguretat.

El Sr. AZAÑA: Ho nega i manifesta que com a president del Consell tenia les notícies que sobre el particular li comunicaven els ministres, però no tenia comunicació directa amb la Direcció de Seguretat.

Esclatà el moviment i es sabé que havien estat assaltades algunes casernes, especialment a Lleida. Això ocorregué el diumenge a la nit i aquesta notícia fou comunicada pel Governador de Barcelona. Insisteix a afirmar que les mesures que es prengueren foren les pertinents del cas i es produí un moviment d'expectació, perquè no coincideixen aquestes manifestacions amb les fetes pel capità d'Estat Major, senyor Barba.

El defensor li pregunta si comunicà les ordres al general de la primera divisió.

El senyor Azaña contesta dient que es posà en comunicació amb el general de la primera divisió, però com que aquest no era al seu lloc acudí el capità d'Estat Major senyor Barba. A aquest li manifestà que es concentressin totes les forces de la guarnició a les casernes i que els soldats no fossin trets al carrer. Unicament hi havia l'ordre que des de les casernes es refusessin les agressions.

El DEFENSOR: Pregunta al testimoni si aquesta ordre es dóna a un oficial quina és l'obligació d'aquest.

El senyor AZAÑA: Contesta dient que el deure de l'oficial és comunicar-la als seus superiors i complir les que aquests li donin.

El DEFENSOR: Torna a insistir i pregunta quin és el deure de l'oficial si no té superiors a qui comunicar l'ordre.

El senyor AZAÑA Respon que el militar ha de complir i fer complir allò que li manen els seus superiors.

El DEFENSOR: Pregunta al testimoni quins eren els veritables termes de l'ordre que donà al capità Barba.

El senyor AZAÑA: Contesta que l'ordre era la que ja ha manifestat, és a dir que es concentressin els soldats a les seves casernes, que no sortissin al carrer i que repel·lissin qualsevol agressió.

El DEFENSOR: Insisteix en la seva pregunta i manifesta que allò que desitja saber és la veritat ja que hi ha contradicció entre allò que manifesta el testimoni i allò manifestat pel capità senyor Barba.

La Presidència interromp dient que la veritat exacta és la que manifesta el testimoni.

El FISCAL: Interroga el testimoni sobre la forma en què actuà el Govern amb relació al moviment.

El senyor AZAÑA: Contesta dient que el ministre de la Governació li donà compte del moviment revolucionari el diumenge a la nit. No es tornà a parlar més de l'assumpte fins al Consell del dimarts. No es referiren per a res en la conversació a l'ocorregut a Casas Viejas, ja que no es tenien notícies per part de cap autoritat que allà hagués ocorregut res anormal.

No tingué notícies de l'ocorregut a Casas Viejas fins el dia 29 de febrer, data en la qual comunicaren aquelles autoritats que havia ocorregut quelcom d'anormal.

La DEFENSA li pregunta quan va veure el capità Rojas.

El senyor AZAÑA: El dia primer de març i parlàrem de la famosa acta dels capitans d'Assalt. El capità Rojas em digué que no hi havia hagut extralimitacions de cap mena a Casas Viejas. «Hem estat durs, quelcom violents, però res més», va dir-me. Jo vaig insistir prop el capità Rojas perquè em digués la veritat, i aquest es ratificà en totes les seves manifestacions que no hi havia hagut res d'anormal.

Més tard, el director general de Seguretat em va presentar la dimissió perquè alguns oficials d'Assalt, contràriament al que havia manifestat el capità Rojas, asseguraren que a Casas Viejas hi havia hagut afusellaments i aplicació de la llei de fugues.

El DEFENSOR: ¿Us ocupàreu en algun Consell especial de l'ocorregut a Casas Viejas?

Abans que el testimoni pugui respondre, el defensor retira la pregunta.

UN ACARAMENT

Com sigui que existeixen algunes contradiccions entre el que ha manifestat el senyor Azaña i el que ha dit el capità d'Estat Major senyor Barba, es procedeix a un acarament d'ambdós.

El capità BARBA afirma terminantment davant el senyor Azaña que aquest li donà l'ordre que no hi hagués ni ferits ni presoners. «Trets al ventre», em va dir, i em repetí dues o tres vegades aquesta ordre.

El senyor AZAÑA desmenteix terminantment que donés aquesta ordre.

Intervenen el fiscal i la defensa, els quals pregunten si el general de la Divisió de Madrid havia rebut l'ordre en aquests termes.

El senyor Manuel López Avilés, nou President de l'Audiència de Barcelona (Foto Centelles)

Es llegeix la declaració, en la qual es diu que no recorda en quins termes havia rebut l'ordre.

La PRESIDENCIA diu al senyor Azaña que com sigui que la defensa desitja que s'aclari l'ordre donada, insisteix en la pregunta.

El capità BARBA manifesta novament que li fou donada l'ordre que no hi hagués ni ferits ni presoners i que es disparés al ventre.

El senyor AZAÑA ho nega i diu que no és cert que donés l'ordre, i ho demostra el fet que tampoc no la comuniqués el senyor Barba al seu general, puix que un ordre d'aquesta gravetat la hi hauria comunicada.

Insisteixen el capità Barba i el senyor Azaña en les seves manifestacions, i el capità Barba torna a repetir que rebé l'ordre de trets al ventre, i afegeix que comunicà l'ordre al seu general de paraula.

El FISCAL pregunta què va respondre el general, i el capità Barba contesta dient que no recorda exactament les paraules creuades entre ambdós.

Els dos testimonis insisteixen en llurs punts de vista, sense que hi hagi manera d'aclarir aquest extrem, i en vista d'això el President ordena que es retirin.

Es suspèn la sessió durant cinc minuts.

EL SENYOR CASARES QUIROGA

Compareix l'ex-ministre de la Governació, senyor Casares Quiroga.

Insisteix en les mateixes manifestacions que el senyor Azaña i declara que no foren donades ordres violentes ni extralegals. Unicament es donaren aquelles ordres enèrgiques que pot donar qualsevol autoritat en un cas tan extrem com aquest. De l'ocorregut a Casas Viejas no se n'assabentà fins al cap de molt temps, per les autoritats locals; ni el governador ni el delegat governatiu no li comunicaren res que revelés la gravetat dels successos. Tampoc no li ho comunicà el capità Rojas.

Afegeix que pot dir que donà ordres severíssimes quan els successos del 10 d'agost, quan s'assabentà al Ministeri de la Governació que alguns monàrquics havien penetrat al Ministeri de Comunicacions. Ordenà a les tropes del Govern que desallotgessin el Ministeri, fos com fos, a fi de sufocar el moviment.

Negà que el director de Seguretat donés ordres severíssimes al capità Rojas. L'únic que es digué és que s'actués amb energia, però sols repel·lint les agressions; però mai no es parlà de llei de fugues ni que no hi haguessin ni ferits ni presoners.

Discrepa en absolut del que ha dit el capità Rojas amb relació al succeït i manifesta que aquest capità, en tornar a Madrid, no li comunicà absolutament res.

Compareixen altres testimonis, que no aporten dades d'interès, i es suspèn la sessió finsa demà, a les deu del matí.

DECLARA EL GENERAL CABANELLAS

Càdiz, 12. — En la sessió d'avui del procés de revisió pels successos de Casas Viejas ha declarat el general Virgili Cabanellas, cap de la Primera divisió quan ocorregueren els fets i al qual el capità d'Estat Major senyor Barba comunicà les ordres que havia rebut del cap del Govern i ministre de la Guerra.

En entrar a la sala el general Cabanellas, el processat capità Rojas es posa dempeus, i roman en aquest estat fins que el seu defensor demana permís perquè pugui asseure's.

El senyor Cabanellas declara que no coneix el processat pel fet d'haver transcorregut tant temps i que no recorda exactament l'ordre verbal que se li comunicà.

En vista d'això, es procedeix a donar lectura a la declaració que l'esmentat senyor general prestà davant la Comissió parlamentària que nomenaren les Corts Constituents per tal de depurar les responsabilitats pels fets de Casas Viejas.

L'acusador pregunta al general Cabanellas si l'ordre transmesa tendia a ocasionar algun mal i el general Cabanellas contesta negativament dient que a judici seu era una ordre de les que correntment es donen en aquests casos.

A continuació presta declaració el tinent de Seguretat Alfons Muñoz, el qual dóna compte de les ordres donades als seus companys i diu que davant la seva gravetat alguns d'ells sollicitaren que els fossin formulades per escrit.

La defensa recusa Antoni Vidal, però l'acusació privada mostra desigs de fer-li algunes preguntes. Una d'elles es refereix a les ordres que reberen per a defensar l'edifici de la Telefònica.

Contesta el testimoni que ell es limità a donar consells, ja que no tenia comandament, però afegeix que quan els oficials de l'Exèrcit reben ordres d'alguna gravetat, demanen que els siguin confirmades per escrit.

Gestions d'un diputat

Madrid, 12. — El diputat senyor Francesc Senyal ha visitat el director general de Ferrocarrils, per tal de demanar-li que sigui suspesa l'aprovació del Codi de Circulació, mentre estigui pendent d'informe de la Comissió interministerial nomenada el 17 de gener.

Vós coneixeu les subhastes de l'HOTEL DE VENDES del carrer de Pelai, 8?

Es la veritable rematada d'ocasions en tota mena d'articles, al preu que en volgueu pagar

Tots els dies a les quatre de la tarda

SORIA ES TRAMITEN TOTA MENA D'ASSUMPTES A HISENDA, GENERALITAT, JUTJATS, AJUNTAMENTS, MINISTERIS, OBRES PUBLIQUES, ETC.
BARCELONA: Casp, 26. — Telèfon 15560
MADRID: Zurbano, 39. — Telèfon 47128

LA HUMANITAT escampa arreu els ideals republicans i catalanistes

La sentència del T. de G.

(Ve de la pàgina 8)

abstracta y general, se concreta desde el momento que la naturaleza del delito contra la forma de Gobierno exige el alzamiento, la exterioridad a la forma estatal o gubernativa contra la cual se alza el sujeto, de tal modo que todos los ciudadanos pueden cometer este delito, menos precisamente aquellos que son órganos de Poder de la forma estatal o gubernativa atacada y que, por serlo, solamente pueden ir contra ella desde dentro del Estado mediante lo que se ha llamado «golpe de Estado».

En cuanto al artículo 171 del Código penal, si bien no exige el alzamiento en armas y en abierta hostilidad, precisa, sin embargo, que se haya consumado o realizado el acto definido por el artículo 167, para lo cual es notorio que precisará, por lo menos, el alzamiento público cuando no se cometieran mediante el golpe de Estado. En el primer caso no es de aplicación, porque, como se ha dicho, no cabe el alzamiento, y en el segundo, tratándose de un golpe de Estado, que no se propone cambiar la forma de Gobierno, tampoco puede aplicarse a la concreción a que se refiere el mencionado artículo 167 en relación con el 171.

Se presenta, por último, la cuestión de determinar si a falta de tipos concretos en los cuales poder comprender los actos imputados a los consejeros de la Generalidad de Cataluña y a su presidente, existe un tipo abstracto o genérico de figura de delito que les sea aplicable.

La infracción del Código político con motivo del nuevo régimen autonómico integral ha sido recogida en diversos artículos al revisarse el Código penal de 1870, uno de cuyos cometidos principales fué adaptarlo a los derechos y deberes constitucionales. Ciertas infracciones de esta nueva índole han adquirido existencia penal en los nuevos artículos 130 del título primero y 190 y 191 del título segundo, referentes a las infracciones de la Constitución; en otros preceptos se recogen infracciones de órganos primarios del Estado, jefe del Estado, Gobierno y ministros, en orden a determinados deberes constitucionales; se ha variado asimismo la rúbrica de la sección segunda del capítulo segundo del título segundo, que comprende actualmente los delitos cometidos por los funcionarios públicos en el ejercicio de los deberes constitucionales, encabezada por los citados artículos 190 y 191, referentes a preceptos impuestos a las autonomías regionales. Pero en ninguna de las antiguas ni de las nuevas definiciones legales de delitos se contempla el golpe de Estado central o de los Poderes autónomos. Ello pudo ser un olvido de la previsión del legislador en este Código excesivamente casuístico, o pudo ser su propósito dejar fuera del derecho punitivo de la República al golpe de Estado para relegarlo a las sanciones políticas de la crítica del país y de la Historia.

En resumen, encontrándonos en un caso de falta de figuras concretas o genéricas de delito adecuadas para la calificación de los actos que se imputan a los procesados, y no siendo posible al Tribunal proceder por analogía aplicando los preceptos penales que acusen mayor afinidad o semejanza, porque en la materia penal rige el principio de la interpretación restrictiva, ni siendo posible tampoco calificar los hechos procesales en cuanto imputables a los encausados en distinta figura de delito comprendido en el Código penal y que no haya sido objeto de las calificaciones de la parte querellante o de los defensores, porque le está vedado al Tribunal plantear la tesis —fuera del caso a que se refiere el artículo 733, que no es de aplicación en la causa presente—, puesto que lo que no existe en el mundo, hay que estimar, indeclinablemente, la ausencia de tipicidad o delito aplicable a los hechos según éstos han sido enjuiciados y calificados.

De las causas de justificación y de la ausencia de culpabilidad

Considerando que en el negado supuesto de que fuera posible adaptar la conducta enjuiciada a alguno de los tipos de delito propuestos, no resultando probado que ni individual ni colectivamente los procesados se alzaron en armas, independientemente de los actos del Sr. Companys, a los que nos referiremos después, se trataría en todo caso de un delito intencional no consumado, cometido para evitar un mal en conciencia y por lo que ya se ha considerado se representaba por los procesados mucho mayor el bien jurídico lesionado y estimando para la valoración de bienes en colisión los hechos desde el punto de vista social y de régimen, dado el estado de conciencia de los procesados examinado en las consideraciones del número II de este voto particular, son de apreciar, a juicio de los subscriptos, las eximentes de los números 4.º y 7.º del artículo 8.º del Código penal, porque, en efecto, respecto al primero, el Código se refiere a defensa de derechos y éstos pueden ser públicos o privados, concurriendo la circunstancia de agresión sin intimación previa y de necesidad racional del medio empleado para repelerla o impedirla. Y en cuanto al número 7.º del mismo artículo, concurren las circunstancias, como se ha dicho, de que los actos tendían a evitar un mal reputado mayor sin que la situación de necesidad se hubiera provocado intencionadamente, ya que, por el contrario, se trató de prevenirla comunicando con el jefe del Estado y evitando los desórdenes públicos, y, finalmente, los procesados sacrificaron su posición política y personal al interés público interpretado según su conciencia.

Sería también de aplicación en este caso la no exigibilidad de otra conducta, alegada por las defensas, ya que en el Derecho penal moderno su aplicación se estima especialmente adecuada en los casos de dolo eventual, caracterizado por pertenecer al territorio del delito intencional, hallándose en la frontera que delimita el dolo y la culpa. Por otra parte, es en la esfera del tipo de delitos políticos donde esa teoría halla su mejor esfera, ya que el cumplimiento de la ley dictada para regir la vida normal de la cosa pública tiene sus crisis en determinadas circunstancias de carácter subjetivo o de origen externo a la gente, en las cuales su cumplimiento, más que obediencia natural del precepto escrito, supondría una acción suprerrogativa, contradictoria con la conducta política del agente, que no es exigible en justicia por lo que tiene de contraria al objetivo teleológico.

V

De los actos singulares del Sr. Companys y de su condición de jefe político de hecho y derecho

Además de la responsabilidad que al Sr. Companys pudiera incumbirle como presidente del Consejo ejecutivo y de la Generalidad, en su calidad de miembro del Gobierno, es notorio el hecho de que el Sr. Companys ordenó por sí al comandante de los mozos de escuadra, Sr. Pérez Farràs, la defensa de la Generalidad contra quien fuera que la atacase, desconociendo al mismo tiempo el hecho de la proclamación del estado de guerra, por lo que dicha defensa debe reputarse legítima.

En el negado supuesto de que los hechos pudieran calificarse de rebelión, es evidente para los subscriptos que este hecho y la jerarquía del señor Companys, así como el haberse declarado autor material del manifiesto que él mismo propuso lo calificaría de jefe de la rebelión supuesta, a tenor de lo dispuesto en el artículo 242 del Código penal, por haber llevado la voz de los demás y haber dirigido órdenes como la citada. Pero los subscriptos, considerando por lo que se ha dicho la no existencia de la figura del delito «rebelión», creen excusado entrar en el examen de ciertos actos singulares del señor Companys en relación con la posible existencia de otros delitos, porque siendo el procedimiento que se sigue acusatorio y no actuando en ningún caso este Tribunal de oficio, carece de base legal en la querella para que, a su juicio, dicho examen sea pertinente.

Conclusiones

Por todo lo cual, los suscriptos estiman que debe absolverse a los procesados don Luis Companys Jover, don Juan Lluhí Vallescà, don Juan Comorera y Solé, don Martín Esteve y Guau, don Buenaventura Gassol Rovira, don Martín Barrera Maresma y don Pedro Mestres Albet, cuya conducta sólo podrá ser enjuiciada por la opinión pública, en el campo de la política, y por la Historia.

Además, procede, con arreglo al artículo 2.º del Código penal vigente y por la evidente antijuridicidad que la violación constitucional mediante «el golpe de Estado», central o regional, supone, exponer al Gobierno de la República las razones que asisten al Tribunal para estimar que debe ser objeto de sanción penal dicha conducta, incluyéndose en lo sucesivo en nuestra legislación la correspondiente figura de delito, con expresión de la pena consiguiente.

Madrid, 6 de junio de 1935. — **Antonio María Sbert, Francisco Basterrechea, Manuel Alba, Basilio Alvarez i Gabriel Gonzalez Taltabull.**

ELS ALTRES VOTS PARTICULARS

A la sessió del Ple del Tribunal de Garanties, ultra el vot particular del senyor Sbert, els senyors Minguijón i Gil, varen oposar-se a la ponència formulant també vot particular. El senyor Minguijón considerava que els Consellers havien secundat la iniciativa del senyor Companys en un delicte de rebel·lió comuna i demanava per al senyor Companys trenta anys de reclusió, i per als Consellers de sis anys i un dia a dotze anys. El senyor Gil i Gil demanava per al senyor Companys vint-i-un anys, cinc mesos y un día, i per als Consellers vuit anys i un dia.

El projecte de sentència del senyor Minguijón va tenir solament el seu vot; el del senyor Gil i Gil va ésser votat pel senyor Mahiquez i el senyor Gil. El total de vots discrepants de la sentència fou, doncs, de vuit: cinc amb el senyor Sbert, dos amb el senyor Gil i Gil, i un del senyor Minguijón, si bé el senyor Mahiquez, per a no treure autoritat a la sentència, també va votar-la, malgrat haver-se adherit abans a un vot particular.

Prengueren part en la votació 21 membres del Tribunal, dels quals vuit mantingueren vots particulars (senyors Sbert, Basterrechea, Alvarez (Basilio), Taltabull, Alba, Gil i Gil, Mahiquez i Minguijón), i tres havien estat recusats (senyors Pradera, Ruiz del Castillo i Martínez Sabater); uns i altres sumen onze, i dels 21 en resten deu (senyors Martín i Alvarez, Meràs, M. Traviesas, Beceña, Pedregal, Mafflotti, Alcón, G. de los Ríos, Sampol i Gasset), únics que podien haver votat la sentència si els recusats s'haguessin inhibit, en el qual cas la sentència no hauria tingut majoria i el Tribunal s'hauria trobat en un cas de sentència en discòrdia, previst a la llei d'Enjudiciament Criminal; d'acord amb l'article 164 haurien estat sotmesos a votació tan sols els dos criteris més favorables als processats, és a dir, per al senyor Companys el del senyor Sbert i el del senyor Gil i Gil, i per als Consellers el del senyor Sbert i el del senyor Minguijón.»

l'adam
Passeig de Gràcia, 58
Telèfon 80321
CAMISES — CORBATES — VESTITS BANY — BARNUSSOS
CAMISA A MIDA: 18 PTES., AMB COLL I PUNYS
Vestit SENYORA, CAMP I PLATJA 95 PTES. (Model exclusiu)

Noticiari

— El benèfic Grup «Z» de Barcelona celebrarà Assemblea general reglamentària el proper diumenge, dia 16, a les onze del matí, a l'estatge social (Girona, 8, pral.), per a fer una exposició de l'estat de comptes i procedir a la renovació de càrrecs. Es prega l'assistència a tots els associats.

— Es posa al coneixement de les persones que s'interessin pels cursos gratuits d'anglès organitzats pel London Club (Auzias March, 2, segon), que la inscripció es tancarà definitivament el dia 14 del corrent.

— Tal com s'anuncià oportunament, el vinent diumenge se celebrarà, a la Residència d'oficinistes (Via Laietana, 26), el segon festival artístico-musical, organitzat per la dita institució.

GOVERNACIO

*

MULTES A DIVERSOS ESTABLIMENTS DEL PARALLEL

El senyor Jover Nonell, en rebre els periodistes els manifestà que s'havien imposat diverses multes a empresaris de locals del Paral·lel.

Afegí que en el Consell celebrat a Tarragona s'havien tractat assumptes de tràmit, especialment alguns que es refereixen al conseller de Treball, sobre les funcions que seran lliurades a Governació.

LES SARDANES

La Diada Sardanista al cim del Tibidabo

Tal com hem vingut anunciant, el vinent diumenge, dia 16, matí i tarda, tindrà lloc al cim de la muntanya del Tibidabo, la celebració de la Diada Sardanista organitzada per les entitats sardanistes de Gràcia Sant Gervasi i Sarrià, d'aquesta ciutat.

Les prestigioses cobles Barcelona Albert-Martí, Popular i Principal del Llobregat, seran les encarregades de desgranar l'interessant programa segons el qual es desenvolupará la festa. A més a més, l'Orfeó Gervasienc dirigit pel seu mestres senyor Ernest Cervera, donarà un concert a base també de sardanes.

BALLADA ORGANITZADA PER «GERMANOR CATALANA»

El proper diumenge, dia 16, a les sis de la tarda, tindrà lloc, al Saló de Garcia Hernàndez, cruïlla Indústria, una audició de sardanes a càrrec de la Cobla Montseny, sota un programa que anunciarem oportunament. Organització «Germanor Catalana».

L'AGRUPACIO SARDANISTA DE BARCELONA

L'Agrupació Sardanista de Barcelona ha organitzat per a aquesta nit una audició de sardanes a la Plaça de l'Angel, a càrrec de la cobla Barcelona-Albert Martí.

PER ALS AMICS EMPRESONATS

La nostra subscripció

Relació de donatius rebuts a les nostres oficines administratives (Ronda Universitat, 25, pral.)

	Ptes.
Suma anterior	92.837'55
GRUP DE TREBALLADORS D'UNA IMPREMTA I LLIBRERIA (12 vegada):	
Josep Xicola	1'—
Josep Girona	0'25
Manuel Borruel	1'—
Miquel Vidal	0'25
Amador Garcia	0'25
Jaume Torres	0'25
Florenci Rovira	0'50
Josep Viladomiu	0'50
Jaume Catalan	0'25
Joan Castany	0'25
Alfons Marcé	0'50
R. Canyissà	0'25
A. Ferrer...	0'50
F. Barranquero	0'50
Ignasi Navarra	0'50
Magí Ros	1'—
Josep Cañete	1'—
Joan Gil	0'50
Joaquim Canyissà	0'25
Emili Centelles	0'25
Manuel Gutierrez	0'25
Elies Bosc	0'25
Màquines:	
G. G. S.	0'50
Emili Moreno	0'25
Tomàs Solsona	0'50
Josep Vilaró C.	0'50
E. Herran	0'25
Joan Amat	1'—
J. A. M.	0'50
R. S.	0'25
E. B.	0'25
Josep Vilaseca	0'50
V. C.	0'25
Fere Muns	0'25
Minerves:	
M. Barcen	0'50
A. Beamonte	0'50
J. Madrid	0'50
Reliligament:	
J. Sangenis	1'—
J. Plantes	1'—
J. Cortes	0'25
F. Kalols	1'—
R. Jover	0'50
A. Majó	0'50
Josep Vilaró	0'25
Llibreria:	
Joan Batalla	0'25
Tomàs Folc	0'25
Francesc Nadal	0'25
Joan Rovira	0'25
ELS MATEIXOS D'AVINYO:	
Jacint Riera	1'—
Miquel Molins	1'—
Josep Solé	1'—
Francesc Figuerola	1'—
Pau Bové	1'—
Ramon Bevià	1'—
Varela (cobrador)	1'—
Antònia	0'50
Un bilbai	1'—
Joan Palau	1'—
Joan Seguí	1'—
Rossend Forch	1'—
UN GRUP D'AMICS DE MANLLEU:	
Filomena Caballeria	1'—
Francesca Rovira	1'—
Dolors Rovira	1'—
Amadeu i Dolors, admiradores d'En Farràs	2'—
I la seva filla, d'En Companys	1'—
Un esquerrà	2'—
Dolors Toneu, admiradora de Pérez Farràs	1'—
Maties Conesa	0'50
Teodor Torra	0'50
Narcis Toneu	0'50
Josefina Conesa	0'50
Josep Toneu	0'50
Francesc Rovira	1'—
Jaume Guàrdia	1'—
Antoni Pous i Solà	1'—
Joan Curós	1'—
Ramon Munts	1'—
Josep Canudes	1'—
Ramon Planas	1'—
Ramon Corbatera	1'—
Francesc Corrius	1'—
Joaquim Oriol	1'—
Ramon Pous	0'50
G. Caballeria	1'—
E. Alberich	1'—
Antoni Alcoverro	2'—
Un que l'han d'operar	2'—
Una compradora i una venedora del Mercat de la Concepció, a la memòria de Macià	5'—
Montserrat Olivé, del Mercat de la Concepció	2'—
T. L.	2'—
Rosa Costa	1'—
Matrimoni Antoni i Maria	5'—
Lluïsa V.	1'—
Ateneu Republicà Federal «La Flama», Gràcia (tercera vegada)	25'—
Un català d'esquerra	1'—
Romà i Jordi (segona veg.)	1'—
Un grup de catalanistes republicans de Vilassar de Mar (sisena vegada)	25'—
M. B. V. (deure setmanal)	3'—
Un admirador de Companys	1'—
Socis del Sindicat «El Progrés» de Martorell	25'—
Una que espera sentir l'Àzaña (sisena vegada) ...	1'—
Margarida Ferré (segona vegada)	1'—
Mercè Pons (segona veg.)...	1'—
Adela Coll (primera veg.)...	1'—
Pere Hugué, de Cunit	2'—
5 anticatòlics i esquerristes	2'50
Veella	1'—
Una admiradora d'en Companys	2'—
Dos matrimonis d'esquerra, Narcís Salas i muller, Ramon Redon i muller ...	5'—
Tres germans, de Sitges ...	3'—
Isidre Tomàs, de Copons (cinquena vegada)	1'—
Un catalanista de l'Esquerra	5'—
L'Ex. núm. 502	10'—
Ferran Rabella	2'—
Un aragonès	3'—
Josep Nicolau	2'—
Pere Junoy, de Vilamajor .	5'—
J. Parellada (quota setmanal)	2'—
Josep Gual, de Torredembarra	2'—
Una republicana anticlerical (quota setmanal)	10'—
E. S. S. (quota setmanal)...	2'—
Magí Marés	0'50
Un noi forneret	1'—
Un noi català de l'Esquerra	1'—
Una admiradora d'ells	2'—
Per les llibertats	5'—
Un soci de l'Ateneu Republicà de Gràcia	5'—
Teresa Pi	1'—
Una família del Camiset ...	5'—
Una esquerrana	1'—
Una humanitària	2'—
La nena Pilar Ramis, a la memòria de Macià	2'—
Antoni Català, Teresa Lladó, matrimoni, admiradors de Companys i els seus Consellers	5'—
J. T. i R. M.	1'—
Juli Cusachs	1'—
Doménec Gelabert	1'—
Tres nens d'esquerra	1'—
T. M.	6'—
M. Ll.	15'—
Agrupació Obrera Republicana Federal (llista 10) .	27'—
Els mateixos de cada setmana	8'—
Una catalana R. B. G.	2'—
Lliurament per liquidació primera edició llibre Pere Foix	112'30
Un grup d'obreres de Casa Cuberta (novena vegada).	8'85
Una quota setmanal (vintena vegada)	2'—
UNIO REPUBLICANA, de Balaguer (segona llista):	
M. Prats	1'—
M. Bosch	1'—
Ll. Romà	2'—
M. Profitós	0'50
M. Auberni	0'50
M. Subirada	0'50
T. Enric	1'—
T. Torres	1'—
D. Carrobe	1'—
R. Hortelano	1'—
J. Batlle	1'—
J. Pla	1'—
J. Montoliu	1'—
Fonda Espanya i dependència	100'—
M. Sauret	1'—
A. Biscarri	1'—
B. Profitós	1'—
J. Valls	0'50
Puigpelat	1'—
Folc	0'50
Felip	1'—
M. Mata	0'50
J. Vilaseca	0'50
Novau	0'50
Pamies	0'50
D. Torruella	1'—
J. Monill	1'—
Marc	1'—
Bonet	1'—
Borràs	1'—
Pedra	1'—
J. Marqueda	1'—
P. Capeli	0'50
Morello	1'—
J. Sauret	1'—
M. Felip	0'50
Barrot	0'50
Gonzàlez	0'50
Palau	0'50
Jou	1'—
Graells	1'—
Barbosa	1'—
Gainau	1'—
Olle	1'—
Puigrós	1'—
Justribo	1'—
Angerri	1'—
Gili	1'—
Espanya	1'—
Ticó	1'—
Planas	1'—
Gaset	1'—
Bordes	1'—
Casals	1'—
S. Mata	0'50
N. N.	1'—
Companys	0'50
Solé	0'50
Llovera	0'50
J. Iràs	0'50
M. Regué	0'25
Pianella	0'25
Fructuós	0'25
Baiget	0'25
Rosell	0'25
A. Profitós	0'30
Baldomà	0'25
J. Profitós	0'25
M. Goiet	1'—
J. Rispa	1'—
A. Pujades	2'—
R. Pujades	1'—
A. Pujades	1'—
Balaguró	0'50
Cucó	0'50
N. N.	0'75
J. Amorós	1'—
Martí	1'—
Esples	1'—
R. Pujades	1'—
Torruella	0'50
Esteve	0'50
Suma i segueix	93.450'75

AUTO-LITE BATTERIES
LA MARCA DE FAMA MUNDIAL
SENS COMPETÈNCIA EN DURACIÓ I ECONOMIA
ESTACIÓ DE SERVEI:
GARATGE ELECTRIC
Moià, 6 i 8

La causa contra els exconsellers de l'Ajuntament

Els ex-regidors senyors Granier Barrera i Benet Mari, han estat al jutjat número 12 a presentar i acreditar la seva insolvència.

Bar Petit Miramar
Casa recomanable pel seu peix fresc i menjars d'encarrec
Gran terrassa d'estiu pròpia per a banquets i festes
Amb motiu de la festa dels paletes, avui, suculents coberts a preus molt ajustats
— PASSEIG NACIONAL, 62 — Barcelona. — Telèfon 19235

Noces

Ahir va tenir lloc l'enllaç matrimonial de la distingida senyoreta Vely Cardona i Buldó, amb el conegut industrial d'aquesta ciutat, Joan Freixes i Ferrando. L'enhorabona.

Les Arts

*

EXPOSICIO COL·LECTIVA ORGANITZADA PER LA SALA PARES

Com cada any, i potser més que mai, l'Exposició organitzada per Establiments Maragall amb obres selectes de pintors la producció dels quals és venuda en exclusiva per aquelles galeries, constitueix un dels esdeveniments artístics més importants de la nostra ciutat.

La inauguració, celebrada el dissabte, fou presidida pel senyor Joaquim Folch i Torres, director del Museu de Barcelona, que portava la representació del Conseller de Cultura.

Unanimement han estat elogiades totes les obres, i la major part han estat ja adquirides.

Sales d'Art
Galeries Laietanes
Corts, 613
Eugènia de Loutchiski — Pintura
Viladric — »
Vicenç Romero — »
Guillem Bergnes — »
«Amics de l'Art Vell»
(maquetes i reproduccions)
Fins el dia 14
SYRA
Diputació, 262 - Telèfon 18710
ART I ORNAMENTACIO
Grau Sala — Ventalls i guaixos
R. Aulina de Mata — Apunts acolorits
Angels Santos — Pintures
Fins el 14 de juny

L'ORDRE PUBLIC

*

LA CAMPANYA CONTRA LA IMMORALITAT

En rebre els periodistes el cap de policia, senyor Alvarez, els digué que anava a donar-se la segona crida a la qüestió de la immoralitat.

A l'efecte ha estat nomenat per aquesta qüestió el comissari senyor Pere Asensio. El seu sol nom — ha afegit el senyor Alvarez — farà tremolar molta gent.

Es perseguirà el joc i la immoralitat en especial als locals on no es guardi el respecte exquisit que es deu a l'art.

Es perseguirà també la pornografia i l'obscenitat, i s'actuarà amb interès, perquè si no es tallen radicalment aquestes xacres no es notarà la tasca realitzada.

LA BRIGADA CRIMINAL CANVIA DE DOMICILI

Des d'ahir a la nit han quedat instal·lades a la Direcció de Policia les oficines de la brigada criminal que estaven al carrer Ample.

MORT A CONSEQÜENCIA D'UNA BARALLA

La matinada passada morí el cirabotes conegut per «El Chino», a conseqüència de les ferides que li causà en baralla, al carrer de Migdia, el detingut Joan Astua Bahamonde.

El cadàver, en el que es refereix als seus veritables noms, no s'ha pogut identificar, ja que només se'l coneix per «El Chino».

L'agressor ha prestat declaració davant el jutge, i ha dit que no recordava res del que havia passat.

Digué que havien estat bevent unes copes i no sap res més. Creu que no pot ésser ell qui agredí el seu amic, però que no sap res en concret.

El jutge ha dictat decret de processament i presó sense fiança contra el detingut.

FAMILIARS AMABLES

A Santa Coloma, per qüestions de família, es barallaren Joan Torras i Joan Satorras.

El segon, amb un ganivet, agredí el primer i li causà lesions greus, a conseqüència de les quals hagué d'ésser hospitalitzat.

L'agressor fou detingut, i davant el jutge de guàrdia ha dit que sortí en defensa de la seva mare, insultada pel ferit, i que tantes vegades com hagués d'intervenir per idèntic motiu faria igual o pitjor.

La Justícia

*

AUDIENCIA

PRIMERA SECCIO

Homicidi. — Es veié la causa contra Pere Flores i Rojas, acusat d'haver mort Antoni Martínez al seu domicili del carrer Florida, el dia 29 de juny darrer. Els dos homes eren veins i, segons sembla la dona del mort cercava raons contínuament al matrimoni veí. En un d'aquests casos, el dia del fet, la dona esmentada va insular el processat i la seva dona, i la interfecta, en intervenir a la lluita, va produir una ferida al coll del processat. Aquest va entrar a casa i va armar-se d'un ganivet amb el qual produí la mort a Martínez.

Tots els testimonis foren favorables al processat i en el veredicte de culpabilitat s'apreciaren dos atenuants, per la qual cosa el tribunal obrí el judici de dret, en el qual el fiscal demanà la pena de dotze anys i un dia de presó menor pel delicte d'homicidi i dos mesos i un dia de presó per les lesions a la dona del mort. El defensor demanà l'absolució.

El tribunal aprecià dues atenuants i condemnà al processat a la pena de dos anys, quatre mesos i un dia de presó i 10.000 pessetes d'indemnització i 250 pessetes de multa per les lesions.

SEGONA SECCIO

Suspensió. — Per manca de jurats es va suspendre la vista de la causa per abusos deshonestos.

TERCERA SECCIO

Estafa en unes joies. — Es veié la causa contra Màrius Messaguit, acusat d'haver posat or baix en un encàrrec que havia rebut per a ésser complimentat en or de catorze quilats.

El fiscal sollicità la pena de quatre mesos i un dia de presó i la indemnització de la quantitat estafada, que puja a més de mil pessetes.

QUARTA SECCIO

Processat que es conforma. — El processat Josep Salat i Bosch, es conformà amb la pena de dos mesos i un dia que se li havia aplicat per un delicte d'estafa.

NOTICIARI

Ha pres possessió el senyor López Avilés. — Ahir, al matí, al saló del ple del Palau de Justícia, tingué lloc la presa de possessió del nou president senyor Manuel López Avilés.

A l'esmentat saló es congregaren tots els magistrats, jutges fiscals, relators secretaris, oficials de Sala i altre personal de l'Audiencia.

El secretari de govern llegí el decret pel qual es nomena el senyor López Avilés president de l'Audiència Territorial de Catalunya, i el senyor Pomares com a magistrat més antic prengué el jurament al nou president, el qual es possessionà del càrrec.

Seguidament, tots els presents complimentaren el senyor López Avilés, el qual féu les visites de protocol.

Visita de compliment. — El president del Tribunal de Cassació senyor Gubern, rebé la visita de compliment del nou degà del Col·legi d'Advocats senyor Roig i Bergadà.

De l'atemptat del carrer de Pere IV. — Davant el jutjat número 9 han prestat declaració alguns testimonis més en el sumari per l'atemptat contra un tramvia al carrer de Pere IV.

Els pèrits armers han dictaminat sobre els projectils trobats al cotxe i els que causaren les destroces a l'auto i al tramvia, i han dit que corresponen a les càpsules abandonades.

El ferit, conductor del tramvia, Bartomeu Sànchez, segueix en greu estat sense poder declarar.

· GOVERN GENERAL ·

EL GOVERNADOR GENERAL INTERI NO TE NOTICIES :: CAL ATENDRE LES COMISSIONS OBRERES :: ¿QUE PASSA A LES OBRES DE PROLONGACIO DE LA GRAN VIA? :: REUNIO DE FORCES VIVES PER TAL DE RECLAMAR EL RETORN DEL SERVEI DE RECAPTACIO DE CONTRIBUCIONS

El secretari polític del governador general, interí, digué ahir als periodistes per encàrrec del senyor Pic i Pon, que no els rebria, ja que no tenia res per a comunicar.

En sortir de la Secretaria de Presidència, per tercera o quarta vegada, veiérem ahir la Galeria Gòtica i el Pati dels Tarongers, envaïts per unes comissions d'obrers que, molt respectuosament, però amb l'ànim força viu, s'interessaren per parlar amb el governador. El costum de veure'ns cada dia, ha fet que no paréssim el compte que caldria a aquestes comissions de ciutadans abillats molt humilment. Ahir ens semblà, més remarcadament que mai que es té molt poca cura a atendre a aquestes comissions, que fins ara sabiem únicament que eren d'obrers. Aquests visitants, sembla que no tenen entrada a l'ante-despatx o a la sala d'espera, on els visitants són atesos a raó del grau de presentació i elegància que llueixen. Ahir, doncs, en sortir al Pati del Tarongers, ho férem amb certa precaució per tal de no trepitjar uns ciutadans que es trobaven asseguts a terra, ja que no hi havia seient per a tots en els bancs. En reconèixer uns quants dels comissionats com els que hi havia en altres ocasions, des de fa uns quants dies, la curiositat ens mogué a interrogar-los.

Ens digueren que formaven part d'una comissió d'obrers que fins el dia 4 del corrent mes estigueren ocupats a les obres de perllongació de la Gran Via, o sia la carretera del Prat, i aeroport. Seguiren dient que aquell dia es presentà un senyor que no coneixien, i amb el pretext d'ésser el propietari, els invità que abandonessin el treball. Els acomiadà. Els obrers, com és de raó, davant de les migrades explicacions de «l'amo», decidiren no plegar i continuaren la seva tasca, convençuts, com els havien dit, que treballaven per la Generalitat. Però novament es presentà el «malcarat senyor» —segons qualificà el nostre interrogat— aquesta vegada acompanyat per uns mossos d'Esquadra que es veu que portaven ordres terminants, i obligaren a abandonar el treball als 42 homes que treballaven a l'obra i com a conseqüència, els transportistes i complementaris.

Ens explicaren, després —ja eren en grup que ens informaven— que havien estat a la Generalitat tres vegades i mai no havien pogut explicar el fet. Aquesta vegada portaven un advocat que gestionava l'entrevista amb el senyor Pic i Pon.

—El menys que poden fer —deia un dels del grup— és escoltar-nos. Del contrari n'hi haurà per calar-hi foc...

Els del grup ens han deixat per tal d'anar a reunir-se. Això és tot el que ens han explicat els comissionats obrers de

· ELS ESPORTS ·

Després del triomf del Sabadell damunt el Betis

La suspensió de LA HUMANITAT ens ha impossibilitat de donar totes les referències de la gesta que el Sabadell portà a terme a la Creu-Alta. Específicament, direm que, sense voler mermar el prestigi ni les gestes que el Betis ha realitzat, el Sabadell ha palesat ésser més equip conjuntivament i àdhuc individualment. Línia per línia, excepte el porter Urquiaga, les catalanes superaren, tant en intel·ligència de joc, com en precisió i serenitat, els basco-andalusos.

Ja des d'aquestes columnes hem dit, abans del desplaçament del Sabadell a Sevilla i com a conseqüència dels partits eliminatoris del Celta, que l'equip del Vallès havia recobrat la ratlla mitjana que li precisava per a tornar a tenir el conjunt i efectivitat que tenia. Dèiem que si tornava, com crèiem, amb un resultat honorable de Sevilla, difícilment el Campió de Lliga en sortiria, i els fets ens han donat la raó. Ho celebrem, com a catalans i doblement com a esportius, puix que les victòries del Sabadell han estat adquirides d'una forma esportiva tan convincent que no ofereixen cap dubte, sinó que únicament el reconeixement del vençut, puix que no és amb aquelles barroeries i trucs tan indecents del futbol que s'han imposat. Ha estat l'esportivitat característica pròpia del Sabadell. Amb el Celta 5 a 0 i un equip sobre el terreny; el Sabadell. Amb el Betis 2 a 0 i un equip, el mateix. No la sort, ni el «xurro», ni l'equip de «picapedrers», sinó un equip de joc català i esportiu: el Centre d'Esports.

Es prematur augurar els resultats que es produiran, però no és obvi assegurar que pel seu conjunt, per les actuacions fornides amb equips de classe, i eliminadors d'equips de classe.

La confiança amb el seu valor esportiu i la constància han portat el Sabadell al lloc on ja hauria d'ésser, pels seus anys, vàlua i dignificació de l'esport català. Aquesta confiança en el valor propi fa que avui Catalunya pugui seguir tenint amb el Sabadell, el seu prestigi dins l'esport nacional. El Sabadell d'avui no és un «outsider», és l'Europa del 1921, aquell altre equip català que per dissort perdé la final davant l'Atlètic de Bilbao, a Les Corts, a desgrat de jugar millor.

Sempre els equips modestos són els que han reafermat el futbol català quan dequeia en els clubs anomenats «asos». El Sabadell, avui, no sols és una esperança del futbol català, sinó una solvència. Temps al temps.

F. Maranges

El partit a benefici de Josep Gimeno

Pot donar-se com a definitiva la data del pròxim diumenge, dia 16, per a la celebració del partit a benefici del que fou notabilíssim jugador Josep Gimeno, al camp del C. D. Júpiter.

La intenció del popular club del Poble Nou de celebrar un gran partit de futbol digne del gran interès que ha desvetllat el cas lamentable de tan notable ex-jugador i de la simpatia unànime que gaudí i segueix mereixent el que en tot moment fou un equipier digne i un perfecte cavaller, es veurà plenament realitzada el diumenge vinent i el titular del C. D. Júpiter serà oposat la mateixa selecció de «velles glòries» que tan netament va batre l'Espanyol actual en el partit-homenatge a Mas.

Ha estat acceptat com a àrbitre l'ex-internacional Manuel Meana

En els exàmens per a àrbitres celebrats pel Collegi Asturià, ha estat aprovat com a àrbitre de primera categoria l'ex-jugador del Sporting, Manuel Meana.

NATACIO

Actuació del «Cercle Royal de Natation», de Brusselles, campió de Bèlgica

Ha constituït per als aficionats barcelonins una agradable sorpresa l'anunci de l'actuació del «Cercle Royal de Natation» de Brusselles per als propers dissabte i diumenge a la nit a la piscina de l'Escullera, donat l'excellent record que serven dels campions belgues per les seves actuacions els anys 1926 i 1931.

L'equip belga ha volgut posar a prova sempre les seves possibilitats amb els conjunts internacionals de més ressonància i això li ha valgut que actualment sigui considerat com el millor del món després dels hongaresos, naturalment, per les contínues superacions que ha palesat des de la celebració dels Campionats d'Europa, en els quals no aconseguiren el segon lloc, que fou ocupat pels alemanys, pel resultat de 2 a 1. L'encontre Alemanya - Bèlgica fou molt discutit per moltes causes, la més important de les quals fou que es jugà aquest matx en «terreny» alemany.

«En el «Cercle Royal de Natation» de Brusselles figuren la majoria d'elements del «set» nacional, i això donarà ocasió de constatar una vegada més les probabilitats de l'equip del C. N. Barcelona i també, a la vegada, «set» nacional espanyol.

Els Campionats de Catalunya de water-polo

Partits que es celebraran aquesta setmana:

Dia 13. Tercera categoria A

Athlètic-Barceloneta, a la piscina de Montjuïc, a les vuit del vespre.

Barcelona-Catalunya, a la piscina del C. N. Barcelona, a les vuit sel vespre.

Dia 13. Tercera categoria B

Athlètic-Barcelona, a la piscina re Montjuïc, a les vuit del vespre.

F. A. E. E. T.-Barcelona, a la piscina de la F. A. E. E. T., a les vuit del vespre.

El partit Catalunya-Athlètic que s'havia de disputar el dia 7, es jugarà el dia 15 a la piscina de Montjuïc a les vuit del vespre.

TIR

DEL CAMPIONAT D'ESPANYA PRE-OLIMPIC

La victòria catalana

Ha causat molt bon efecte en les esferes esportives la gran actuació dels tiradors catalans en el campionat d'Espanya pre-olímpic que organitzà el Tir Nacional. Malgrat tenir descomptat i previst un triomf amb carrabina de matx i pistola lliure, l'èxit aconseguit pels incansables esportistes d'ací ha causat cert estupor per l'esclatant, i més si es té en compte l'indecisa que resultà la primera de les quatre jornades del campionat per als nostres, i causà veritable sensació la gran classe que demostraren alguns dels tiradors forans. En les tres jornades següents la fermesa dels catalans anà creixent, i en la final quedà ben patent i fora de tot dubte la superioritat dels barcelonins, que estaven disposats a no deixar-se arrabassar els llocs d'honor del campionat.

I anem a parlar del tir de carrabina deixant el de pistola lliure per a una altra ocasió.

En l'eliminatòria nacional de Valladolid, l'any 1932, per a formar l'equip espanyol de carrabina que anà als Jocs Olímpics de Los Angeles, quedà primer Corrales, de Valladolid, amb un promedi de 9'370 per bala de les 120 bales; segon, Bagaria, de Barcelona, ex-equo amb Castro, de Madrid, amb un promedi de 9'320 per bala de les 120 bales.

En l'actual campionat d'Espanya pre-olímpic el primer campió, Miquel Piñol, de Barcelona, ha aconseguit, de les 240 bales, el promedi de 9'550 per bala. Solà, segon campió, el promedi de 9'533, i Modolell, tercer campió, el promedi de 9'512, ambdós de Barcelona. A més els barcelonins Bandera, cinquè lloc, amb 9'458; Cerdà, desè lloc, amb 9'312, i els segueixen amb la mínima diferència Camats, Escolà i Masdeu. Per tant, l'èxit de l'equip català de carrabina de matx ha estat esclatant i l'Escola de Matchers de Barcelona, a la qual pertanyen tots els tiradors abans esmentats, se sent orgullosa de la nova gesta conquerida per a Barcelona. Es d'elogiar l'esportivitat que han demostrat els tiradors barcelonins en prendre part en una prova d'aquesta envergadura; els ha calgut deixar llurs quefers habituals i posar llurs màxims esforços en la defensa dels colors locals i de la bona classificació collectiva.

BOXA

Les finals dels Campionats de Catalunya amateurs d'enguany

Llarga ha estat, evidentment, enguany la competició dels campionats de Catalunya Amateur. Els inscrits eren nombrosos, detall que demostra l'increment de la boxa amateur a la nostra terra. Però malgrat el nombre de reunions que s'han celebrat no han perdut gens d'interès. Al contrari, l'aficionat ha acudit a presenciar-les totes amb el millor entusiasme, atret per la classe que els nostres amateurs han palesat enguany.

Hem arribat a la final que es celebrarà dissabte vinent. Els homes que han assolit classificar-se per al combat decisiu ho han obtingut gràcies a una regularitat magnífica en les seves actuacions, després d'haver demostrat condicions excellents que els fan creditors al títol en joc.

Aquesta nit el matx Baer-Braddock

Asbury Park (Estat de Nova Jersey), 12. — El campió mundial de boxa Max Baer, al qual no reconeix el seu títol la Internacional Boxing Union, posarà el seu títol en joc demà a la nit —avui—, davant el boxador irlandès James J. Braddock. Baer efectuà ahir, dimarts, el seu darrer entrenament, igualment que Braddock.

Davant el combat del dijous, l'expectació és considerable, però no abasta les proporcions d'altres combats per al títol mundial.

Un cicle de conferències sobre els motors Diesel i d'explosió

Promet ésser molt concorreguda la conferència pública sobre «El motor Diesel modern», que anirà a càrrec del Director de l'Institut del Motor, senyor Josep Maria Esteve Botei, el diumenge dia 16 de juny al saló d'actes de l'Ateneu Obrer de Barcelona, carrer Montcada, 12, a les onze del matí, primera del cicle organitzat per l'Institut del Motor per al perfeccionament i divulgació de tot el que a motors es refereix.

TEATRE I CINEMA

POBRA SENYORA!

RAQUEL MELLER I «LES IDEES DE LA XIRGU»...

Ens plau reproduir aquest solt, graciosíssim, que publica «La Voz».

El sàbado de madrugada en el Coliseum. Monteagudo — tufos grises, botitas rojas — va y viene. La Gàmez avanza con su «pose» magnífica de gran «vedette». (A propósito, Monteagudo: Margarita Carvajal -usted la conoce, probablemente— nos preguntó anoche para que nosotros se lo preguntàsemos a usted: «¿Por qué no me habràn invitado a mí a hacer algo en la fiesta del Coliseum? Claro que como no me invitaron me vi la función tan cómoda desde mi butaquita. Pero la verdad es que, en el fondo, estas pequeñas desatenciones la dejan a una triste...») Carmen Díaz —a continuación— expande los faralaes azules con lunares blancos de «Morena clara». Y los Diamantes Negros —tres, exactamente como las hijas de Elena—, que inician un paso de «claquette». Y la Leonardo, pomposa y rubia, que sale —con olor a clavo— del cuarto que se mandó hacer la Membrives. ¡Gran tanda de «vedettes»! Monteagudo —tufos grises, botitas rojas— brujules entre las ilustres invitadas. «¿Trae usted sus músicas, Celia?» «¿Qué le pasa a Valeriano, Aurora?» «Pepita, ¿va usted a hacer íntegro el primer acto de «Martes 13»?...

En esto, coinciden, al suave cobijo de una bambalina que se deshilacha, la Xirgu y Raquel Meller. Miradas de curiosidad, y a otra cosa. Alguien —¡esa manía de las presentaciones! — se lanza al bonito oficio de maestro de ceremonias:

—¿No se conocen ustedes?

La Xirgu —que està muy bien educada— inicia una sonrisa:

—No tengo el gusto...

—¡Ah! Yo creí... Pues nada, Margarita Xirgu... Y Raquel Meller...

Raquel —«née» Francisca Marqués, de bastantes màs años de edad que Pastora Peña, natural de Tarazona de Aragón, profesión: sus labores y cantar el «Gitanillo»— vuelve la espalda a Margarita. El maestro de ceremonias insiste entonces:

—Sin duda no me ha oído usted... Se trata nada menos que de Margarita Xirgu...

Raquel:

—Sí, sí... Lo he oído a usted perfectamente. Pero como yo no comparto las ideas de la Xirgu...

Y Raquel —«née» Francisca Marqués, de bastantes màs años de edad que Pastora Peña, natural de Tarazona de Aragón, etcétera— se marchó con un aire de gran dama que allà por la edad de piedra los habituales del Arnàn, en pleno Paralelo barcelonés, no hubieran podido sospechar nunca bajo el voluptuoso signo de la rumba.

La anécdota es perfectamente auténtica, y por eso nos hemos decidido a narrarla. No porque nos extrañe, ni muchísimo menos. La histeria política es también vieja en Raquel. Ustedes se acordaràn seguramente de aquellas declaraciones suyas en Nueva York. «Que si el único personaje de talento en España era el general Primo de Rivera...» «Que si Blasco Ibàñez era un estafador, al que nadie leía aquí...» ¡Ah! Debe de ser terrible esta melancolía de sobrevivirse: mucho màs terrible todavía en una mujer, con esos espejos crueles que cada día descubren una arruga. ¡Tiempos de los recitales de la Comedia!, cuando el fino y pàlido Gómez Carrillo acababa de inventar aquello del «alma que canta»! Hoy, «el alma que canta» tiene que cantar a cuatro pesetas. A duro todo lo màs. ¿Y mañana? Las filas de admiradores —claro, el reuma...— se van diezmando. Y hay que llamar la atención de cualquier forma. Las declaraciones políticas estàn ya muy desacreditadas. Pero algo es algo, ¡qué caramba! «¿Sabe usted, Carcellé? Anoche no he saludado a la Xirgu... ¿Por qué no me prorroga usted dos días màs?» Ahora bien: la Xirgu no debe ofenderse mucho, si es que de verdad se ha ofendido. Por si acaso, podemos recordarle una anécdota de que fué protagonista hace ya muchos años una «vedette» de las variedades en Maravillas. Entró un día en el saloncillo, y para hacer màs patente su desdén a cierto caballero con quien estaba molesta, estrechó la mano a todo el mundo, excepto al caballero en cuestión. El cual se apresuró a tranquilizar a los contertulios: «No se preocupen ustedes, que esto no es nada. Los loros maleducados no dan la mano así como así...» En efecto: nosotros podríamos contarle a la Xirgu esta vieja anécdota, que también rezuma autenticidad de arriba abajo.

Pero, en todo caso, podría contarlo por nosotros la propia Raquel. Seguramente ella se acuerda todavía mejor...»

Fantasio
AVUI GRAN EXIT DE
FEDORA
basada en la novel·la de Sardou
Producció CIFESA

CAPITOL
DEMA, ESTRENA
Richard BARTHELMESS
en
GLORIA y HAMBRE
WARNER BROS FIRST NATIONAL

TELONS CURTS

UNES «MEMORIAS» INTERESSANTISSIMES

Seran les del veterà actor Enrique Chicote, company inseparable de Loreta Prado, i ambdós representants autèntics d'una època gloriosa de l'anomenat «género chico». Demà, divendres, Chicote llegirà, a l'Associació d'Escriptors i Artistes, de Madrid, les seves «Memorias», les quals seguidament seran editades. No cal dir que aquesta lectura ha desvetllat grandíssima expectació. Ens sembla naturalíssim. Les coses que pot dir Chicote de la història del teatre!

TINO FOLGAR

Es un tenor força aprofitable, canta bé, és discret actor, etc. Però a Tino Folgar li costa trobar un teatre on pugui treballar seguit i deixar això dels «bolos». Ell treballa per tal de trobar teatre, i ningú no dubta que, a la fi, en trobarà... Serà possible que això, però, no s'esdevingui fins el setembre vinent, i que el teatre on treballi Tino sigui l'Espanyol, amb Josep Santpere, naturalment, i a base de vodevil sonor...

Ateneu Popular de Gràcia

La Secció de Cinema de l'Ateneu Popular de Gràcia demà, divendres, donarà la darrera sessió d'aquesta temporada al local del Cinema Teatre Bosc, a dos quarts de deu de la nit.

En aquesta sessió es presentarà per primera vegada a Gràcia el film rus «El gran experiment».

Cal advertir que en el poc temps que fa que aquesta Secció està formada, aquesta és la segona pellícula que presenta. No dubtem que això plaurà al nombrós públic que ens honora amb la seva presència.

Completarà el programa «El camí de la vida» i «Soviets esportius».

Per a invitacions a l'Ateneu Popular de Gràcia, Salmeron, 177-197 i a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30.

SAC GUARDA-ROBA "SIEMPREFINO"

el millor i el de major garantia per a protegir els seus vestits o pells contra els estralls de les Arnes, de la llum i de la pols. Exigiu sempre el Sac Guarda-roba "Siemprefino" únic de paper impregnat (patentat).

Cada Sac "Siemprefino" va provist d'un segell numerat de legitimitat, que el distingeix d'ALTRES SACS INEFICAÇOS PER ÉSSER DE PAPER CORRENT. Ptes. 1.50 cada un. Tamany 160 X 70 cms. Pes 110 grams. De venda en "La Villa de Parà", Fivaller (abans Ferran), 32; C. A. Vicenç Ferrer, Pl. Catalunya; J. Uriach & C.ª, S. A., Bruc, 49 i en altres establiments. Venda a l'engròs: C. E. P. A., Sant Baudili (Barcelona).

LA FABRICA DE NEVERES "GLACIAL"
VEN BARATISSIM, DIRECTE AL CONSUMIDOR. Immens assortit per a tots els usos, des dels preus més infims
Neveres patentades de màxima refrigeració i sense mescla de gustos i olors, a preus mòdics. Benet i Mercadé, 26 (al costat d'Estació Gràcia i Teatre Bosc)

FARRE PIJUAN
METGE ESPECIALISTA
PELL -- VIES URINARIES
DEFECTES SEXUALS
Rambla de Canaletes, 11, primer

VENDA I CLINICA D'ENCENEDORS
CASA SUBIROS
Hospital, 42 - Tel. 13651

PER A MITGES I MITJONS
aneu al n.º 6, de Joan Borràs, carrer Urgell (Encants de Sant Antoni), «L'As de les Mitges» i de la barator

CAMISERIES DEULOFEU
REBUDES LES DARRERES NOVETATS PER A LES TEMPORADES DE PRIMAVERA I ESTIU
Camises darrer model, confeccionades immillorablement, estil americà, obertes — Corbates, mitjons, cinturons, pijames i barnussos de gran moda. Excellent assortiment de gèneres per a CAMISES A MIDA
Call, 30, Plaça Republica, 3 Telef. 19.873 — BARCELONA — Rbla. Flors, 4 Telef. 19657

COMPANIA TRASMEDITERRANEA
MADRID: Passeig de la Castellana, 14. BARCELONA: Via Laietana, 2
LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA CADIZ CANARIES
Sortides setmanals els dissabtes, a les 12. Efectuaran el servei les motonaus «CIUDAD DE SEVILLA» i «VILLA DE MADRID»
LINIA RAPIDA DE GRAN LUXE BARCELONA PALMA DE MALLORCA
Sortides cada dia (llevat els diumenges) de Barcelona i Palma, a les 19 hores, per les motonaus «CIUDAD DE BARCELONA» i «CIUDAD DE PALMA»
SERVEIS REGULARS ENTRE TARRAGONA, VALENCIA, ALACANT I PALMA DE MALLORCA, BARCELONA MAO I BARCELONA EIVISSA
LINIA COMERCIAL AMB ESCALES A TOTS ELS PORTS DE LA MEDITERRANIA, NORD D'AFRICA I CANARIES. — Sortides quinzenals de Barcelona els dijous. LINIA COMERCIAL BILBAO CADIZ CANARIES AMB ESCALA A TOTS ELS PORTS DEL NORD D'ESPANYA. — Sortides quinzenals de Bilbao els dijous. LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE ESPANYA I TERRITORIS DE LA GUINEA ESPANYOLA (FERNANDO POO). — Sortides el dia 17 de cada mes, amb escales a València, Cadiz, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife o Freetown, Santa Isabel de Fernando Poo, Bata, Kogo i Rio Benito pels vapors «PLUS ULTRA» i «LEGAZPI»
LINIA RAPIDA REGULAR ENTRE BARCELONA I VALENCIA
Sortides de Barcelona els dilluns i dijous, a les 20 hores «CIUDAD DE VALENCIA»
Preu a coberta: 9'00 pessetes. Bitllets d'anada i tornada a preus reduits
LINIA REGULAR ENTRE BARCELONA ALACANT ORAN MELILLA VILLA ALHUCEMAS CEUTA I VICE-VERSA
Sortides de Barcelona cada diumenge, a les 8 hores; d'Alacant els dimarts, d'Oran els dimecres, d'Oran cap a Alacant els dimarts, i d'Alacant cap a Barcelona, els dimecres

Ybarra y C.ª, S. en C.
Línies regulars de grans vapors per als destins que es detallen
SERVEI RAPID ENTRE BARCELONA I BILBAO
Sortides tots els DIMECRES a la nit cap a València, Alacant, Malaga, Sevilla, Vigo, Villagarcia, Corunya, Musel, Santander i Bilbao. Alternant-se les escales de: Tarragona, Ceuta i Huelva cada dues setmanes, Sant Carles i Ferrol cada dues setmanes
SERVEI CORRENT ENTRE BARCELONA I BILBAO cada dues setmanes
Sortides els DIVENDRES a la nit, cap a Tarragona, Sant Carles, Vinaroç, València, Cullera, Alacant, Cartagena, Aguilas, Almeria, Melilla, Motril, Malaga, Ceuta, Cadiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Marin, Villagarcia, Ferrol, Corunya, Aviles, Musel, Santander, Bilbao i Pasajes
SERVEI ENTRE BARCELONA, SETE I MARSELLA
Sortides quinzenals els dijous cap a Sète i Marsella
Servei quinzenal cap a GENOVA
La càrrega es rep al Tinglado de la Companyia, Moll del Rebaix. Telèfon 13585
SERVEI RAPID CAP AL BRASIL - PLATA per moto-transatlàntics correus espanyols
Sortides fixes cada 21 dies
Cap a SANTOS, MONTEVIDEO I BUENOS AIRES sortirà el dia 2 juliol del 1935, la magnífica motonau
«CABO SAN ANTONIO»
que admetrà passatgers i mercaderies
La càrrega es rep fins la vetlla del dia de sortida, al tinglado núm. 1 del Moll de Balears. Telèfon 16274
VIA LAIETANA, 7 — TELEFON 22057
Consignataris:
Fill de Ròmul Bosch, S. en C.
VIA LAIETANA, 7 — TELEFON 22057

MERCAT D'OCASIONS
COMPRA / VENDA / CANVI
DE MOBLES, PIANOS, RADIOS, CAIXES DE CABALS, MAQUINES D'ESCRIURE I DE COSIR, MALETES, DISCOS, etc.
TOT D'OCASIO
CORTS CATALANES, 414
Telèfon 30422 — BARCELONA

CLINICA GALLEGO — VIES URINARIES
Carrer Nou de la Rambla, 18 — PELL - SANG - VENERI - PROSTATA - MATRIU - IMPOTENCIA - DIATERMIA — Director: Dr. Riu Porta —
Consulta, 11 a 1, 4'30 a 9. F. 10 a 1

APARELLS FOTOGRAFICS
PRISMATICS - BINOCLES - CINEMES
PEL·LICULES PATHE BABY MAQUINES
FONOGRAFS DE TOTES MENES DISCOS, etc.
RELLOTGES - OBJECTES DE PLATA
JOIES - BRILLANTS
TOT de VERITABLE OCASIO
COMPRA, VENDA i CANVI
CASA BAGUES — Carrer de Sant Pau, 6 (prop Rambles) Tel. 14237 — BARCELONA

Camiseria - Corbateria
Ferrer Batlles
36, Boqueria, 38
VESTITS BANY :: BARNUSSOS
CAMISES PLATJA :: Camisa RAGLAN (Patentada) : Mitges FERRO de garantia
PREUS BARATISSIMS

ANUNCIS PER PARAULES

Les dues primeres ratlles 1'00 pesseta
Cada ratlla de més ..... 0'30 »

HOSTES i PENSIONS

EMPRESA MARES facilita gratis pensions i habitacions. Rbla. Flors, 30, 1er. 2na.

LLOGO habitació independent, balcó al carrer. Viladomat, 26, 2on. segona.

PENSIO LAIETANA per a fixos i viatgers, tot confort modern. Preu des de 7'50 dia. Via Laietana, 29 - Pl. Berenguer, 2.

DIVERSOS

FUSTERS, EBENISTES plafons Montserrat de fantasia i per a la construcció a mida, encolats amb carnassa. Preus econòmics. Leyva, 11 - Tel. 34689.

MALALTS. Pulmons, Cor, Medicina general. Sífilis, Raigs X, Sol artificial. Dr. Lluís Guesta Urgell, 20, pral. Consulta de 3 a 6.

PASCUAL. Cisellador, or, argent. Bxda. Caçadors, 8.

XALET modern, espaiós jardí i horta, a 26 minuts Plaça Catalunya. Venc o llogo immillorables condicions. Dirigirse a LA HUMANITAT núm. 153.

ANGEL MARTI. Taller d'enquadernació (Martínez de la Rosa, 17. Telèfon 75352 - Barcelona)

PRAL. 6 hab., bany complet, gal., cob., amb terrat sol tot el dia, asc. Tlf. Rocafort, 111 - 150 pessetes.

RETOLS I ETIQUETES de totes menes per a aparadors. Mercaders, 36.

OFERTES i DEMANDES

FALTEN migs oficials pel banc i per la forja. S. Escolà, - Mollerusa.

MODISTA s'ofereix a casa i a domicili. Preus econòmics. Rocafort, 154 pral. 1.a.

MOSSO O COBRADOR, desitja collocació 45 anys i bones referències. Escriure a LA HUMANITAT núm. 534.

VIATJANT s'ofereix per Catalunya, ram de teixits i gèneres de punt. Amb bones relacions clientela. Escriure a LA HUMANITAT núm. 150.

REPRESENTANTS necessito a tots els pobles de Catalunya, producte fàcil venda bona comissió. Per a detalls escriviu a Josep Pitarch, St. Pau, 76, 4rt. 2na. Barcelona.

NOIA de 14 a 15 anys es desitja, treball fàcil. Urgell, 110, 1er. 2na.

Canòdrom Guinardó
(Carrer Mas, Casanoves i Avinguda de Montserrat)
Després d'importants i definitives reformes, reobertura dissabte, d'a 15, tarda i nit
Set carreres llises i una d'obstacles per sessió
3000 ptes. de premis per a la jornada inaugural
CANODROM GUINARDO no té cap gos contractat ni en posseeix de la seva propietat
Vies de comunicació: Autobusos Roca (Servei especial tots els dies de carreres) i Autobusos Lesseps - Horta
Telèfons 53094 - 53095

Mobles López
Carme 44

En cap llar catalana no ha de mancar LA HUMANITAT

Dijous, 13 de juny del 1935

la humanitat

Barcelona — Any IV — Número 1.029

LA SENTENCIA DEL T. DE G. CONTRA EL QUE FOU ULTIM GOVERN DE LA GENERALITAT

El vot particular a favor de l'absolució dels processats

El signaren els Vocals del Tribunal Srs. Sbert, Basterrechea, Alba, Basilio Alvarez i González Taltavull

Heus ací el text d'aquest important document, aparegut a diversos diaris de Barcelona i Madrid, amb autorització de la censura:

«Los que suscriben, vocales del Tribunal de Garantías, disintiendo de la sentencia dictada en esta fecha en la causa seguida contra el Presidente y los consejeros de la Generalidad de Cataluña, señores Companys, Lluhí, Comorera, Esteve, Gassol, Barrera y Mestres, formulan el presente voto particular en los siguientes términos:

Hechos

Primero. Estando declarada la huelga general en toda Cataluña como protesta a la solución dada a la crisis ministerial del Gobierno de la República, huelga que determinó una situación anàrquica en algunas localidades del territorio catalàn, produciéndose manifestaciones que proclamaron regímenes que no respondian a la significación política del Gobierno de la Generalidad, éste, el dia 6 de octubre, acordó un manifiesto que redactó y propuso el señor Companys, y que fué leído por éste desde el balcón principal de la Generalidad a las veinte horas y diez minutos, aproximadamente, de dicho dia. Este manifiesto, leído en catalàn, consta traducido en autos y ha sido ratificado en el juicio oral por los procesados. En él se afirmaba que por los hechos que se habían producido los ciudadanos recibían la clara sensación de que la República, en sus fundamentales postulados democràticos, se encontraba en gravísimo peligro. Se declaraba que el Gobierno de la Generalidad rompía toda relación con las instituciones falseadas y se proclamaba el Estado Catalàn de la República Federal española, terminando con un «¡Viva la República y viva la libertad!»

A continuación de la lectura de este manifiesto, el señor Gassol, por su condición de Consejero más antiguo, pronunció una alocución, cuyo texto traducido del catalàn y ratificado por su autor en el juicio oral, consta en autos. En ella se invitaba a los catalanes para que asistieran a las fuerzas del Gobierno de Cataluña y le ayudaran para imponer el orden, que juzgaba más indispensable que nunca.

Segundo. Después de leído el citado manifiesto y de pronunciada la alocución del señor Gassol, el señor Presidente de la Generalidad, señor Luís Companys, comunicó por teléfono con el general Batet, comandante militar de la cuarta división, notificándole el acuerdo de la Generalidad y requiriéndole para que se pusiera a las órdenes del Gobierno de Cataluña, a lo que contestó el señor Batet que necesitaba un plazo, por lo menos de una hora, para contestar a este requerimiento, que le fué reiterado por escrito seguidamente por medio del comunicado que consta en autos, i que le fué entregado personalmente por el senyor Tauler, diputado del Parlamento Catalàn, en pliego cerrado. Hechos probados.

Tercero. El Presidente de la Generalidad, don Luis Companys, ordenó por sí al comandante de los Mozos de Escuadra, señor Pérez Farràs, que defendiera la Generalidad contra quien fuera que la atacara.

Cuarto. A virtud de la conferencia celebrada por teletipo entre el señor presidente del Consejo de ministros y el general de la cuarta división, señor Batet, conferencia que empezó a las veinte horas y diez minutos del día 6 de octubre, se enteró este general de que el Gobierno había tomado el acuerdo de declarar el estado de guerra en todo el país y recibió la orden verbal de proclamarlo en Cataluña a las veinte horas y treinta minutos del mismo día. El bando del citado jefe de la cuarta división orgànica proclamando el estado de guerra en todo el territorio de la región catalana hace saber que se proclamaba de conformidad con el decreto de esta fecha, recibido a las veinte horas, y en su artículo adicional dice que a los efectos de términos legales se hace la publicación del bando a las veinte horas del día de la fecha.

La proclamación del estado de guerra no fué comunicada al Gobierno de la Generalidad, ni de ella se dió conocimiento por el general Batet al señor Companys en la conversación que ambos tuvieron por teléfono, después de la mantenida por teletipo entre dicho general y el señor presidente del Consejo de ministros, como tampoco se hizo saber al comisario del Gobierno de la Generalidad cuando entregó personalmente el referido pliego cerrado, como tampoco se le comunicó al señor Pérez Farràs, en el supuesto de que éste lo supiera, lo cual negó.

Quinto. A las diez y media de la noche el comandante don José Fernàndez Unzúe, obedeciendo órdenes recibidas de la superioridad para tomar la Generalidad de Cataluña y el Ayuntamiento de Barcelona, llegó con las fuerzas de su mando a los alrededores de la plaza de la República por la calle de Jaime I, saliéndole al encuentro el comandante jefe de los Mozos de Escuadra, señor Pérez Farràs, entablándose entre ambos un vivo diàlogo, acerca de cuyos términos se han sostenido en el juicio oral por los mismos interlocutores versiones contradictorias. El comandante señor Fernàndez Unzue ordenó descargar las piezas de artillería que formaban parte de la columna a sus órdenes y al retirarse de aquel lugar el comandante señor Pérez Farràs se produjeron disparos, continuando el tiroteo y haciéndose posteriormente disparos de cañón que hicieron blanco en los edificios del Ayuntamiento y de la Generalidad, situados ambos en la plaza de la República. Habiéndose sumado a las fuerzas de artillería mandadas por el somandante señor Fernàndez Unzue dos compañías del regimiento de infantería número 10, al amanecer se rompió el fuego con toda violencia para asaltar los edificios oficiales, que el general había ordenado tomar, disparando obuses y granadas rompedoras.

Sexto. Pasados unos diez minutos de abierto este fuego, el señor Companys llamó por teléfono al general Batet, pidiendo que se suspendiera el ataque y haciendo constar que se hacía responsable de todo lo ocurrido, rindiéndose como consecuencia, los procesados, que a los pocos momentos fueron detenidos y conducidos al cuartel general de la cuarta división.

Como consecuencia de este suceso se abrió el proceso en el cual recae la sentencia de este Tribunal.

Fundamentos legales

I

Naturaleza político-jurídica de este Tribunal

Considerando que antes de entrar en la valoración de las consecuencias jurídicas que de la conducta enjuiciada pueden derivar, se impone como indispensable examinar las características de la jurisdicción del Tribunal de Garantías Constitucionales para fijar el àmbito dentro del cual ha de moverse el mismo en la individualización penal de los hechos y de sus posibles sanciones. Proscripto de nuestra legalidad el llamado sistema arbitral, por imperativo categórico del artículo 99 de la ley Orgànica de este Tribunal, que mantiene el principio de derecho punitivo «nullum crimen, nulla pena sine lege», emanado del artículo 28 de la Constitución, y con arreglo al cual habrà de ajustarse la construcción jurídica para la estimación de los tipos delictivos y aplicación de sanciones a la más estricta legalidad formal. Pero fuera del campo técnico-jurídico, en el que son de aplicación obligada estos principios, debe quedar amplio margen a la conciencia y con la amplitud necesaria para que la solución jurídica no resulte injusta ni contraria al sentido social de equidad. Con mayor razón habrà de recabarse para este Tribunal la libertad estimativa, en cuanto que su propia composición, naturaleza y sometido función así lo justifican, de manera congruente con la ley Orgànica del Tribunal de Garantías Constitucionales, que no exige a sus jueces la cualidad técnica de profesionales del Derecho, de lo que se deduce el propósito de legislador, de obtener el concurso de representantes de la técnica y de los que representan estados de opinión político-sociales, reflejados en este alto Tribunal por una mayoría cuyo origen està en el sufragio popular. Y ello es así porque los regímenes democràticos, suprimiendo todo fuero personal, «ratione personae vel dignitatis», estiman que la conducta de las altas magistraturas ha de obedecer a móviles complejos, jurídico-políticos, y éstos han de ser recogidos como elemento indispensable para el acto de enjuiciar.

II

Móviles de los procesados ante las circunstancias políticas y su representación popular

Considerando que, como consecuencia de esta naturaleza político-judicial, se hace necesario valorar con aquel criterio de libertad el estado de conciencia de los procesados y de las circunstancias en que los hechos de autos se produjeron, que no pueden desconocerse ni dejar de apreciarse al examinar la conducta enjuiciada, tanto los antecedentes como los móviles y significación personal de los procesados, que necesariamente han de tener una resultante jurídica sobre la calificación penal en cuanto a la impunidad y a la exigibilidad de sus conductas.

De los hechos probados se deduce que los procesados, formando el Gobierno de la Generalidad, legítima y constitucional, estimaron que la República democràtica y parlamentaria, organizada en régimen de justicia y libertad, así como las autonomías consagradas por la Constitución y el Estatuto de Cataluña, estaba en grave peligro; la República, en peligro de ser desnaturalizada o mixtificada, y el Estatuto, que, a su entender, venía siendo objeto de diversos e injustificados ataques por parte de las instituciones centrales del Estado, en trance de ser asfixiado, privàndose a Cataluña de los elementos necesarios para desarrollar constitucionalmente su autonomía y las características de su personalidad. Tales temores tenían su origen inmediato en la entrada en el Gobierno de la República de ministros pertenecientes a sectores políticos que, por su ideario, por sus propagandas y campañas, les inspiraban recelos nacidos de su ferviente republicanismo y autonomismo.

Por otra parte, la huelga general del 5 de octubre, que se declaró en toda Cataluña como reacción popular contra el fenómeno político aludido, originó, por su espontaneidad y gran volumen, una situación pasional que amenazaba desbordar, y en algunos pueblos desbordó, por cauces anàrquicos que sobrepasan las posibilidades normales del Gobierno catalàn y los medios de defensa gubernativa con que podían contar, encontràndose el Gobierno de la Generalidad, de una parte, en la necesidad de reprimir por la fuerza el movimiento popular y de otra, con que su historia política, sus temores presentes y su significación republicana, democràtica y autonomista no les permitían, en conciencia, ahogar violentamente la protesta de quienes, en su inmensa mayoría, se manifestaban en defensa de los mismos principios República, democracia, autonomía, en un régimen de justicia y libertad.

En esta situación de ànimo, y ante tales circunstancias, estiman los suscriptos que no podía exigirse, en conciencia, al Presidente y Consejeros de la Generalidad, que íntimamente participaban de la significación y de los móviles de aquella masa popular airada, aunque no la acompañaran en la acción, otra conducta que la seguida, en cuanto estimaban que el cumplimiento inexorable de la ley hubiera producido trágicos resultados, sin conjurar,a su entender, la gravedad de los peligros que creían inminentes. El Gobierno de Cataluña, por boca del Consejero de Cultura, señor Gassol, al dirigirse a la multitud desde el balcón de la Generalidad, había dicho: «Catalanes: Asistid a las fuerzas del Gobierno de Cataluña y alentadlas «para imponer orden», que hoy es más indispensable que nunca».

El Presidente de la Generalidad había intentado repetida, aunque infructuosamente, comunicación directa con el jefe del Estado para hacerle saber los temores y peligros que juzgaba se cernían en torno a las instituciones republicanas y a Cataluña autónoma, comunicación que tenía el deber de intentarla por todos los medios a su alcance y el derecho a obtenerla de manera directa con S. E. el Presidente de la República, como representante que es del Estado, y no del Gobierno, el Presidente de la Generalidad, en virtud de lo dispuesto en el artículo 14 del Estatuto de Cataluña, no obstante lo cual se interpusieron extrañas dificultades a dicha comunicación, que no han sido totalmente esclarecidas ni en el sumario ni en el juicio oral.

Corroboraban la intranquilidad y temores de los procesados el insistente rumor de un golpe de Estado desde el Poder central y la publicación de sendas notas alarmantes de la mayoría de los partidos republicanos españoles, que acusando análogos peligros, rompían toda relación con las instituciones estatales y los Poderes constituídos, desde la Izquierda Republicana hasta el partido republicano conservador, con motivo de las cuales no se ha seguido procedimiento gubernativo ni judicial alguno.

Tal situación de ànimo, así como los móviles expresados y la complejidad de las circunstancias sociales y políticas del país, no pueden justamente ser eliminados en la valoración de antijuricidad y en la de culpabilidad de las conductas que se enjuician y, al considerarlas, se llega a la consecuencia de que el Gobierno de la Generalidad se encontró en el trance de proclamar el Estado Catalàn dentro de la República Federal española, movido por la necesidad de encauzar un movimiento general de protesta que estimaba justificada, dàndole una vía política a su entender adecuada, para evitar mayores males, que se representaba y tenía para la República, la Constitución democràtica y parlamentaria y los principios autonómicos reconocidos a Cataluña en su Estatuto, que a todo trance quería y se proponía salvaguardar.

III

Ausencia de tipicidad o de figura de delito, según han sido enjuiciados y calificados los hechos

Considerando que para devolver judicialmente una cuestión técnica cuyo sujeto es un órgano del Poder, nuevo en nuestro Derecho constitucional, hay que atender a la clasificación impuesta por el Código penal vigente, en cuanto al objeto que es materia de delito, y por lo que se refiere a éste, los títulos II y III del libro segundo del Código citado, sus rúbricas expresan la clasificación objetiva en dos tipos: delitos «contra la Constitución» y delitos «contra el órden público».

Toda conducta enjuiciada comprende: 1.o Un sujeto concreto, que en este caso es el Gobierno autónomo de Cataluña, legítimo como órgano constitucional primario, representado por el Presidente y los Consejeros de la Generalidad. 2.o Un verbo activo o acto que emane del sujeto, y en este caso, del Gobierno autonómo de Cataluña, y que consiste en la aprobación de un acuerdo y en su publicación. 3.o Un objeto concreto, que en este caso fué la implantación del Estado Catalàn en la República Federal española.

Esta conducta ha sido calificada por las partes, concretàndola en tres tipos o figuras penales, a saber: rebelión común del artículo 238 del Código penal; rebelión militar, del artículo 237 del Código de Justicia militar, y delito contra la forma de Gobierno, del artículo 17 del Código penal, diciéndose que ello da lugar a un concurso aparente de leyes, sin que por ninguna de las partes, ni tampoco por los impugnadores de este voto, se haya examinado el caso con arreglo a la doctrina de la concreción del tipo, mediante cuya aplicación se desvanece forzosamente todo posible concurso de leyes.

Con arreglo a esta doctrina, el pro-

ANTONI MARIA SBERT

ceso de subsunción en un tipo concreto penal o adecuación de la conducta enjuiciada a la correspondiente figura de delito, se ha de dar respecto a todos y cada uno de los elementos de la figura penal y de sus concreciones, pues si no se diera respecto de alguno de ellos surgiría en tal caso la necesidad del tipo genérico, y si este tipo genérico no estuviera incluído en el catàlogo legal, nos encontraríamos con una ausencia de tipicidad, es decir, con la falta de una figura de delito, prevista por la ley penal.

En consecuencia, procede examinar la posible tipicidad de la conducta de los procesados con arreglo a los diferentes tipos de delito que se han propuesto a la consideración del Tribunal:

1.o Delito de rebelión. — Por su objeto, la rebelión es un delito contra el orden público, orden tutelado en el libro II, título III, del Código penal. Sostienen su exclusión los subscriptos, porque el objeto del acto cometido por el Gobierno de la Generalidad era transmutar la formación del Estado Catalàn de la República Federal española, y la Constitución, como bien jurídico, està protegida en el título II del mismo libro II de aquel Código penal; no es, pues, en el título III donde hay que buscar el tipo adecuado. Esto con respecto a que no concurren en el objeto las características típicas del delito de rebelión como delito genérico. El examen del verbo o acto imputado a los procesados, y de estos mismos como sujetos del delito, no es ahora pertinente, por haberse eliminado el objeto en esta figura de delito, que es elemento esencial, sin cuya concurrencia no puede darse. Lo examinaremos más adelante, al tratar de los delitos contra la Constitución, donde se podrà apreciar que no pueden darse tampoco.

2.o Rebelión militar. — Rechazada la hipótesis del delito de rebelión, clasificado según el Código penal, hay que descartar, asimismo, necesariamente, a la luz de la misma doctrina, el delito de rebelión militar, por tratarse de una especie de delito de rebelión, caracterizada por una variación del verbo activo, que es el «alzamiento rebelde», concretado por la concurrencia de dos circunstancias, que son: «hostilización de las fuerzas del Ejército» y «la previa declaración del estado de guerra», con arreglo al artículo 61 de la ley de Orden público, siempre que no se trate de delitos que se imputen a militares.

Pero aunque se imputara a los procesados el «alzamiento en armas» y la colisión con las fuerzas del Ejército, supuesto que entendemos no ha sido probado, tampoco con ello podía darse en este caso el delito de rebelión militar, porque la colisión delito, ya que puede haber «rebelión no es característica exclusiva de este común» con hostilización a las fuerzas fieles al Gobierno (artículo 252).

El hecho de que en el artículo 237 del Código de Justicia militar se incluya un tipo de rebelión de tal clase, cuando con el móvil de violar «la Constitución» se hostilice a las fuerzas del Ejército, «antes o después de declararse el estado de guerra», no ha de conducir a pasar por alto los anteriores razonamientos, sino que, por el contrario, pone de manifiesto la necesidad de concordar el texto del arcaico precepto militar con la nueva legalidad constitucional y penal de orden público, siendo este Tribunal el más indicado para tal cometido, por hallarse en pleito la propia Constitución. En la época y con el sistema que se confeccionó el Código castrense, su jurisdicción se determinaba por razón de **personas, delitos y lugares,** y aun prescindiendo de la ley de Orden público que entonces regía, cabía que una rebelión fuese delito militar sin estar declarado el estado de guerra, cuando los rebeldes fuesen militares o se cometiere en lugar militar. Pero, precisamente en este punto, ha introducido el artículo 25 de la Constitución un radical cambio de sistema, reduciendo el àmbito de la penalidad militar a los delitos esencialmente militares o atentatorios a la disciplina del Ejército o Cuerpos armados (artículo 95 de la Constitución), si bien se exceptúa a renglón seguido la ampliación que deriva de la declaración del estado de guerra, con arreglo a la ley de Orden público; de donde se desprende que no se ha olvidado el objeto del delito, dada la ley a que se relega la militarización de delitos no esencialmente militares. Estos quedan para ser regidos por el Código militar, conforme a la ley de Orden público, cuando así lo disponga el bando declarando el estado de guerra a las 24 horas de publicado el cual podrán ser juzgados aquellos con el Código de Justicia militar (artículos 53 y 61 de la ley de Orden público de 28 de julio de 1933). Siendo la rebelión delito no esencialmente militar, puesto que puede ser común, y tal posibilidad excluye la substancialidad de objetividad, habrà de regirse por los artículos 95 de la Constitución y 53 y 61 citados de la ley de 28 de julio de 1933, que por su rango y posterioridad han de prevalecer sobre el artículo 233 del Código militar, inaplicable, en su antigua redacción, a las modernas situaciones delictivas en esta materia.

Si no hay delito de rebelión, como anteriormente se ha demostrado, «a fortiori» queda excluída la rebelión militar del caso de autos, por su mayor concreción específica.

Y, por último, a la sentencia de la Sala sexta del Tribunal Supremo, de fecha 18 de junio de 1933, invocada por la parte querellante en el juicio oral en favor de su tesis respecto a la posibilidad de que se diera el delito de rebelión militar, imputable a quienes no fueran militares, sin necesidad de la previa declaración del estado de guerra, oponemos la sentencia del mismo Tribunal dictada posteriormente, el 2 de febrero del corriente año, de 1935, cuyo considerando cuarto, refiriéndose a causa incoada por el delito de rebelión militar contra el Alcalde y concejales del Ayuntamiento de Barcelona por haberse adherido al Presidente y al Gobierno de Cataluña, después de la proclamación del Estado Catalàn de la República Federal española, declara que en armonía con los dictados de la ley de Orden público tampoco puede decirse que incumba a los Tribunales militares el conocimiento de los hechos de que se trata porque no son suficientes los esclarecimientos para determinar si los hechos acaecidos ocurrieron después de terminarse la proclamación del estado de guerra en Barcelona.

No existe contradicción entre una y otra sentencia, porque la primera es anterior a la ley de Orden público vigente, que fué promulgada con fecha 28 del mismo mes de julio de 1933, y la segunda había de recoger necesariamente las modificaciones introducidas por la nueva legislación en esta materia.

3.o Delito contra la forma de Gobierno. — La tercera y última figura de delito de las calificadas por las partes es la de delito contra la forma de Gobierno, que vamos a examinar procediendo en primer término a ver si se adaptan los hechos, en cuanto tengan de acto delictivo, a algún tipo concreto de los delitos catalogados en el Código penal; examinaremos después, en caso negativo, si existe un tipo abstracto y genérico de estos delitos o si nos hallamos ante un caso de ausencia de tipicidad.

En cuanto a la primera cuestión, nos referimos primero:

a) Concreciones típicas del objeto: Aunque el objeto de la conducta del Gobierno de la Generalidad, constituído por los procesados, es decir, la proclamación del Estado Catalàn dentro de la República Federal española, cabe dentro de la rúbrica general del título II, que trata de los delitos contra la Constitución, no puede incluírsele dentro de ninguna de las figuras concretadas en el artículo 167, y por la rúbrica de la sección y la del capítulo donde se halla, que trata de los delitos contra el jefe del Estado, contra las Cortes, contra el Consejo de ministros y contra la forma de Gobierno, comprendiendo la sección solamente a esos últimos, es este artículo el que tutela la forma de Gobierno, que es la República, democràtica y parlamentaria. Su número primero se refiere exclusivamente al cambio del Gobierno republicano por otro monàrquico o anticonstitucional, pero el manifiesto de la Generalidad no iba dirigido a cambiar la forma de Gobierno; su objeto era, como se ha dicho repetidamente, cambiar la forma de Estado. La forma de Gobierno es monarquía o República; la forma del Estado es unitaria o es federal, o es integral, como en la Constitución vigente. Puede haber una monarquía federal y una República unitaria, sin que la naturaleza federal de la República altere la naturaleza de la forma de Gobierno. Falta, pues, una vez más, la concordancia adecuada entre el objeto y la conducta que se imputa a los procesados y la figura de delito definida en el Código penal.

Falta ahora en el Código penal vigente, como faltó en el de 1870, que substancialmente rige ahora, la figura de delito recogida por ello después en la llamada «ley de Jurisdicciones», que penaba, entre otras figuras de delito, las conductas contra la forma unitaria del Estado establecida por la Constitución monàrquica de 1876. Derogada esta ley en 17 de abril de 1931, y no habiendo sido recogida esta clase de delitos por el reformador del Código penal de 1870 en la adaptación del mismo a las nuevas formas delictivas derivadas de la vigente Constitución, nos encontramos ante un caso de ausencia de tipicidad.

b) Concreciones típicas del acto enjuiciado: Para la existencia del tipo concreto de delito determinado por el artículo 167 del Código penal en relación con el artículo 170 del mismo Código, es preciso el alzamiento público en armas y en abierta hostilidad; y los procesados constituían el Gobierno de la Generalidad, que no puede alzarse, por ser tal Gobierno, sino que tomó y publicó un acuerdo ministerial. El acto estaba fuera de su competencia y, evidentemente, violó la Constitución de una manera formal; pero no por esto constituía un alzamiento, porque un Gobierno órgano primario, que està en la cúspide de una jerarquía autónoma, amparado por la Constitución, puede mudar y violar la Constitución, pero no por ello ha de alzarse; su acto es conocido en política con el nombre de «golpe de Estado» y se caracteriza porque es un acto contra el Estado, perpetrado desde el Poder del Estado mismo, de tal suerte que ni el Gobierno de la República ni un Gobierno autónomo se «alzan» públicamente, sino que toman acuerdos, lícitos o ilícitos, válidos o nulos, constitucionales o inconstitucionales, y pretende cumplirlos y hacerlos cumplir por medio del Poder. Otro es el caso de un ministro, un gobernador o una Corporación local sin poder político, que son órganos subordinados jerárquicamente o meramente administrativos: el ministro subordinado a su Consejo; el gobernador, a sus ministros, y el Ayuntamiento, a los gobernadores, pueden alzarse en el sentido del artículo 167 en relación, con el 170 del Código penal.

Tampoco un Gobierno puede alzarse para alterar el orden público que està bajo su custodia, y en el caso de autos, por tratarse de cambiar la forma del Estado con el acuerdo tomado por el Gobierno de la Generalidad, todas sus derivaciones son absorbidas por el acto principal, de la misma manera que en el homicidio frustrado no se aprecia el delito de lesiones.

Sólo pueden alzarse quienes estàn subordinados, y al adoptarse en la Constitución como «forma de Estado» la llamada «integral», bajo la «forma de Gobierno» republicano, se creó una coordinación de diversos órdenes políticos con competencias autónomas y poderes funcionales delimitados, sin subordinación jerárquica del Gobierno autónomo al Gobierno central. El término «integral» del artículo 1.o de la Constitución se incorpora al derecho político desde el campo de la matemática, y con ello se pretende distinguir la suma de unidades homogéneas que desaparecen en la cantidad total, resultado de esta suma de la integración que implica coordinación de elementos diversos, los cuales crean un orden material superior al que aportan su individualidad inconfundible, de tal manera que terminada la integración puede derivarse de ella el conocimiento exacto de las distintas funciones y de los elementos que se han integrado en oposición a la suma que puede descomponerse en un número diverso de sumandos, agrupados de distintas maneras pero todos ellos compuestos de unidades homogéneas, sin que sea posible conocer cómo se ha llegado a formar la cantidad total.

En otras palabras, acudiendo a un símil tomado de la Geografía, el Estado unitario es como una «montaña» aislada, mientras que el Estado integral es la «cordillera» formada de una gran base común (la Constitución) y diversas montañas enlazadas (regiones autónomas), diferentes en su forma y orientación (elementos de Historia, cultura y economía), aptitudes varias (facultades autonómicas) y cuyo conjunto constituye la cordillera misma (Estado integral), en la que se eleva una eminencia mayor sostenida sobre las diversas montañas y que representa la prerrogativa estatal.

El Estado federal puede darse entre Estados - miembros sin ningún vínculo natural anterior, y el Estado integral presupone, como en aquél, una diversidad, vínculos coordinados en comunidad estatal, sin que sea necesario tampoco el vínculo natural preestablecido. La característica de la federación no es solamente el pacto previo ni la reserva de alguna de las facultades originarias de los Estados miembros, sino también el que el derecho a recabar una autonomía política provenga de la Constitución, no de la ley ordinaria, y sea ejercitado con arreglo al principio de autodeterminación. Así, el Estatuto de Cataluña reconoce en su artículo 1.o este principio autodeterminativo al declarar que Cataluña «se constituye» en región autónoma de la República española.

Lo que la Constitución prohibe en su artículo 13 es la federación de regiones en proceso parcial, puesto que una provincia puede agregarse a una región; pero no que las regiones, recabando constitucionalmente su autonomía política, llegue a federarse en el propio Estado integral.

Y es que el Poder constituyente español vino prácticamente autolimitado por la preexistencia de personalidades naturales y también por las consecuencias de un compromiso de las fuerzas políticas dominantes y triunfadoras por las que advino la República, fuerzas que habían reconocido el derecho a la autonomía política de las colectividades vivas, que se consignaría en la Constitución en la «medida» en que las Cortes Constituyentes lo acordaran. Esto sin olvidar que el país vasco (provincias Vascongadas y Navarra) concurrían al Estado republicano con autonomía propia histórica y legal anterior a la misma Constitución. Por todo esto, la Constitución consagró, pero no creó, las regiones que pueden tener un «reconocimiento» legal de autonomía política, y que en ella se defina la República española como un Estado integral que por definición lleva presupuestados los elementos o personalidades que en él se coordinan.

c) Congregaciones típicas del sujeto: Completando lo dicho al analizar el acto y refiriéndonos a la fórmula subjetiva empleada en los artículos 167 y 170 del Código penal vigente, que se refieren a «los que ejecutaren» y «los que se alzaren», aparentemente

(Acaba a la pàgina 6)

ANIVERSARI

El conflicte de la Llei de Contractes de Conreu

El memorable discurs del que era President de la Generalitat de Catalunya, honorable senyor Lluís Companys, als diputats catalans

«La Veu» d'ahir dedica una especial atenció a l'aniversari de la memorable sessió del Parlament català — 12 de juny 1934 —, en la qual el Govern de Catalunya presentava la segona Llei de Contractes de Conreu — la primera, igual en tots els seus punts i comes, acabava d'ésser declarada nulla pel Tribunal de Garanties, a instància del Govern Samper, aconsellat especialment per la «Lliga».

La intenció de «La Veu», que dedica gran extensió a l'aniversari, és intentar convèncer els seus lectors que aquell primer acte de protesta del Govern de Catalunya era el primer pas cap al 6 d'octubre. A la seva manera, «La Veu» reporta únicament el discurs que pronuncià en aquella sessió memorable el diputat senyor Ramon d'Abadal, al qual els seus companys de minoria — que havien desertat feia mesos dels seus escons parlamentaris — havien enviat, sol, al Parlament. En aquella hora passional, la persona i la representació del vell diputat regionalista — que mereixia millors i més lleials companys de partit i de minoria — foren degudament garantides per l'autoritat del President del Parlament català, senyor Joan Casanoves.

Com sigui que la referència de «La Veu» és incompleta, nosaltres l'ampliarem des d'aquí amb el magnífic discurs que pronuncià en aquella sessió el senyor President de la Generalitat, honorable Lluís Companys. Aquell discurs és — encara que a «La Veu» li convingui oblidar-lo i silenciar-lo — l'única base polèmica, política i catalana del transcendent conflicte.

Conflicte que, evidentment — ¡en aquest punt coincidim amb «La Veu»! — era un antecedent més del 6 d'octubre a Catalunya.

Reproduïm a continuació el text taquigràfic del discurs del President Lluís Companys. L'únic diputat de la Lliga que l'escoltà era el senyor Abadal. La resta, feia mesos que havien desertat del seu lloc de diputats catalans:

«El senyor PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyors diputats: Ja el senyor conseller de Justícia i Dret ha exposat les raons jurídiques que han determinat el Govern a la presentació del projecte de Llei que acaba de llegir-se i he cregut necessari per la meva part el fer ús de la paraula per tal de ratificar alguns dels conceptes que ha expressat el senyor conseller de Justícia i Dret i, a més, per a fer uns breus comentaris polítics.

Cal dir en primer lloc, m'interessa afirmar, que la Llei de Contractes de Conreu respon als postulats del 14 d'abril, respon a una necessitat, però no té cap esperit de revenja, sinó un noble afany de conciliació.

L'ha discutit i l'ha aprovat en un Parlament que, a excepció del senyor Romeva, estava en aquells moments integrat únicament per elements d'esquerra que no tenien al davant l'acció fiscalitzadora de les minories conservadores i que és natural que sentís el noble impuls de deixar-se influir pels medis socials i polítics en què es mouen, però que, amb tot, van fer un text que ha merescut, en la seva part global, comentaris favorables i el respecte i la consideració de persones, i, a més, de periòdics de filiació moderada i conservadora.

Però el problema no és aquest; el problema no és l'orientació de la Llei, sinó si en alguns punts la Llei ha tractat matèries que no són de la seva competència, i el Tribunal de Garanties ha arribat més enllà; ens ha negat competència per a resoldre sobre aquesta matèria i com ha dit el senyor conseller de Justícia i Dret, en els «considerandos» de la sentència hi ha una concepció tan arbitrària i minimalista de l'Estatut i de la Constitució que fins arriba a falsejar les seves pròpies essències.

Això és tan clar que jo no trobo estrany que amb un natural impuls patriòtic d'elements que tenen creences absolutament antagòniques a les que té aquesta majoria, s'hagin sentit indignats i revoltats, perquè enfront d'un atac a Catalunya no ha d'haver-hi divisions entre els que ens sentim catalans. (Veus de: Molt bé, i aplaudiments.)

En canvi, m'han emplenat d'estupor unes declaracions del cap del Govern, senyor Samper, llançant la suggerència, fent la indicació que potser si es modificaven alguns aspectes o es modificaven alguns extrems, podria haver-hi un pla d'avinença, que en aquest problema la sola paraula em cobreix de vergonya.

Però jo dic: si som incompetents en la matèria, tant si reformem alguns preceptes de la Llei, com si no els reformem, cometrem de totes maneres un acte ilegal i estarem fora de la legalitat. I ja que el Tribunal de Garanties, dominat per la passió política, no ha deixat una escletxa per la qual pugui discórrer la nostra política, persistentment conciliadora, que tan mals resultats ens està donant, hem presentat la Llei, la nova Llei, que és igual, amb punts i comes, a la Llei que s'havia presentat abans, per a rebre de nou la ratificació del Parlament. I si vosaltres l'aproveu, el Govern la farà complir, passi el que passi i sigui com sigui...

(Els diputats aplaudeixen a peu dret. També de les tribunes surten aplaudiments.)

El senyor PRESIDENT: El públic s'ha d'abstenir de fer manifestacions. Altrament serà expulsat el que interrompi o aplaudeixi. Pot seguir l'Honorable senyor President de la Generalitat.

El senyor PRESIDENT DE LA GENERALITAT: I si el Parlament no l'aprovés, el Govern dimitiria, perquè he de dir, encara que sigui una cosa formulària, perquè ja sé el vostre sentiment, he de dir que el Govern fa d'aquesta qüestió una qüestió de confiança.

Cal dir, per això, que l'ocorregut amb aquesta Llei és solament un episodi en les relacions que el Govern ve sostenint des de fa temps amb els últims Governs de la República. L'ofensiva a les nostres llibertats s'ha anat produint cada dia des de tots els Ministeris amb milers d'incidències ocorregudes i respon a una tàctica i a una persistència de l'Estat, o millor, de les influències monàrquiques que s'han apoderat de l'Estat. (Molt bé! Molt bé!)

Crec inútil registrar els fets i no comentaré tan sols el que ha passat amb el dictamen de la Comissió Mixta en relació amb els serveis de Radiodifusió perquè tots ells han caigut, un a un, damunt la paciència del nostre poble, que ens diu que ja n'hi ha prou i que això no pot continuar més perquè si això persistís, enteneu-me, si això persistís, la nostra autonomia aniria defallint de tristesa, aniria perdent el color i el caràcter per anar darrerament a esvair-se, a enfonsar-se per la covardia o per l'estupidesa dels catalans. (Molt bé!, i aplaudiments.)

I això, no! Perquè mereixeríem ésser declarats indignes o traïdors i el nostre nom quedaria escrit amb ludibri en el judici de la història de la Pàtria. (Grans aplaudiments.)

I aquest, senyors, és el problema que no val a desvirtuar ni a desfigurar amb habilitats polítiques partidistes. Es el problema de la llibertat de Catalunya que torna a estar en plet perquè s'han apoderat de les directrius de la República i rodegen la seva estructura i arriba als seus fonaments tot l'antic de la vida política espanyola. I davant d'aquest problema, què cal fer?

La vida de la República està afeblida i la Constitució és una cosa inerta. ¡S'han ben rescabalat els fugitius del 14 d'abril! Ens arriben de fora veus amigues i manquen de vegades aquí veus catalanes.

Jo adreço avui una salutació al noble poble de Bascònia, que ens ha tramès la seva adhesió incondicional i li dic que trobaran en els nacionalistes catalans, sempre, una entusiasta reciprocitat. (Molt bé!, i aplaudiments.)

Jo, a més, recullo amb simpatia la veu de les esquerres espanyoles, que han publicat un manifest a Madrid, en el qual defensen el sentit autonòmic de la Constitució de l'Estat, Llei bàsica de la República.

Som, potser, els mateixos que érem el 14 d'abril, però nosaltres no els comptem, no ens cal comptar-los. Catalunya es quedaria sola, ella sola, i enfront d'un aixecament monàrquic i centralista de totes les terres hispanes, Catalunya donaria la gran batalla, perquè nosaltres no volem morir de fàstic ni de vergonya. (Molt bé!, i aplaudiments.)

I ara escolteu. No som homes que ens deixem portar pels nervis ni per les exaltacions clamoroses momentànies. No. Al davant del Govern hem donat proves que sabem guardar una actitud moderada i un gest pausat, de cara sempre a les nostres creences per això; hem mantingut d'una manera inflexible l'ordre públic i ens hem enfrontat amb tots els pertorbadors. No som irreflexius i, des de la direcció del Govern, sabem adoptar aquell to ponderatiu de tàctica i d'equilibri, del saber fer, d'un polític que té una responsabilitat, per tal de conduir les ires i els antagonismes dels diferents sectors socials. No som uns insensats, però que m'escoltin tots els catalans.

Un dia, dirigida i orientada per una força política catalana, s'intentà la renovació de la vida política espanyola, a base dels nostres postulats d'acatament a la voluntat del país i de la depuració de les pràctiques de govern; però, a la sola comminació d'un representant de l'Estat decrèpit, en la persona d'un governador civil que va posar les mans damunt l'espatlla, en una detenció simbòlica; amb tot i els anuncis de gestes heroiques i, després d'haver exaltat la multitud, no va passar res; va transcórrer aquell moment, donant unes carteres ministerials als que havien organitzat aquella jornada (Aplaudiments.) sense cap benefici per a l'ideal catalanista ni per a la nacionalitat catalana i perquè la vida espanyola pogués anar rebolcant-se en els medis infectes en què es debatia. (Molt bé!) Un altre dia ve una dictadura, i hem de sofrir l'afront que el nét de Ferran VII ens recordi que és l'hereu de Felip V, i ens treuen, ens arrabassen la Mancomunitat i ens escombren de la Generalitat. I tampoc no passa res. A l'inrevés, els elements dirigents de la política catalana i de l'ideal heroic del catalanisme, són els últims defensors d'aquelles vils institucions. (Molt bé!)

Tot això ha passat. Ve la República i ve l'Autonomia, i dirigeix la política catalana un Govern d'esquerres, i torna a viure i ve l'agressió, dintre la República dels lacais de la Monarquia i de les hosts feixistes monàrquiques, que han fet penetrar ja la seva avantguarda i que estan a la mateixa porta.

I jo dic: si ara també, ahir com avui, abans amb uns homes i avui amb uns altres, acceptem la nova fatalitat i la força i ens entretenim amb les joguines de l'habilitat política; si ens deixem arrabassar el que és nostre — no el que ens pertany, sols el que ha quedat pactat en l'Estatut i en la Consitució —, llavors, ¿qui té el dret de dir que ací hi ha un senti